

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΤΗ 16 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1981

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ
260

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟΝ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 1073

Περὶ μέτρων ασφαλείας κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἐργασιῶν εἰς ἐργοτάξια οἰκοδομῶν καὶ πάσης φύσεως ἔργων ἀρμοδιότητος Πολιτικοῦ Μηχανικοῦ.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει :

- α) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 6 τοῦ ἀπὸ 25.8/5.9.1920 Β. Δ/τος «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν περὶ ὑγιεινῆς καὶ ασφαλείας τῶν ἐργατῶν διατάξεων».
- β) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 17 τοῦ Νόμου ΔΚΘ'/1912 «περὶ ἐργασίας γυναικῶν καὶ ἀνηλίκων».
- γ) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἀρθροῦ 17 τοῦ Π. Δ/τος 1156/1977 «περὶ ὁργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἑργασίας».
- δ) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 1474/1.10.1980 γνωμοδότησιν τοῦ Ἀνωτάτου Ὑγειονομικοῦ Συμβουλίου.
- ε) Τὴν ἀπὸ 26.2.81 γνωμοδότησιν τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου Ἑργασίας.
- στ) Τὴν ὑπ' ἀριθμ. 876/1981 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑργασίας, ἀποφασίζομεν :

Ἄρθρον 1.

Πεδίον ἐφαρμογῆς.

Ἐπὶ τῶν πάσης φύσεως ἐργοταξιακῶν ἔργων ἀρμοδιότητος Πολιτικοῦ Μηχανικοῦ, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν οἰκοδομικῶν τοιούτων, τηροῦνται ὑπὸ τῶν κατὰ Νόμον ὑπευθύνων, πέραν τῶν διατάξεων τοῦ Π. Δ/τος τῆς 14.3.1934 «περὶ ὑγιεινῆς καὶ ασφαλείας τῶν ἐργατῶν καὶ ὑπαλλήλων τῶν πάσης φύσεως βιομηχανικῶν καὶ βιοτεχνικῶν ἐργουστασίων, ἐργαστηρίων κ.λπ.» καὶ τοῦ Π. Δ/τος 778/26.8.80 «περὶ τῶν μέτρων ασφαλείας κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν οἰκοδομικῶν ἐργασιῶν», καὶ αἱ εἰδικαὶ διατάξεις τῶν ἐπομένων ἀρθρῶν.

ΤΜΗΜΑ Ι

ΕΡΓΑΣΙΑΙ ΕΚΣΚΑΦΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

Γενικὰ μέτρα ασφαλείας δι' ἐκσκαφάς.

Ἄρθρον 2.

Πρὸ τῆς ἐνάρξεως ἐργασιῶν ἐκσκαφῶν πρέπει νὰ ἐρευνηθῇ, τῇ συνεργασίᾳ τῶν ἀρμοδίων φορέων, ἡ ὑπαρξίς

καὶ ἡ θέσις, εἰς τὸν χώρον τοῦ ἐργοταξίου, δικτύων ἡλεκτρικοῦ ρεύματος, τηλεφώνου, φωταερίου, ὕδατος κ.λπ. καὶ νὰ γίνεταί ἡ κατὰ περίπτωσιν ἀπαιτούμενη ἀπομόνωσις ἢ μεταφορά τῶν.

Αἱ ἐκσκαφαὶ ἐν γένει ἐκτελοῦνται διὰ μηχανικῶν μέσων, λαμβανομένης προνοίας ἀντιστηρίξεως τῶν πρανῶν τῆς ἐκσκαφῆς τῶν παρακειμένων οἰκοδομῶν, τῶν καταστρωμάτων ὁδῶν κ.λπ.

Αἱ ἀντιστηρίξεις μελετῶνται ὑπὸ ἀρμοδίου Μηχανικοῦ.

Πάντα τὰ ἐπισφαλῆ ἢ προεξέχοντα τμήματα βράχων, λίθων ἢ χωμάτων, τὰ ὅποια δύνανται ἐκ τυχαίας πτώσεως νὰ προξενήσουν ἀτυχήματα εἰς τοὺς πλησίον ἀπασχολούμενους ἐργαζομένους πρέπει νὰ κατακρημνίζωνται συμφώνως πρὸς τὰς ὁδηγίας ἐμπείρου προσώπου, νὰ μὴν ἐπιτρέπεται δὲ ἡ ἀνάληψις ἐργασίας πρὸ τῆς βεβαιώσεως ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου ἐργολάβου ἢ τοῦ ἐπιβλέποντος μηχανικοῦ ὅτι δὲν ὑπάρχει κίνδυνος.

Ἄρθρον 3.

Πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐκσκαφῶν καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτῶν, πρέπει νὰ ἐρευνηθῇ ἡ τυχὸν ὑπαρξίς προγενεστέρων ἐκσκαφῶν, προκειμένου νὰ λαμβάνωνται πρόσθετα μέτρα ασφαλείας.

Ἄρθρον 4.

Διὰ τὴν ἀντιστήριξιν ὁμόρων κτιρίων ἐπιβάλλεται μεθοδικὴ καὶ τεχνικὴ ὑποθεμελίωσις των εἰς τὴν ἀπαιτούμενην ἔκτασιν καὶ εἰς τὰ ἀπαιτούμενα βάθη.

Μεταξὺ τῶν καταλλήλων πρὸς τοῦτο μεθόδων ἀναφέρεται ἡ τμηματικὴ ἀντιστήριξις διὰ ντουλαπιῶν εἰς καταλλήλους ἀποστάσεις, ἢ καὶ ἡ κατασκευὴ ἀερογεφυρῶν ἀντιστηρίξεως, ἢ καθολικὴ ἀγκύρωσις μετὰ ἢ ἄνευ κατακορύφων στοιχείων κ.λπ.

Ἄρθρον 5.

Οἱ πλησίον τῶν ἐκσκαφῶν εὐρισκόμενοι μανδρότοιχοι, ἱστοί, φανοστάται, δένδρα καὶ ἄλλα καθηλωμένα ἐντὸς τοῦ ἐδάφους ἀντικείμενα, ἐφ' ὅσον ἐκλονίσθησαν ἀπὸ τὴν ἐκσκαφὴν ἢ ἐφ' ὅσον ὑπάρχει αὐτὸς ὁ κίνδυνος, πρέπει νὰ στηρίζωνται δι' ἀντερείσμάτων μέχρι τοῦ τέλους τῶν ἐργασιῶν ἢ εἰς περιπτώσεις ἀνάγκης νὰ κατεδαφίζωνται ἢ ἀπομακρύνωνται προσωρινά.

Ἄρθρον 6.

Ἐπὶ ἐκσκαφῆς ἐντὸς ὕδατος, τοῦτο ἀντλείται καὶ διοχετεύεται κατὰ τὸ δυνατόν εἰς τὰ στόμια ὑπονόμων. Ὁμοίως ἀντλοῦνται ἢ ἀποχετεύονται τὰ ὀμβρῖα ὕδατα.

Αι ένδεχόμεναι συνέπειαι τῆς ἀντλήσεως ἐπὶ τῆς εὐσταθείας τῶν ὁμῶρων κτισμάτων λαμβάνονται καταλλήλως ὑπ' ὄψιν.

Οἱ ἐργαζόμενοι εἰς τὰς ἐν λόγω ἐκσκαφάς, ἐφοδιάζονται με εἰδικὰ ἀδιάβροχα ὑποδήματα.

Ἄρθρον 7.

Κατὰ τὰς ἐκσκαφάς πρέπει νὰ ἀποφεύγεται ἡ πλησίον τῶν ἀνοιγμάτων συγκέντρωσις τῶν ὑλικῶν ἐκσκαφῆς, ἐργαλείων ἢ ἄλλων βαρῶν. Ταῦτα πρέπει νὰ τοποθετῶνται ἐκτὸς τοῦ εὗρους κατακλίσεως τοῦ πιθανοῦ πρίσματος ὀλισθήσεως, ὥστε νὰ ἀποκλείεται κίνδυνος κατολισθήσεως ἢ καταρρεῦσεως τῶν ἐντὸς τοῦ χώρου τῶν ἐκσκαφῶν.

Ἄρθρον 8.

Τὸ πλάτος τῶν κεκλιμένων ἐπιπέδων κυκλοφορίας τῶν φορητῶν αὐτοκινήτων, ἐντὸς τῶν χώρων ἐκσκαφῶν πρέπει νὰ εἶναι τοῦλάχιστον τριῶν (3,00) μέτρων. Ἡ κλίσις αὐτῶν πρέπει νὰ μὴν ὑπερβαίνει τὸ εἴκοσι πέντε (25 %) ἐπὶ τοῖς ἑκατὸ, ἄλλως πρέπει νὰ ἐλέγχεται ἡ εὐστάθεια τοῦ πρίσματος. Τὰ ἐπίπεδα ταῦτα πρέπει νὰ εἶναι ἀνθεκτικά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

Μέτρα ἀσφαλείας κατὰ τὴν ἐκσκαφήν.

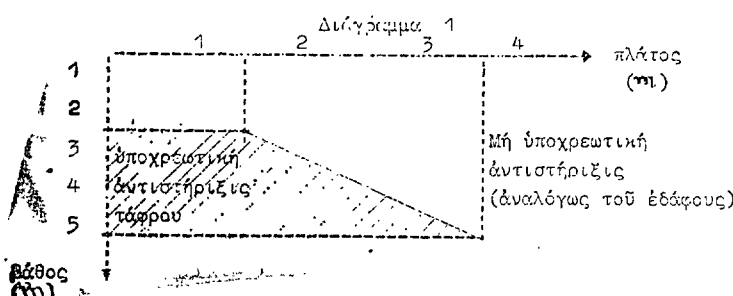
Θεμελιῶν καὶ τάφρων.

Ἄρθρον 9.

1. Κατὰ τὴν ἐκσκαφήν θεμελιῶν, τάφρων ἢ ὀρυγμάτων ἐπιμήκων ἢ μεμονωμένων ἢ ἀντιστήριξις διὰ βάθην μεγαλύτερα τῶν ἐμφαινόμενων εἰς τὸ κατωτέρω διάγραμμα 1 εἶναι ὑποχρεωτική.

Ἡ ἀντιστήριξις παραλείπεται ἐὰν ἡ ἐκσκαφή πραγματοποιηθῇ εἰς βράχον καὶ εἰς περιπτώσεις, κατὰ τὰς ὁποίας ἡ ἰσορροπία τῶν πρανῶν ἐκσκαφῆς ἔχει ἐξασφαλισθῇ διὰ καταλλήλου κλίσεως τῶν.

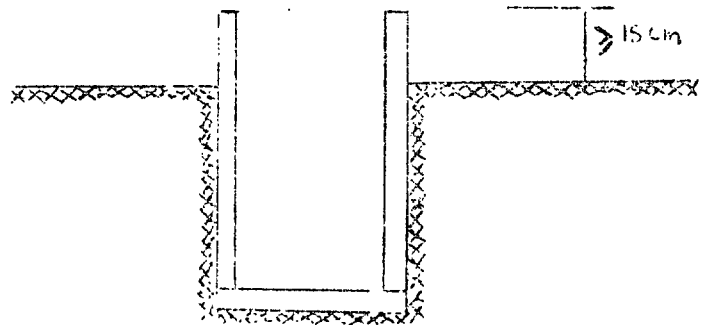
Ἡ ἀντιστήριξις πραγματοποιεῖται παραλλήλως πρὸς τὴν πρόοδον τῶν ἐργασιῶν καὶ ἐὰν ὑπάρχῃ ἀνάγκη διὰ καταλλήλων μεθόδων ἢ διὰ μηχανικῶν μέσων ἐξ ἀποστάσεως, ἄνευ τῆς εἰσόδου τῶν ἐργαζομένων εἰς τὴν ἐκσκαφήν.

2. Ἀπαγορεύεται ἡ κάθοδος ἐργαζομένων εἰς τὴν ἐκσκαφήν πρὸ τῆς λήψεως τῶν ἀναγκαίων μέτρων ἀσφαλείας πλὴν ἐκεῖνων οἱ ὁποῖοι εἶναι ἐπιφορτισμένοι διὰ τὴν λήψιν τῶν μέτρων τούτων.

3. Διὰ τὴν παρεμπόδισιν πτώσεως ὑλικῶν, ἐργαλείων καὶ ἀντικειμένων πάσης φύσεως εἰς τὴν ἐκσκαφήν πρέπει τὰ χεῖλη τῆς ἐκσκαφῆς νὰ περιβάλλωνται ἀπὸ κρᾶσπεδα ὕψους τοῦλάχιστον δεκαπέντε ἑκατοστῶν (0,15) τοῦ μέτρου, ἢ δὲ ἐπένδυσιν τῆς τάφρου, εἰς τὰς περιπτώσεις κατὰ τὰς ὁποίας ὑφίσταται τοιαύτη ἐπένδυσις, νὰ ἐξέχῃ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐδάφους τοῦλάχιστον κατὰ δεκαπέντε ἑκατοστὰ (0,15) τοῦ μέτρου, ὡς ἐμφαίνεται εἰς τὸ κατωτέρω σχῆμα 1.

Σχῆμα 1.

Ἄρθρον 10.

Ὅταν μελετᾶται τὸ θέμα ἀντιστηρίξεως κρανῶν μιᾶς ἐκσκαφῆς, πρέπει νὰ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν ἐκτὸς ἀπὸ τὰς κρατούσας κατὰ τὴν ἐκσκαφήν συνθήκας καὶ τὰ ἀκόλουθα :

α) Πιθανότης αὐξήσεως τῆς ὠθήσεως τῶν γαιῶν, λόγω ἐμποτισμοῦ τῶν, ἐποχιακοῦ ἢ ἄλλου.

β) Δονήσεις λόγω διελεύσεως βαρέων ὀχημάτων.

γ) Χρήσις ἐκρηκτικῶν εἰς γεωτεχνικὰς ἐκσκαφάς.

δ) Πιθανότης αὐξήσεως τῶν ὠθήσεων λόγω ἀποθέσεως, πλησίον τοῦ ἀνοιγματος, ὑλικῶν ἐκσκαφῆς, μηχανημάτων κ.λπ.

ε) Ἐρπυστική παραμόρφωσις τοῦ ἐδάφους.

στ) Ἀποσάθρωσις λόγω ἐπαφῆς μετὰ τὴν ἀτμόσφαιραν.

Ἄρθρον 11.

Ἡ ἀντιστήριξις ἐπὶ ἐκσκαφῶν τάφρων μεγάλου μήκους, ὅπως π.χ. διὰ τοποθέτησιν ἀγωγῶν ἡλεκτρικοῦ ρεύματος, ὕδατος, τηλεφώνου κ.λπ. πραγματοποιεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος κεφαλαίου. Τὰ προϊόντα ἐκσκαφῆς τοποθετοῦνται εἰς ἀπόστασιν τοῦλάχιστον ἐξήκοντα ἑκατοστῶν (0,60) τοῦ μέτρου ἀπὸ τὸ χεῖλος τοῦ ὀρύγματος.

Κατὰ τὰς ἐκσκαφὰς εἰς ὁδοὺς καὶ συναφεῖς κοινοχρήστους χώρους, λαμβάνονται κατὰ περίπτωσιν καὶ τὰ ἀντίστοιχα μέτρα ἀσφαλείας, τὰ ὁποῖα προβλέπονται ἀπὸ τὰς οἰκείας διατάξεις τοῦ ἰσχύοντος «Κώδικος Ὁδικῆς Κυκλοφορίας» Κ.Ο.Κ.

Ἄρθρον 12.

Διὰ τὴν ἀσφαλῆ διεξαγωγὴν ἐργασιῶν ἐντὸς τάφρων, πρέπει νὰ ἀφήνυνται εἰς ἐνδεδειγμένας θέσεις στερεὰ διαβάσεις ἢ νὰ κατασκευάζωνται ἀνθεκτικὰ γεφυρώματα, διὰ τὴν διέλευσιν διαβατῶν καὶ ὀχημάτων. Εἰς τὰς δύο πλευρὰς τῶν διαβάσεων τούτων πρέπει νὰ ὑπάρχουν κιγκλιδώματα.

Ἄρθρον 13.

Τὰ πρανῆ ὀρυγμάτων ἢ καὶ αἱ ἀντιστήριξεις τῶν ἐπιθεωροῦνται ὑπὸ ἀρμοδίου προσώπου, μετὰ πείρας, ὀριζομένου ὑπὸ τοῦ ἐργοδότη, ὡς ἀκολουθῶς :

α) Καθ' ἐκάστην, εἰς τὰς θέσεις ἐργασίας ἐκσκαφῶν βάθους πλέον τοῦ ἐνὸς μέτρου καὶ πεντήκοντα ἑκατοστῶν (1,50) τοῦ μέτρου.

β) Καθ' ἐκάστην ἀλλαγὴν φυλακῆς ἐργασίας :

Εἰς τὸ ἄκρον διανοιγομένης τάφρου βάθους ἄνω τῶν τριῶν (3,00) μέτρων.

Εἰς τὸν πυθμένα καὶ τὰς παρεῖς διανοιγομένου φρεάτος.

Εἰς τὸ μέτωπον προβολῆς σήραγγος.

Αἱ τυχόν παρατηρήσεις τῶν ἐπιθεωρήσεων αὐτῶν ἀναγράφονται εἰς τὸ Ἡμερολόγιον Μέτρων Ἀσφαλείας τῆς Ἐργασίας.

Λεπτομερὲς ἐξέτασις καθ' εἶδους ἐκσκαφῆς διενεργεῖται ὑπὸ τοῦ ἐπιβλέποντος μηχανικοῦ :

Μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἀνατινάξεων.

Μετὰ τὴν ἐμφάνισιν ζημιῶν εἰς ἀντιστηρίξεις, ξυλοδεσίες, πασσαλοφράγματα ἢ μετὰ ἀπὸ καταπτώσεις πρανῶν.

Πρὸ τῆς ἐπαναλήψεως ἐργασιῶν, διακοπείσων λόγῳ θεομηνίας ἢ παγετοῦ, ἀναφέρονται δὲ καὶ αἱ τυχὸν ἀπαιτούμεναι ἐνισχύσεις.

Ἀνεξαρτήτως τῶν προηγουμένων ἀπαξ τῆς ἐβδομάδος.

Αἱ ἐκθέσεις τῶν ἐξετάσεων αὐτῶν περιλαμβάνονται εἰς τὸ Ἡμερολόγιον Μέτρων Ἀσφαλείας τῆς Ἑργασίας.

Ἄρθρον 14.

Ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ ἐκσκαφῆς φρέατων εἰς ἐδάφη μαλακά, ἐλώδη ἢ ὑποχωροῦντα καὶ ἐν γένει δι' ἐργασίας εἰς ἐπικινδύνους θέσεις (π.χ. γεφύρας, φρέατα, ἐκσκαφὰς εἰς ἐλώδη ἢ ὑποχωροῦντα ἐδάφη) πρέπει οἱ ἐργαζόμενοι νὰ εἶναι προσδεδεμένοι, ἐκ σταθεροῦ σημείου, ἀσφαλῶς, διὰ ζώνης ἀσφαλείας ἢ σχοινίων καταλλήλου διατάξεως, ὥστε νὰ ἀνασύρῳνται ἀμέσως εἰς περίπτωσιν κινδύνου, εἰς τὰς ἀνωτέρω περιπτώσεις εἶναι ἀπαραίτητη ἡ χρησιμοποίησις προσωρινῆς ἀντιστηρίξεως.

Ἄρθρον 15.

Αἱ παρειαὶ τῶν φρεάτων πρέπει νὰ ἐπιθεωροῦνται εἰς τὴν ἀρχὴν ἐκάστης φυλακῆς (βάρδιας) καὶ νὰ λαμβάνωνται ὅλα τὰ μέτρα διὰ τὴν πρόληψιν καταπτώσεων, οὐδεμία δὲ ἐργασία ἐπιτρέπεται νὰ γίνῃ εἰς φρέαρ πρὶν ἢ βεβαιωθῇ οἱ ἐργαζόμενοι ὅτι οὐδεὶς εὐρίσκεται ἐντὸς αὐτοῦ.

Αἱ παρειαὶ τῶν φρεάτων καλύπτονται, ἀνεξαρτήτως τῆς φύσεως τοῦ ἐδάφους, δι' ἐνὸς καταλλήλου προκατασκευασμένου κλωβοῦ ἀντιστηρίξεως.

Οἱ κάδοι ἐξαγωγῆς τῶν ὑλικῶν ἐκσκαφῆς πρέπει νὰ ἀνασύρῳνται διὰ βαρουλικῶν ἢ ἐνδεδειγμένης ἀνυψωτικῆς μηχανῆς καὶ νὰ μὴν πληροῦνται μέχρι τῶν χειλέων.

Ἡ ἀνάρτησις τῶν κάδων πρέπει νὰ γίνεται μετὰ προσοχῆς κατακορύφως καὶ εἰς τὸ κέντρον τῆς κοιλότητος τοῦ ἐκσκαπτομένου χώρου.

Ἄρθρον 16.

Ὅταν ὑπάρχουν ἐγκατεστημένοι εἰς τὰ φρέατα κλίμακες, αὗται πρέπει νὰ εἶναι ἀσφαλῶς προσηρμοσμένοι καὶ αἱ βαθμίδες των νὰ μὴν ἀπέχουν μεταξὺ των πλέον τῶν εἴκοσι πέντε ἑκατοστῶν (0,25) τοῦ μέτρου. Διὰ φρέατα μεγάλου βάθους ἐκσκαφῆς, αἱ σχετικαὶ κλίμακες πρέπει νὰ φέρουν ἀναπαυτήρια τοῦλάχιστον ἀνὰ δέκα (10,00) μέτρα. Εἰς τὴν εἴσοδον (ἀρχὴν) τοῦ φρέατος καὶ εἰς τὰ ἐνδιάμεσα ἀναπαυτήρια, πρέπει αἱ κλίμακες νὰ ὑπερβαίνουν τὸ δάπεδον τοῦλάχιστον κατὰ ἓνα (1,00) μέτρον καὶ νὰ ὑπάρχουν εἰς τὸ ἴδιον ὕψος χειρολαβαί. Κλίμακες ἐκ σχοινίου ἐπιτρέπονται μόνον εἰς φρέατα βάθους μικροτέρου τῶν δέκα (10,00) μέτρων, πρέπει δὲ νὰ εἶναι στερεῶς προσηρμοσμένοι καὶ κατὰ τὰ δύο ἄκρα των.

Ἄρθρον 17.

Ἀπαγορεύεται ἡ, εἰς φρέατα βάθους μεγαλυτέρου τῶν εἴκοσι (20,00) μέτρων, κάθοδος ἢ ἀνοδος βαρῶν μεγαλυτέρων τῶν (250) διακοσίων πεντήκοντα χιλιογράμμων ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ ἐγκατάστασις ὁδηγῶν.

Ἐὰν εἰς φρέαρ ὑπάρχῃ ἐγκατάστασις κλιμάκων καὶ μηχανημάτων ἐξαγωγῆς ὑλῶν ἐκσκαφῆς, ἀπαγορεύεται ἡ ἀνοδος ἢ κάθοδος τῶν ἐργαζομένων κατὰ τὴν διάρκειαν λειτουργίας τῶν μηχανῶν ἐξαγωγῆς.

Ὅταν χρησιμοποιοῦνται μηχανικὰ μέσα καὶ ἐφ' ὅσον ὑπάρχῃ ἔστω καὶ ἓνας ἐργαζόμενος εἰς τὸ φρέαρ πρέπει εἰς τὴν ἐπιφάνειαν νὰ ὑπάρχῃ μονίμως ἓνας χειριστὴς τοῦ μηχανικοῦ αὐτοῦ μέσου.

Συνιστᾶται νὰ μὴ χρησιμοποιοῦνται τὰ μηχανικὰ μέσα διὰ τὴν ἀνοδον.

Εἰς περιπτώσεις λειτουργίας, ἐντὸς τοῦ φρέατος, κινητῆρος ἐσωτερικῆς καύσεως, τὰ καυσάεiria ἀπάγονται εἰς τὴν ὑπαιθρον διὰ καταλλήλου σωλήνους.

Κατὰ τὴν πραγματοποιήσιν ἐργασιῶν εἰς φρέατα πρέπει νὰ λαμβάνωνται μέτρα διὰ τὸν ἐπαρκῆ ἀερισμὸν τῶν θέσεων ἐργασίας καὶ τὴν προστασίαν τῶν ἐργαζομένων ἀπὸ τὰς ἀναθυμιάσεις.

Φρέατα βάθους μεγαλυτέρου τῶν ὀκτῶ (8,00) μέτρων πρέπει νὰ φωτίζονται διὰ τεχνητοῦ φωτισμοῦ. Πρὸς τοῦτο χρησιμοποιοῦνται εἰδικαὶ λυχνίαι μὲ προστατευτικὸν πλέγμα, τηρουμένων, εἰς περίπτωσιν ἡλεκτροφωτισμοῦ, τῶν διατάξεων περὶ Ἡλεκτρικῶν Ἑγκαταστάσεων.

ΤΜΗΜΑ II

ΕΡΓΑΣΙΑΙ ΚΑΤΕΔΑΦΙΣΕΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

Γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας διὰ κατεδαφίσεις.

Ἄρθρον 18.

Πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν τῆς κατεδαφίσεως ἐνὸς ἔργου, πρέπει νὰ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν ἡ ἀντοχὴ καὶ ἡ εὐστάθεια ἐκάστου τμήματος αὐτοῦ καὶ ἰδιαίτερος τῶν δαπέδων, προκειμένου νὰ γίνουν αἱ ἀναγκαῖαι ἀντιστηρίξεις καὶ υποστηρίξεις.

Ἄρθρον 19.

Ὁ ἐργαζόμενος ἐπιφορτίζεται μὲ ἐργασίαν κατεδαφίσεως ὅταν εἶναι κατάλληλος διὰ τὴν ἐργασίαν ταύτην καὶ ἔχει ἐπαρκῆ γνῶσιν καὶ ἐμπειρίαν.

Ἄρθρον 20.

Πρὸ τῶν κυρίων ἐργασιῶν κατεδαφίσεως, ἀφαιροῦνται ὑλικά καὶ τμήματα δυνάμενα νὰ θρυμματισθῶν καὶ νὰ ἐκτοξευθῶν, ὅπως π.χ. ὑαλοπίνακες, κιγκλιδώματα καὶ ἄλλα παρόμοια.

Ἄρθρον 21.

Αἱ κατεδαφίσεις ἐκτελοῦνται εἴτε διὰ τῆς χρήσεως, ὑπὸ τῶν ἐργαζομένων, ἱκριώματων ἀντοχῆς ἀναλόγου πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς χρήσεώς των καὶ ἐργαλείων χειρὸς εἴτε διὰ μηχανικῶν μέσων ἢ καὶ ἀμφοτέρων.

Ἄρθρον 22.

Ἡ κατεδαφίσις ἐκτελεῖται ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω καὶ ἐξ ὕψους οὐχὶ πλέον τοῦ ἐνὸς ἡμίσεος (1,50) μέτρου ἄνωθεν τοῦ ἐκάστοτε δαπέδου ἐργασίας, καὶ προκειμένου περὶ δαπέδου ἱκριώματος μέχρις ὕψους πεντήκοντα ἑκατοστῶν (0,50) τοῦ μέτρου.

Ἄρθρον 23.

Οἱ ἐργαζόμενοι δὲν δύνανται νὰ ἀπασχολοῦνται εἰς διαφορετικὰ καθ' ὕψος ἐπίπεδα (ὁ ἓνας ἄνωθεν τοῦ ἄλλου), παρὰ μόνον ἐφ' ὅσον ληφθῶν μέτρα διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰ κατώτερα ἐπίπεδα, διὰ κατασκευῆς εἴτε κιγκλιδώματων μετὰ σανίδος μεσοδιαστήματος καὶ θωρακίου εἴτε δικτύων ἢ καὶ ἄλλων ἰσοδυνάμων μέτρων.

Ἄρθρον 24.

Ὅταν, ἐν συνεχείᾳ κατεδαφίσεως τμήματος ἔργου, παρὰ τὰ ἀρχικῶς ληφθέντα μέτρα δύναται νὰ πιθανολογηθῇ ὅτι

τὰ παραμένοντα στοιχεῖα, τμήματα ἢ γεινοτικά ἔργα ἔχουν ἀμφίβολον ἰσορροπίαν, πρέπει νὰ λαμβάνωνται μέτρα διὰ τὴν προστασίαν ἀπὸ οἰονδήποτε κίνδυνον αἰφνιδίας καταρρεύσεως.

Ἄρθρον 25.

Διὰ τὴν ἀσφαλῆ πραγματοποίησιν τῶν ἐργασιῶν κατεδαφίσεως, πρέπει :

α) Ἐφ' ὅσον ἡ ἐργασία ἀπαιτεῖ τὴν χρησιμοποίησιν μέχρι δέκα (10) ἐργαζομένων, νὰ ὑπάρχῃ Προϊστάμενος Συνεργείων ἀποκλειστικῶς διὰ τὴν ἐπιβλέψιν τούτων. Ἐκαστος Προϊστάμενος Συνεργείων δύναται νὰ ἐπιβλέπῃ τὸ πολὺ δέκα (10) ἐργαζομένους.

Ὅταν ἡ ἐργασία ἀπαιτῇ ταυτόχρονον ἀπασχόλησιν περισσοτέρων ομάδων ἐργασίας οἱ Προϊστάμενοι τῶν πρέπει νὰ τίθενται ὑπὸ τὰς ὁδηγίας ἐνὸς ἐπικεφαλῆς συντονιστοῦ.

β) Τὰ ἀνοίγματα πρὸς τὸ κενὸν, ἀκόμη καὶ πρὸς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς οἰκοδομῆς, νὰ φράσσωνται προσωρινῶς ἀλλὰ κατὰ τρόπον ἀσφαλῆ, ἀμέσως μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν θυρῶν, κιγκλιδωμάτων κ.ἄ.

γ) Αἱ μόνιμοι κλίμακες νὰ διατηροῦνται κατὰ τὸ δυνατόν, διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν ἐργαζομένων. Μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν μόνιμων κιγκλιδωμάτων τῶν, τοποθετοῦνται πρὸς τὴν πλευρὰν τοῦ κενοῦ προσωρινὰ κιγκλιδώματα ἐπαρκοῦς ἀντοχῆς.

δ) Πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ὑπερφορτώσεως τῶν δαπέδων κατὰ τὴν διάρκειαν κατεδαφίσεως, νὰ διανοίγωνται ἐκ τῶν προτέρων εἰς τὰ δάπεδα ὅπαι διὰ τὴν ἀπομάκρυνσιν τῶν προϊόντων τῆς κατεδαφίσεως.

Αἱ ὅπαι αὐταὶ νὰ εἶναι ἐπιφανείας μέχρις ἐνὸς (1,00) τετραγωνικοῦ μέτρου. Ἡ ἐργασία διανοίξεως τῶν ἀρχίζει ἐκ τοῦ ἀνωτάτου ὀρόφου καὶ προχωρεῖ διαδοχικὰ πρὸς τοὺς κατωτέρους ὀρόφους.

ε) Τὰ ὑφιστάμενα ἀνοίγματα δαπέδων, νὰ φράσσωνται εἰς τὸ δάπεδον τοῦ ὑπὸ κατεδάφισιν ὀρόφου. Τὰ ἀνοίγματα τὰ χρησιμοποιούμενα διὰ τὴν ἀπομάκρυνσιν ὑλικῶν κατεδαφίσεως ἐπιτρέπεται νὰ ἀποκαλύπτωνται μόνον κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐργασίας ἀπομακρύνσεως.

Εἰς ὀρόφους ἢ θέσεις μετ' ἀνοίγματα μὴ φραγμένα ἢ περιφραγμένα, πρέπει νὰ ἀποκλείεται ἡ προσπέλασις διὰ καταλλήλων προστατευτικῶν μέσων.

στ) Ὅταν προκαλῆται πτώσις ὑλικῶν, οἱ σχετικοὶ χώροι πτώσεως τούτων, ἐσωτερικῶς ἢ ἐξωτερικῶς τοῦ κτιρίου, νὰ καθορίζωνται προσεκτικῶς καὶ νὰ ἐξασφαλίζεται ἡ ἀπαγόρευσις διελύσεως ἢ παραμονῆς εἰς τούτους, ἐργαζομένων ἢ ἄλλων. Ἡ ἀπαγόρευσις αὕτη θὰ πραγματοποιηθῇ διὰ φραγμάτων, σχοινίων κ.ἄ., δύναται δὲ νὰ ἐνισχύεται ἐὰν κρίνεται ἀπαραίτητον διὰ φυλάξεως ὑπὸ ἐργαζομένων, παρμενόντων ἐκτὸς τοῦ περιφραγμένου χώρου.

ζ) Ἡ ἠθελήμενη ἐλευθέρα ρίψις ὑλικῶν ἐπὶ θέσεων προσπελασίμων, νὰ περιορίζεται μόνον εἰς τὰς ἀπολύτως ἀναγκαίας περιπτώσεις. Αἱ θέσεις πτώσεως, νὰ ἐξασφαλίζωνται ἐναντι προσπελάσεως διὰ καταλλήλων προσωρινῶν ἐμποδίων καὶ ταυτοχρόνως ἐναντι προσεγγίσεως διὰ τοποθετήσεως ἐπαρκοῦς ἀριθμοῦ φυλάκων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

Κατεδάφισις εἰδικῶν ἔργων ἢ στοιχείων ἔργων.

Ἄρθρον 26.

Ἡ κατεδάφισις ἔργων ἐξ ὠπλισμένου σκυροδέματος ἢ προεντεταμένου καὶ ἡ κατεδάφισις ἔργων φερομένων ὑπὸ

σκελετοῦ μεταλλικοῦ καὶ θολωτῶν ἢ ἀψιδωτῶν κατασκευῶν δύναται νὰ πραγματοποιηθῇ μόνον ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν προσώπων ἐχόντων ἐπαρκῆ πείραν τῆς ἐκάστοτε εἰδικῆς τεχνικῆς, ἢ ὅποια πρέπει νὰ ἐφαρμοσθῇ διὰ τὴν κατεδάφισιν τούτων ἔργων.

Ἡ κατεδάφισις τῶν προεντεταμένων ἔργων ἀπαιτεῖ εἰδικὴν μελέτην ὡς πρὸς τὴν διαδικασίαν καὶ τὴν σειρὰν κατεδαφίσεως.

Ἄρθρον 27.

Ἀπαγορεύεται ἡ ἀποκοπὴ στοιχείων ἐδράσεως κατὰ τὴν διάρκειαν ἐργασιῶν κατεδαφίσεως ἐπὶ τούτων, ὅπως π.χ. εἰς περιπτώσεις φορέων ὠπλισμένου σκυροδέματος ἢ μεταλλικῶν σκελετῶν.

Ἄρθρον 28.

Οἱ πρὸς κατεδάφισιν τοῖχοι πρέπει πρὸ οἰασδήποτε ἄλλης ἐργασίας νὰ ἀπαλλάσσωνται ἀπὸ ἐξέχοντα τεμάχια ξύλου ἢ σιδήρου, τὰ ὅποια δὲν συγκρατοῦνται καλῶς ἢ ἐξέχοντα περισσότερον τῶν δύο (2,00) μέτρων.

Ἡ κατεδάφισις καὶ ἀφαίρεσις στοιχείων, τὰ ὅποια παρουσιάζουν ἐλαστικότητα ἢ εὐρίσκονται εἰς κατάστασιν ἐντάσεως ὅποτε καὶ ἐν πλήγμα δύνατον νὰ προκαλέσῃ θραῦσιν αὐτῶν ἢ στοιχείων τῶν ὑποίων ἢ αἰφνιδία ἀπελευθέρωσις ἢ μετατόπισις δύνατον νὰ ἔχῃ σοβαρὰς συνεπειὰς ἐπὶ τῆς εὐσταθείας τοῦ συνόλου ἢ τμήματος τῆς κατασκευῆς, θὰ ἐπιχειρηθῇ μόνον συμφώνως πρὸς τὰς ὁδηγίας προσώπου ἔχοντος ἐπαρκῆ ἐμπειρίαν τῆς ἐκάστοτε εἰδικῆς τεχνικῆς.

Ἄρθρον 29.

Ἐξωτερικοὶ ἐξῶσαι, μαρμίζαι κ.τ.λ. ὑποστηρίζονται στερεῶς κατὰ τὴν διάρκειαν κατεδαφίσεως τῶν τμημάτων ἀπὸ τὰ ὅποια φέρονται, ἀφαιροῦνται δὲ καὶ μεταφέρονται διὰ μηχανικῶν μέσων, ἐκτὸς ἐὰν εἶναι δύνατον νὰ πραγματοποιηθῇ ἐπὶ τόπου κατατεμαχισμὸς τῶν.

Ἄρθρον 30.

Κατὰ τὴν κατεδάφισιν ἐπιβάλλεται διαβροχὴ τῶν κατεδαφιζομένων τμημάτων δι' ἀφθόνου ὕδατος, πρὸς ἀποφυγὴν δημιουργίας κονιορτοῦ.

Διὰ τὴν καθαιρέσιν στρώσεων αἱ ὅποια περιέχουν ἐκτοξευτὸ ἐλαφοκονίαμα ἀμιάντου, αὐταὶ θὰ διαβρέχωνται καλῶς δύο ἡμέρας πρὸ τῆς ἀποξηλώσεως, καὶ δὴ δύο φορές τὴν ἡμέραν. Τὸ κονίαμα τοῦτο θὰ ἀπομακρύνεται πρὸ τῆς κατεδαφίσεως τοῦ κτιρίου. Ἡ ἀπομάκρυνσίς του θὰ γίνετα δι' ἀποξέσεως τῇ βοηθείᾳ σπάτουλας στερεωμένης εἰς χειρολαβὴν μήκους ἄνω τοῦ ἐνὸς (1,00) μέτρου, ὑπὸ σύγχρονον διαβροχὴν. Ἐὰν τὸ ἐλαφοκονίαμα δὲν ἐμποτίζεται δι' ὕδατος θὰ πρέπει οἱ ἐργαζόμενοι νὰ φοροῦν προσωπίδας, ἐναντι κονιορτοῦ. Προκειμένου νὰ κατεδαφισθῶν ἐλαφραὶ πλάκες ἀμιάντου (ἀσβεστολῦξ), θὰ διαβρέχωνται, ἐπίσης δὲ θὰ ἀφαιροῦνται μετὰ τῆς μικροτέρας δυνατῆς φθορᾶς.

Τὰ προϊόντα καθαιρέσεως, θὰ συγκεντρώνονται εἰς σάκους στεγανούς, πρὶν ξηρανθῶν, θὰ προσδένονται ἐπιμελῶς καὶ θὰ ἀπορρίπτονται εἰς χώρους ὅπου θὰ γίνετα τελικὴ ταφὴ τούτων. Ἀπόρριψις τῶν προϊόντων τούτων ἀπαγορεύεται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'

Κατεδάφισις διὰ χρήσεως βοηθητικῶν κατασκευῶν ἢ μηχανικῶν μέσων.

Ἄρθρον 31.

Διὰ κατεδαφίσεως δι' ἐργαλείων χειρὸς κατακορύφων στοιχείων ἐλευθέρου ὕψους ἄνω τῶν τεσσάρων (4,00) μέτρων

απαιτείται χρήσις σταθεροῦ μεταλλικοῦ ἱκριώματος, τὸ ὁποῖον θὰ φέρῃ τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ Π. Δ/τος 778/80 ὀριζόμενα μέτρα ἀσφαλείας ἐναντὶ πτώσεως. Διὰ κατεδαφίσεις κατακορύφων στοιχείων ἐλευθέρου ὕψους πανταχόθεν κάτω τῶν τεσσάρων (4,00) μέτρων δὲν ἐπιβάλλεται κατασκευὴ σταθεροῦ ἱκριώματος, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι δὲν θὰ χρησιμοποιηθοῦν ὡς δάπεδα ἐργασίας κατεδαφιστέα στοιχεῖα πλάτους μικροτέρου τῶν τριάντων πέντε ἑκατοστῶν (0,35) τοῦ μέτρου.

Διὰ κατεδαφίσεις ἐσωτερικῶν τοίχων ἐπιβάλλεται κατασκευὴ ἱκριώματος πλὴν τῶν περιπτώσεων ἐσωτερικῶν τοίχων συνήθους ὕψους καὶ μικροῦ πάχους.

Διὰ κατεδαφίσεις δοκῶν καὶ παρεμφερῶν ὀριζοντίων στοιχείων ἀνεξαρτήτως ὕψους ἐπιβάλλεται ἡ κατασκευὴ σταθεροῦ ἱκριώματος.

Ἄρθρον 32.

Τὰ ἱκριώματα τὰ χρησιμοποιούμενα διὰ τὴν κατεδάφισιν στοιχείων ὀριζοντίων ἢ κατακορύφων κατασκευάζονται κατὰ τὸ ἐξωτερικὸν περίγραμμα τοῦ στοιχείου καὶ εἶναι ἀνεξαρτήτως φορέως. Προκειμένου περὶ κατεδαφίσεως ἐξωτερικῶν τοίχων τὸ ἱκρίωμα κατασκευάζεται εἰς τὸ ἐξωτερικὸν περίγραμμα τῆς οἰκοδομῆς ὡς ἀνωτέρω καὶ ἐπιτρέπεται τὴν χρῆσιν ἀλεπαλλήλων καθ' ὕψος δαπέδων ἐργασίας.

Ἄρθρον 33.

α) Εἰς περιπτώσεις κατεδαφίσεως διὰ μηχανικῶν μέσων, αἱ ἐργασίαι αὗται πραγματοποιοῦνται δι' ἐλξεως, κρούσεως, ἢ ὠθήσεως, χρησιμοποιουμένων ἐκάστοτε καταλλήλων μηχανημάτων καὶ διατάξεων.

β) Ὄταν ἡ κατεδάφισις τοίχου ἢ ἄλλου στοιχείου ἐπιχειρῆται δι' ἐλξεως μέσω συρματοσχοινῶν, σχοινίων ἢ ἄλλων μέσων, ἡ περιοχὴ εἰς τὴν ὁποῖαν τὰ στοιχεῖα ταῦτα θὰ καταπέσουν πρέπει νὰ προσδιορίζεται καὶ νὰ ἀποκλείεται ἐπιμελῶς.

γ) Ὄταν ἡ κατεδάφισις τοίχου ἢ ἄλλου στοιχείου ἐπιχειρῆται δι' ὠθήσεως ἢ κρούσεως, πρέπει ἐπίσης νὰ λαμβάνονται μέτρα ὥστε νὰ μὴ δημιουργῆται κίνδυνος ἐκ τῆς καταπτώσεως, πρὸς ἀμφοτέρας τὰς πλευρὰς του.

δ) Εἰς τὰς ἄνω περιπτώσεις ἡ ἐργασία ἐκτελεῖται εἰς κατάλληλον ὥραν, λαμβάνονται δὲ τὰ κατὰ περίπτωσιν ἀπαιτούμενα μέτρα προστασίας.

ε) Ἡ στατικὴ ὑπονόμευσις ἔργου τῇ βοήθειᾳ μηχανήματος ἐπιτρέπεται μόνον ἐὰν δὲν προκαλῇ κίνδυνον.

στ) Ἡ διὰ χειρωνακτικῶν ἐργασιῶν ὑπονόμευσις κτιρίου ἢ στοιχείου ἀπαγορεύεται ἐὰν δὲν ληφθοῦν μέτρα ἐγγυώμενα τὴν ἀσφάλειαν τῶν ἐργαζομένων καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἐργασίας τῆς ὑπονομεύσεως.

ΤΜΗΜΑ ΙΙΙ

ΚΥΡΙΩΣ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑΙ ΕΡΓΟΤΑΞΙΑΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΙ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

Ἰκριώματα.

Ἄρθρον 34.

1. Τὸ πλάτος τῶν διαδρόμων ἐργασίας τῶν ἱκριωμάτων πρέπει νὰ εἶναι ἐπαρκές καὶ ἀνάλογο μὲ τὴν ἐργασίαν διὰ τὴν ὁποῖαν κατεσκευάσθῃ τὸ ἱκρίωμα.

Εἰς πᾶσαν περίπτωσιν πρέπει νὰ ὑπάρχῃ διάστημα ἐλεύθερον, ἀπὸ σταθερὰ ἐμπόδια ἢ ἀποθηκευμένα ὑλικά, πλάτους τοῦλάχιστον ἐξήκοντα ἑκατοστῶν (0,60) τοῦ μέτρου.

Ὅτω τὸ πλάτος τοῦ δαπέδου ἐργασίας τοῦ ἱκριώματος πρέπει κατὰ περίπτωσιν νὰ εἶναι :

α) Ἐξήκοντα ἑκατοστὰ (0,60) τοῦ μέτρου ἐὰν ὑποβαστάξῃ ἀποκλειστικῶς ἐργαζομένους (χωρὶς ἀπόθεσιν ὑλικῶν πλὴν τῶν ἀμέσως χρησιμοποιουμένων).

β) Ὀγδοήκοντα ἑκατοστὰ (0,80) τοῦ μέτρου ἐὰν χρησιμοποιῆται καὶ δι' ἀπόθεσιν ὑλικῶν.

γ) Ἐνὸς μέτρου καὶ δέκα ἑκατοστῶν (1,10) τοῦ μέτρου ἐὰν χρησιμοποιῆται διὰ τὴν ἔδρασιν ἐτέρου δαπέδου ἐργασίας εἰς ὑψηλότεραν στάθμην.

δ) Ἐνὸς μέτρου καὶ τριάντα ἑκατοστῶν (1,30) τοῦ μέτρου ἐὰν χρησιμοποιῆται δι' ἐργασίας ἀνεγέρσεως, ἐπενδύσεως μὲ λίθους, ὀρθομαρμαρώσεως ἢ λαξεύσεως.

ε) Ἐνὸς μέτρου καὶ πεντήκοντα ἑκατοστῶν (1,50) τοῦ μέτρου ἐὰν τὸ ἱκρίωμα χρησιμοποιῆται συγχρόνως διὰ τὰς ὡς ἄνω ἐργασίας καὶ διὰ τὴν στήριξιν ἄλλου δαπέδου ἐργασίας εἰς ὑψηλότεραν στάθμην.

Πλὴν τοῦ ἱκριώματος τῆς περιπτώσεως α τῆς παρούσης παραγράφου τὸ ὁποῖον προδιαγράφεται εἰς τὸ ὑπ' ἀριθμ. 778/80 Π. Δ/γμα «Περὶ ἀσφαλείας κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν οἰκοδομικῶν ἐργασιῶν», διὰ τὴν κατασκευὴν ἀπάντων τῶν λοιπῶν εἰδῶν σταθερῶν ἱκριωμάτων ἀπαιτεῖται σύνταξις μελέτης ὑπὸ τοῦ ἐπιβλέποντος τὸ ἔργον μηχανικοῦ. Ἀντίγραφον τῆς ὡς ἄνω μελέτης πρέπει νὰ τηρῆται εἰς τὸ ἐργοτάξιον.

2. Ἀπαντα τὰ μαδέρια τὰ ὁποῖα συνιστοῦν τὸ δάπεδον ἐργασίας πρέπει :

α) Νὰ ὑποβαστάζωνται ἀπὸ τρία τοῦλάχιστον στηρίγματα, πλὴν τῶν περιπτώσεων κατὰ τὰς ὁποίας ἡ ἀπόστασις μεταξὺ τῶν διαδοχικῶν ἐγκαρσίων δοκίδων καὶ τὸ πάχος τῶν μαδερίων εἶναι τοιοῦτον ὥστε νὰ ἀποκλείῃ κάθε κίνδυνον ταλαντώσεως ἢ κάμψεως.

β) Νὰ ἐξέχουν τοῦ σημείου στηρίξεως των κατὰ μῆκος μεγαλύτερον τοῦ τετραπλασίου τοῦ πάχους των.

γ) Νὰ ὑπεραλύπτονται εἰς τὰς θέσεις τῆς μεταξὺ των καλύψεως εἰς τρόπον ὥστε νὰ παρέχουν ἀσφάλειαν ἀπροσκόπτου κυκλοφορίας (διατάξεις ἐναντὶ ἀνατροπῆς).

3. Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύουν αἱ διατάξεις περὶ ἱκριωμάτων τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 778/80 Π. Δ/τος «Περὶ τῶν μέτρων ἀσφαλείας κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν οἰκοδομικῶν ἐργασιῶν».

Ἄρθρον 35.

1. Εἰς περιπτώσεις ἐγκαταστάσεως ἀνυψωτικῆς μηχανῆς ἐπὶ ἱκριώματος :

α) Ἡ ἐγκατάστασις γίνεται μόνον κατόπιν ἀδείας τοῦ ἐπιβλέποντος τὸ ἔργον μηχανικοῦ, ὁ ὁποῖος θὰ μελετᾷ καὶ ἐνισχύῃ τὰ στοιχεῖα τοῦ ἱκριώματος ἀναλόγως τῶν ἐπιβαλλομένων προσθέτων φορτίων.

β) Οἱ ὀρθοστάται εἶναι στερεῶς προσδεδεμένοι ἐξ ἀκλονήτων σημείων τοῦ ἔργου τοῦλάχιστον εἰς τὸ τμήμα ἐγκαταστάσεως τῆς ἀνυψωτικῆς μηχανῆς.

2. Ἐὰν ἡ ἀναβίβασις γίνεται ἐλευθέρως, ἄνευ παρεμβολῆς σιδηροτροχιῶν, κατασκευάζεται καθ' ὅλον τὸ ὕψος τοῦ ἱκριώματος κατάλληλος περίφραξις πρὸς ἀποτροπὴν προσκρούσεως τοῦ διακινουμένου φορτίου ἐπὶ τῶν μερῶν τοῦ ἱκριώματος.

Ἄρθρον 36.

Πρέπει νὰ ἀπαγορεύεται ἡ διέλευσις κάτωθεν τῶν ἱκριωμάτων. Εἰς περιπτώσεις κατὰ τὰς ὁποίας ἐπιβάλλεται ἐκ τῶν πραγμάτων ἡ διέλευσις αὕτη, πρέπει νὰ δημιουργῆται

άσφαλής δίοδος άπηλλαγμένη έμποδίων και προεξοχών έλευ-
θέρου ύψους μεγαλύτερου των δύο μέτρων και είκοσι εκα-
τοστών (2,20) του μέτρου μετά νυκτερινού φωτισμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

Χώροι έργασίας - Κυκλοφορία εντός αυτών.

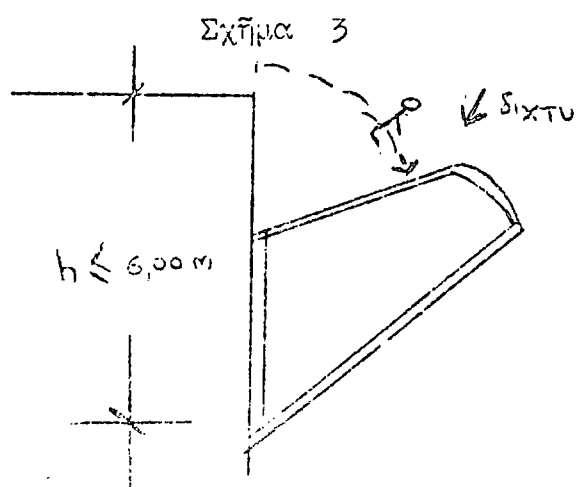
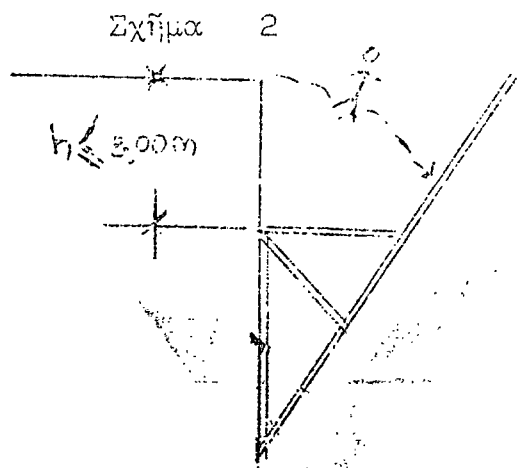
"Αρθρον 37.

1. Οί χώροι και τὰ δάπεδα έργασίας, αί όδοι κυκλοφο-
ρίας και αί προσβάσεις των εργοταξίων πρέπει να κατασκευά-
ζονται και να διατηρώνται άσφαλείς.

2. Έάν εις δάπεδον έργασίας δέν ύπάρχη προστατευτικόν
κιγκλίδωμα και θωράκιον πρέπει να τοποθετώνται έναλλα-
κτικώς κατά περίπτωσιν :

Δάπεδον έργασίας και ξύλινον κεκλιμένον επίπεδον τὸ όποϊον
να έμποδίζη την έλευθέραν πτώσιν των εργαζομένων, δι'
ύψος μεγαλύτερον των τριών (3,00) μέτρων ή

δίχτυ ή έτερον ύλικόν ιδίας έλαστικότητας τὸ όποϊον να
έμποδίζη την έλευθέραν πτώσιν, δι' ύψος άνωτερον των έξ
(6,00) μέτρων. (βλ. σχήματα 2 και 3).

Αί ως άνω άνω κατασκευαί δέν είναι άπαραίτητοι έφόσον
ή έργασία ύπ' αυτάς τας συνθήκας δέν πρόκειται να διαρκέση
πλέον τῆς ήμέρας και έφ' όσον οί εργαζόμενοι φέρουν ζώνας
άσφαλείας.

3. Άνωμαλίες ή κοιλώματα των δαπέδων, όπως π.χ.
όπκι ή αύλακες, πρέπει να καλύπτονται ίσοπέδως και κατά
τρόπον άσφαλῆ εις τὸ βάδισμα.

4. Διαφοραί στάθμης εις τὰ δάπεδα, όπως λ.χ. βαθμίδες,
κτώφλια κ.λπ., πρέπει να είναι εύχερῶς άντιληπτὰ ή να
έξομαλύνονται διά κεκλιμένων επιπέδων (κλίσις, ήτοι άνα-
λογία ύψους πρὸς μήκος, επιθυμητή : 1/10 ,μεγίστη : 1/6
υπό τὸν όρον επικαλύψεως μη όλισθηρᾶς).

5. Αί όλισθηραί ή λείαι επιφάνειαι πρέπει να καθίστανται
τραχείαι.

6. Οί χαμηλοί διάδρομοι και αί στεναί διαβάσεις κυκλοφο-
ρίας όχημάτων πρέπει να έπισημαίνωνται. Αί επικίνδυνοι
γωνίαι και άκμαί πρέπει να στρογγυλεύονται και να έπι-
σημαίνωνται.

7. Αί όδοι κυκλοφορίας του τόπου έργασίας πρέπει να είναι
έπαρκῶς πλατεῖαι και να είναι έλεύθεραι άντικειμένων ή ύλι-
κῶν.

Τὸ έλάχιστο πλάτος των όδῶν κυκλοφορίας είναι έξήκοντα
εκατοστά (0,60) του μέτρου.

8. Θέσεις επικίνδυνοι (χαμηλαί δοκοί κ.λπ.) πρέπει να
έπισημαίνωνται και να επενδύονται διά καταλλήλων ύλικῶν
πρὸς άποφυγήν άτυχημάτων.

9. Αί όδοι προσπελάσεως πρὸς τὰς θέσεις έργασίας, χώ-
ρους διαμῶνης, χώρους εργαλείων και άποθήκης πρέπει να
διατάσσονται και συντηρῶνται κατά τοιοῦτον τρόπον, ώστε
οί άπασχολούμενοι να μπορούν να μεταβαίνουν και άποχω-
ρῶν άσφαλῶς.

10. Εις περιπτώσεις χιόνος και παγετοῦ, όλα τὰ τμή-
ματα των εγκαταστάσεων, επί των όποίων συνήθως βαδί-
ζουν οί εργαζόμενοι, πρέπει να καθαρίζονται εγκαίρως άπό
τὸν πάγον και τὴν χιόνα και να καλύπτονται με έκτραχυντι-
κά μέσα.

"Αρθρον 38.

1. Πεζογέφυραι, εξέδραι, πλατύσκαλα, κεκλιμένα έπί-
πεδα (ράμπες), μόνιμοι άνω διαβάσεις κ.λπ., εύρισκόμεναι
εις ύψος μεγαλύτερον των έβδομήκοντα πέντε εκατοστῶν
(0,75) του μέτρου άπό του δαπέδου, καθῶς και πᾶσα διάβα-
σις άνωθεν ύδάτων πρέπει να έχουν, χάριν προστασίας κατά
τῆς πτώσεως ανθρώπων άσφαλές στηθαϊόν, ύψους τούλάχι-
στον ενός (1,00) μέτρου μετά χειρολισθηρῶς (κουπαστῆς)
σανίδος μεσοδιαστήματος και θωρακίου (σοβατεπί).

2. Πεζογέφυραι και διαβάσεις πεζῶν πρέπει να είναι του-
λάχιστον πλάτους έβδομήκοντα πέντε εκατοστῶν (0,75) του
μέτρου και όταν χρησιμεύουν διά μεταφοράν φορτίων του-
λάχιστον ενός μέτρου και είκοσι πέντε εκατοστῶν (1,25)
του μέτρου. Αὗται πρέπει να είναι τοιουτοτρόπως στερεωμένοι
και άντιστηριγμένοι ώστε κατά τὴν κίνησιν επ' αυτῶν να μην
είναι δυνατόν να όλισθήσουν, άνατραποῦν ή ταλαντευθοῦν.

3. Κεκλιμένα πεζογέφυραι, διαβάσεις πεζῶν ή κεκλιμένα
επίπεδα είναι άνεκτά μέχρι κλίσεως 1:2 (άναλογία ύψους
πρὸς μήκος).

Έπ αυτῶν και καθ' όλον των τὸ πλάτος πρέπει να τοπο-
θετῶνται εγκάρσιοι πήγεις πρὸς προστασίαν κατά τῆς όλισθή-
σεως. Τοῦτοι, δύνανται να παραλείπονται εις περιπτώσεις
άντιολισθηρῶν έπιστρώσεων και κλίσεων μικροτέρων του
1 : 10 (άναλογία ύψους πρὸς μήκος).

4. Γέφυραι φορτώσεως κ.λπ. πρέπει να είναι έπαρκῶς
πλάτους και τοιαύτης άντοχῆς και στηρίξεως, ώστε κατά τὴν
κυκλοφορίαν πεζῶν ή όχημάτων να άποκλείεται θραῦσις,
άνατροπή, όλισθησις ή ίσχυρά ταλάντωσις των.

"Αρθρον 39.

1. 'Εντός τοῦ 'Εργοταξίου πρέπει νὰ τηροῦνται οἱ ἰσχύοντες κανονισμοὶ ἀσφαλοῦς κυκλοφορίας, τόσον διὰ τὴν κίνησιν πεζῶν, ὅσον καὶ διὰ τὴν κίνησιν μεταφορικῶν μέσων καὶ μηχανημάτων.

2. 'Απαγορεύεται ἡ μεταφορὰ ἀνθρώπων διὰ μηχανημάτων ὡς καὶ ὀχημάτων μὴ προοριζομένων διὰ τὸν σκοπὸν τοῦτον.

Εἰς ὅτι ἀφορᾷ τὴν ἀσφαλῆ κυκλοφορίαν πεζῶν, ὀχημάτων καὶ μηχανημάτων ἐντός τοῦ 'Εργοταξίου, ἔχουν ἰσχὺν αἱ διατάξεις τοῦ Κώδικος 'Οδικῆς Κυκλοφορίας ἐφαρμοζόμεναι ὑπὸ τῶν ἐντεταλμένων ὑπὸ τοῦτου ὀργάνων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'

'Ανοίγματα ὀριζοντίων καὶ κατακορύφων ἐπιφανειῶν.

"Αρθρον 40.

1. Καταπακταὶ διαπέδων, ἀνοίγματα κλιμάκων, ὑαλωτᾶ, στέγαι, φωταγωγοί, ἐκσκαφαί, τάφροι, φρεάτια, αὐλακες καὶ ἄλλα ἐπικίνδυνα χάσματα, καθὼς καὶ δεξαμεναὶ ἢ τάφροι περιέχουσαι θερμὰς καυστικὰς ἢ δηλητηριώδεις οὐσίας ὡς καὶ τάφροι φυλάξεως ἀσβέστου πρέπει νὰ ἐξασφαλίζονται κατὰ πτώσεων περιμετρικῶς διὰ στηθαίου μετὰ χειρολισθη-ρος ἐλαχίστου ὕψους ἐνδὸς (1,00) μέτρου ἀπὸ τοῦ διαπέδου, σανίδος μεσοδιαστήματος καὶ θωρακίου (σοβατεπί), ἢ δι' ἐπικαλύψεως ἰκανῆς ἀντοχῆς.

2. "Ομοια στηθαῖα ἀπαιτοῦνται καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις καταπακτῶν, ἀνοιγμάτων κλιμάκων κ.λπ. κλειστῶν διὰ κινητῶν καλυμμάτων ἢ θυρίδων.

'Εὰν αἱ τοπικαὶ συνθήκαι δὲν ἐπιτρέπουν τοῦτο, τὰ καλύμματα ἢ θυρίδες πρέπει νὰ εἶναι οὕτω διατεταγμένοι, ὥστε ὅταν εἶναι ἀνοικταὶ νὰ παρέχουν καὶ πάλιν ἀσφάλειαν. Εἰς καταπακτὰς ἐλευθέρως ἐπιφανείας μέχρι δέκα πέντε ἑκατοστὰ (0,15) τοῦ τετραγωνικοῦ μέτρου ἀντὶ στηθαίου δύναται νὰ τοποθετηθῇ ἀνθεκτικὸν δικτυωτὸν κάλυμμα.

Τὰ καλύμματα τῶν καταπακτῶν καὶ αἱ θυρίδες πρέπει νὰ εἶναι ἐπίπεδα καὶ ἐφ' ὅσον δὲν ἀπομακρύνονται, νὰ στηρίζονται μὲ σιδηρὰς ράβδους προσηρμοσμένας καταλλήλως, ὥστε νὰ ἐξασφαλίζονται ἐναντὶ ἀκουσίου κλεισίματος.

3. Στέγαι καὶ φωταγωγοὶ μὲ ἐπικάλυψιν ἐκ κοινῶν ὑαλοπινάκων πρέπει νὰ ἔχουν κάτωθεν αὐτῶν ἐπαρκῶς ἰσχυρὰν προστασίαν ἐκ δικτυωτοῦ συρματίνου πλέγματος, μόνιμον ἢ κινητὴν. 'Εν περιπτώσει χρησιμοποίησεως ὀπλισμένων ὑαλοπινάκων ἢ χρῆσις συρματίνου πλέγματος μπορεῖ νὰ παραλειφθῇ.

'Επὶ στεγῶν καὶ φωταγωγῶν μὲ ἐλαφρὰν ἐπικάλυψιν (ὑαλωτῆν, πλαστικὴν ἀμιαντοστρώμεντον κ.λπ.) ἢ ἀνοδος ἐπιτρέπεται μόνον ὅταν ὑπάρχουν ἀνθεκτικοὶ διάδρομοι ἐπισκέψεως καὶ ἀσφαλῆς πρόσβασις πρὸς τούτους.

"Αρθρον 41.

1. Τὰ ἀνοίγματα κατακορύφων ἐπιφανειῶν, πρέπει νὰ ἔχουν προστατευτικὸν στηθαῖον ἢ προσωρινὸν κιγκλιδίωμα ἐπαρκoῦς ἀντοχῆς.

2. Τὰ κινητὰ κιγκλιδώματα ἢ περιφράγματα ἐπιτρέπεται νὰ ἀνοίγωνται ἢ ἀφαιρῶνται κατὰ τὴν διάρκειαν ἐργασιῶν αἱ ὁποῖαι δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἐκτελεσθοῦν ἄλλως, ἐφ' ὅσον ληφθοῦν ἰσοδύναμα μέτρα ἀποκλείοντα τὴν πτώσιν ἢ δυνάμει νὰ συγκρατήσουν πίπτοντα ἐργαζόμενον. Μετὰ τὸ πέρας τῶν ἐργασιῶν, τὰ ἀνοίγματα ἐπανακλείωνται ἀμέσως.

"Αρθρον 42.

1. Τὰ βαρέα καλύμματα (φρεατίων, ἐπισκεψίμων, ἀγωγῶν κ.λπ.) ἐπιτρέπεται νὰ ἀνυψῶνται μόνον μὲ εἰδικὰ ἐρ-

γαλεῖα ἢ διατάξεις, διὰ τὴν ἀποφυγὴν τραυματισμοῦ τῶν ἄκρων τοῦ ἐργαζομένου.

2. Διὰ καταλλήλων μέτρων πρέπει νὰ παρεμποδίζεται τὸ ἀκούσιον κλείσιμον βαρέων καλυμμάτων ἢ κλειστῶν μηχανῶν, συσκευῶν, ἀμμοδόχων, φρεατίων κλπ.

"Οταν τὸ μέτρον τοῦτο δὲν καθίσταται δυνατόν, πρέπει τὰ βαρέα καλύμματα νὰ ἀφαιρῶνται καὶ τοποθετῶνται ἐπὶ ὀριζοντίας ἐπιφανείας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'

Κλίμακες σταθεραὶ καὶ φορηταί.

"Αρθρον 43.

1. "Ολαι αἱ κλίμακες πρέπει νὰ εἶναι ἀσφαλῶς βαταὶ καὶ ἐπαρκῶς φωτισμένοι, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ χρησιμοποιῶνται δι' ἐναπόθεσιν. ἢ φύλαξιν ἀντικειμένων.

2. Κλίμακες μὲ περισσοτέρας τῶν πέντε (5) βαθμίδας πρέπει νὰ ἔχουν εἰς πάσας τὰς ἐλευθέρως (ἀνοικτάς) πλευρὰς στηθαῖον μετὰ χειρολισθη-ρος, σανίδος μεσοδιαστήματος καὶ θωρακίου, πρὸς προστασίαν ἐναντὶ πτώσεως.

"Αρθρον 44.

1. "Ολαι αἱ χρησιμοποιούμεναι εἰς τὸ 'Εργοτάξιον φορηταὶ κλίμακες πρέπει νὰ πληροῦν τὰς προϋποθέσεις αἱ ὁποῖαι ὀρίζονται δι' αὐτὰς εἰς τὸ Π.Δ. τῆς 22.12.1933 «περὶ ἀσφαλείας ἐργατῶν καὶ ὑπαλλήλων ἐργαζομένων ἐπὶ φορητῶν κλιμάκων» ὡς συνεπληρώθη διὰ τοῦ Π.Δ. 17/7.1.78 «περὶ συμπληρώσεως τοῦ ἀπὸ 22/29.12.33 Π. Δ/τος «περὶ ἀσφαλείας ἐργατῶν καὶ ὑπαλλήλων ἐργαζομένων ἐπὶ φορητῶν κλιμάκων».

2. Κατὰ τὴν διὰ φορητῶν κλιμάκων κίνησιν τῶν ἐργαζομένων ἀπαγορεύεται εἰς τούτους νὰ κρατοῦν εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἐργαλεῖα ἢ ἄλλα βαρέα ἀντικείμενα.

Ταῦτα δέον νὰ προσδένωνται στερεῶς εἰς τὸ σῶμα τῶν ἢ νὰ φέρονται ἐντὸς σάκκου κεκλεισμένου καὶ προσδεδμεμένου εἰς τὸ σῶμα τῶν ἢ νὰ ἀναβιβάζωνται διὰ σχοινοῦ.

ΤΜΗΜΑ IV

ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΟΙΚΟΔΟΜΩΝ - ΕΡΓΟΤΑΞΙΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

Γενικαὶ διατάξεις.

"Αρθρον 45.

Πάντα τὰ μηχανήματα, συσκευαί, ἐργαλεῖα κλπ τῶν ὁποίων γίνεται χρῆσις εἰς τὰ ἐργοτάξια, πρέπει νὰ πληροῦν τὰς ὑπὸ τῶν Νόμων ἢ τῶν Κανονισμῶν προβλεπομένας διατάξεις ἀσφαλείας ὡς καὶ τὰς συνιστωμένας ὑπὸ τοῦ κατασκευαστικοῦ οἴκου ὁδηγίας ἀκόμη καὶ ὅταν εὑρίσκωνται ἐκτὸς λειτουργίας ἐπὶ μακρὸν χρόνον, ἔστω καὶ ἂν δὲν εἶναι ἱκανὰ πρὸς λειτουργίαν ἢ ἐλλείπουν ἐξ αὐτῶν ἐξαρτήματα. "Ολαι αἱ ἐνδείξεις λειτουργίας καὶ ἀσφαλείας πρέπει νὰ ἀναγράφωνται εἰς τὴν ἐλληνικὴν γλῶσσαν. "Εκαστον μηχανήμα ἢ συσκευὴ πρέπει νὰ συνοδεύεται ὑπὸ ἐγχειριδίου ὁδηγῶν λειτουργίας, συντηρήσεως καὶ ἀσφαλείας εἰς ἐλληνικὴν γλῶσσαν.

"Αρθρον 46.

Διὰ τὴν ἐγκατάστασιν καὶ τὸν χειρισμὸν τῶν μηχανημάτων ἐργοταξίων ἰσχύουν τὰ ἀκόλουθα :

α) ὁ χειρισμὸς τῶν μηχανημάτων πρέπει νὰ διενεργῇται, μόνον ὑπὸ ἀτόμων ἄνω τῶν 18 ἐτῶν καὶ ἐχόντων ἐπαρκῆ πρὸς τοῦτο ἐμπειρίαν, καθὼς καὶ ἄδειαν χειριστοῦ ἐφ' ὅσον τοῦτο προβλέπεται ὑπὸ τῆς κειμένης νομοθεσίας.

β) Τὰ μηχανήματα εργοταξίου γενικῶς πρέπει νὰ εἶναι ἐγκατεστημένα εἰς θέσεις, αἱ ὁποῖαι θὰ ἐπιτρέπουν τὴν ἀσφαλῆ καὶ ἀπρόσκοπτον λειτουργίαν των.

γ) Ἡ εἰσόδος - κίνησις προσωπικοῦ εἰς τοὺς χώρους ἐγκαταστάσεως λειτουργίας ἢ κυκλοφορίας μηχανημάτων, γενικῶς θὰ ἀπαγορεύεται ἢ θὰ πραγματοποιηθῇ εἰς προβλεπόμενας ἀσφαλεῖς διαδρομὰς.

δ) Εἰς τὴν περιοχὴν λειτουργίας κινητῶν, γενικῶς ηλεκτρικῶν πινάκων, καὶ ἀποθηκεύσεων εὐφλέκτων (ὕγρῶν καυσίμων, διαλυτικῶν, ἀραιωτικῶν κ. ἄ.) πρέπει νὰ διατίθενται πυροσβεστήρες καταλλήλου τύπου.

Ἄρθρον 47

Ἡ ἀσφαλὴς καὶ καλὴ λειτουργία πάντων τῶν μηχανημάτων, καθὼς καὶ ἡ συντήρησις των, θὰ ἐλέγχεται ὑπευθύνως ὑπὸ ἐξειδικευμένου καὶ ἀρμοδίου προσώπου συμφώνως πρὸς τὰς ἰσχυοῦσας διατάξεις τοῦ ἀπὸ 4/5 Ὀκτωβρίου 1951 Β. Δ/τος «περὶ ἐπιβλέψεως τῆς λειτουργίας χειρισμοῦ καὶ συντηρήσεως μηχανημάτων ἐκτελέσεως τεχνικῶν ἐργων».

Ὡσαύτως ἅπαντα τὰ μηχανήματα ἐσωτερικῆς καύσεως ρυθμίζονται ὥστε, ἡ καύσις νὰ εἶναι τελεία καὶ τὸ σύστημα ἀπαγωγῆς τῶν προϊόντων τῆς καύσεως νὰ περιορίζῃ εἰς τὸ ἐλάχιστον τὸν θόρυβον καὶ τὰς ἐν γένει ὀχλήσεις, συμφώνως πρὸς τοὺς σχετικούς Κανονισμοὺς ἢ καὶ τὰς ὁδηγίας τοῦ κατασκευαστοῦ.

Ἄρθρον 48.

Τὰ μηχανήματα πρέπει νὰ ἀκίνητοῦν, καὶ προκειμένου περὶ ηλεκτροκίνητων νὰ τίθενται ἐκτὸς τάσεως, πρὸ τῆς ἐνάρξεως οἰασθῆποτε ἐργασίας ἐπισκευῆς, συντηρήσεως, καθαρισμοῦ ἢ ρυθμίσεως. Ἡ ἀκίνησις καὶ παραμονὴ τους ἐκτὸς τάσεως θὰ ἐξασφαλίζεται διὰ μανδάλωσης καὶ τοποθέτησεως ἀπαγορευτικῶν πινακίδων ἐπὶ τῶν χειριστηρίων πινάκων καὶ συστημάτων ἐκκινήσεως. Διὰ τὴν πλήρη ἐξασφάλισιν τοῦ ἀμετακινήτου των, κεραῖαι, κάδοι φορτώσεως καὶ λοιπὰ κινητὰ στοιχεῖα κατὰ περίπτωσιν πρέπει νὰ καταβιβάζωνται ἢ στερεοῦνται (τακάρισμα ἢ ἄλλη ἐξασφάλισις).

Εἰς περίπτωσιν κατὰ τὴν ὁποίαν προβλέπεται ὅτι δι' οἰονδήποτε λόγον μηχανήματα δὲν θὰ τεθοῦν εἰς λειτουργίαν ἐπὶ μακρὸν χρονικὸν διάστημα ταῦτα πρέπει νὰ μεταφέρονται εἰς διακεκριμένον χώρον περιγεγραμμένον καταλλήλως (π.χ. πασαλίσκοι, σηματοῦλες ἐπὶ σχοινίου κλπ.)

Ἄρθρον 49.

Μηχανήματα ηλεκτροκίνητα ἀκόμη καὶ φορητὰ (ὅπως π.χ. μηχαναὶ τριβῆς, σβουράκια λειάνσεως ἢ κοπῆς, ηλεκτροδράπανα ηλεκτροσυγκολήσεις κ. ἄ.) πρέπει νὰ ἐλέγχωνται γενικῶς πρὸ τῆς χρήσεώς των καὶ ἰδιαίτερώς ὡς πρὸς τὴν καλὴν κατάστασιν μονώσεώς των καὶ τῶν καλωδίων τροφοδοσίας των, τὴν καλὴν γείωσιν των κ. ἄ., ὅπως προβλέπει ὁ Κανονισμὸς Ἑσωτερικῶν Ἡλεκτρικῶν Ἐγκαταστάσεων.

Ἄρθρον 50.

Μετὰ τὴν παῦσιν ἐργασίας, ὅλα τὰ μηχανήματα εργοταξίου πρέπει νὰ ἀφῆνται ἄνευ φορτίου νὰ εἶναι δὲ ὅλα τὰ στοιχεῖα των ἀκίνητοποιημένα πλήρως, τὰ συστήματα ἀκίνητοποιήσεώς των τοποθετημένα εἰς θέσιν «ΕΝΤΟΣ», οἱ κινητῆρες των εἰς θέσιν «ΕΚΤΟΣ» καὶ στοιχεῖα, ὅπως κάδοι τροφοδοσίας ἢ ἀνυψώσεως ἴστοι κ. ἄ. εἰς θέσεις ἀσφαλεῖς ἀπὸ τὰς ὁποίας δὲν δημιουργοῦν κίνδυνον.

Ἄρθρον 51.

Διὰ τὸν χειρισμὸν μηχανημάτων πεπιεσμένου ἀέρος, τῶν ὁποίων ἡ λειτουργία συνεπάγεται κίνδυνον ὑγείας,

λόγω τοῦ ἀντικτύπου (κλωστήματος) ἐπιτρέπεται νὰ χρησιμοποιῶνται μόνον ἀπὸ ἄτομα ἡλικίας ἄνω τῶν 18 ἐτῶν καὶ ὑγιῆ.

Συνιστᾶται ἡ χρῆσις συμπίεστῶν εἰδικοῦ ἀντιθρομβικοῦ τύπου, ὡς καὶ ἀεροσφυρῶν μὲ ἀντιθρομβικὰς διατάξεις. Αἱ χειρολαβαὶ τῶν ἀεροσφυρῶν πρέπει νὰ ἔχουν ἡλεκτρικὴν μόνωσιν καὶ μόνωσιν ἀποσβέσεως τῶν κραδασμῶν.

Ὁ καθαρισμὸς ἐνδυμάτων ἐργασίας καὶ ἄλλων διὰ πεπιεσμένου ἀέρος ἀπαγορεύεται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

Ἀνυψωτικὰ μηχανοκίνητα μηχανήματα.

Ἄρθρον 52.

Ἐκαστον ἀνυψωτικὸν μηχανήμα πρέπει νὰ φέρῃ μεταλλικὴν πινακίδα εἰς τὴν ὁποίαν ν' ἀναγράφωνται ἡ ἐπωνυμία τοῦ κατασκευαστοῦ καὶ πλήρη τεχνικὰ στοιχεῖα. Τὰ στοιχεῖα ταῦτα καθὼς καὶ τυχόν προειδοποιητικὰ καὶ ἄλλαι σημάνσεις τοῦ μηχανήματος πρέπει νὰ εἶναι εἰς τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν.

Ἐπίσης, ἕκαστον ἀνυψωτικὸν μηχανήμα θὰ συνοδεύεται ἀπαραιτῆτως ἀπὸ φυλλάδιον Ὁδηγιῶν χρήσεως Συντηρήσεως καὶ Ἀσφαλείας εἰς γλῶσσαν Ἑλληνικὴν.

Ἄρθρον 53.

Εἰς κατάλληλον τμήμα τοῦ μηχανήματος καὶ ἐπίσης πλησίον τοῦ χειριστηρίου του, πρέπει νὰ εἶναι τοποθετημένα Πινακίδες, ἀναφέρονσαι τὰ ὅρια χρησιμοποίησεως τοῦ μηχανήματος (μέγιστον φορτίον του σχετικὰ μὲ τὸ ἀντίβαρον, τὴν θέσιν του, τὴν κλίσιν τῆς κεραίας τοῦ μηχανήματος ἐν συνδυασμῷ καὶ μὲ τὴν ταχύτητα ἀνέμου κ. ἄ.)

Τὰ στοιχεῖα ταῦτα χορηγοῦνται ἀπὸ τὸν κατασκευαστὴ τοῦ μηχανήματος.

Ἐκαστος γερανὸς μεταβλητῆς ἀκτίνος δράσεως πρέπει νὰ :

α) Φέρῃ εὐκρινῶς σημειωμένα ἐπ' αὐτοῦ τὰ φορτία ἀσφαλείας εἰς τὰς διαφόρους ἀκτίνες τῆς κεραίας, βάσεως ἢ ἀρπάγης καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν γερανοῦ φέροντος κινήτην κεραίαν τὴν μεγίστην ἀκτίνα εἰς τὴν ὁποίαν ἐπιτρέπεται ἡ χρησιμοποίησις τῆς.

β) Εἶναι ἐφοδιασμένος δι' ἀκριβοῦς αὐτομάτου δείκτου, εὐκρινῶς ὁρατοῦ ὑπὸ τοῦ χειριστοῦ δεκνύοντος τὴν ἀκτίνα τῆς κεραίας, βάσεως ἢ ἀρπάγης, ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν ὡς καὶ τὸ φορτίον ἀσφαλείας τὸ ἀντιστοιχοῦν εἰς τὴν ἀκτίνα ταύτην.

Αἱ ἀνυψωτικαὶ μηχαναὶ δὲν πρέπει νὰ φορτίζονται πέραν τοῦ φορτίου ἀσφαλείας των δι' οἰονδήποτε χρονικὸν διάστημα.

Ἄρθρον 54.

Τὰ ἀνυψωτικὰ μηχανήματα πρέπει νὰ τοποθετῶνται ἐπὶ ἐπιφανείας στηρίξεως ἐπαρκοῦς ἀντοχῆς.

Ἡ εὐστάθεια τῶν ἀνυψωτικῶν μηχανημάτων πρέπει νὰ εἶναι ἐξασφαλισμένη διαρκῶς, ἔστω καὶ ὅταν ταῦτα εἶναι ἐκτὸς λειτουργίας, διὰ τῆς χρήσεως ἑρματος συρματοσχοίνων ἀγκυρώσεως, σφηνώσεων κοχλιώσεων κ. ἄ.

Πρὸς προστασίαν τῶν ἐργαζομένων λαμβάνεται εἰδικώτερα μέριμνα διὰ τὴν ἀσφαλῆ συμπεριφορὰν ἐναντι κραδασμῶν τῶν ἰδίων τῶν μηχανημάτων ὅσον καὶ τῶν γειτονικῶν ἢ ἐν ἐπαφῇ οἰκοδομικῶν στοιχείων ἢ βοηθητικῶν κατασκευῶν (ἱκρωμάτων κ.λπ.) τοῦ ἔργου.

Ἀπαγορεύεται ἡ ἐγκατάστασις ἢ χρῆσις γερανοῦ ὑπὸ καιρικῆς συνθήκας, αἱ ὁποῖαι εἶναι δυνατόν νὰ θέσουν εἰς κίνδυνον τὴν εὐστάθειαν του.

Γερανός, ὁ ὁποῖος ἔχει ὑποστῆ τὴν ἐπίδρασιν δυσμενῶν καιρικῶν συνθηκῶν δυναμένων νὰ ἐπηρεάσουν τὴν εὐστάθειάν του, πρέπει νὰ ἐλέγχεται πρὸ τῆς ἐκ νέου χρήσεώς του.

Ἄρθρον 55.

Ὁ χώρος λειτουργίας τῶν ἀνυψωτικῶν μηχανημάτων σταθερᾶς τροχιάς ἀνυψώσεως γενικῶς ἀπομονοῦται διὰ καταλλήλων περιφραγμάτων, οὕτως ὥστε νὰ καθίσταται ἀδύνατος ἡ διέλευσις προσώπων ἀσχετῶν πρὸς τὴν ἐκτελούμενην ἔργασίαν.

Κατὰ τὴν ἀνύψωσιν καὶ ἐν γένει μεταφορὰν φορτίων ἀπὸ γερανούς καὶ συναφῆ μηχανήματα, πρέπει νὰ ἐξασφαλίζεται, διὰ περιφράξεων κ.λ.π., ὥστε οἱ ἐργαζόμενοι ἢ οἱ διερχόμενοι νὰ μὴ κυκλοφοροῦν ἢ νὰ μὴ εὐρίσκωνται κάτωθεν τῶν διακινουμένων φορτίων.

Ἄρθρον 56.

Τὰ ἀνυψωτικὰ μηχανήματα τοποθετοῦνται εἰς θέσεις τοιαύτας ὥστε αἱ κατακόρυφοι τροχιαὶ τῶν (ἐφ' ὅσον ὑπάρχουν) καὶ γενικῶς τὰ συρματόσχοινα καὶ λοιπὰ στοιχεῖα τῶν, νὰ μὴ προσεγγίζουν γενικῶς ἀγωγούς ἡλεκτρικῶν δικτύων, ἐφαρμοζομένων ειδικώτερον τῶν εἰς τὰ ἄρθρα 78 καὶ 79 τοῦ Κεφ. Α' τοῦ Πέμπτου Τμήματος τοῦ παρόντος.

Εἰδικὴ πρόνοια λαμβάνεται διὰ τὴν καλὴν στήριξιν τῶν μικρῶν γερανῶν τῶν τοποθετούμενων ἐπὶ τῶν πλακῶν τῶν ὁρόφων οἰκοδομῶν.

Τὸ ἀμετακίνητόν των ἐξασφαλίζεται διὰ τῆς τοποθετήσεως ἀντιβάρου ἱκανοῦ καὶ ἀναλόγου πρὸς τὸ ἀνυψούμενον βάρος ἢ διὰ τῆς ἀκυρώσεώς των.

Ἄρθρον 57.

1. Τὰ ἀνυψωτικὰ μηχανήματα τὰ κινούμενα ἐπὶ τροχιῶν πρέπει νὰ πληροῦν καὶ τοὺς ἀκολουθοῦς ὅρους :

α) Αἱ τροχιαὶ κινήσεως των πρέπει νὰ εἶναι τοποθετημέναι εἰς ἓνα ὀριζόντιον ἐπίπεδον καὶ νὰ εἶναι πλήρως στερεωμέναι. Αἱ τροχιαὶ αὗται πρέπει νὰ εἶναι ἐφωδιασμέναι εἰς τὰ ἄκρα τῆς διαδρομῆς των δι' ἀναστολέων ἢ χαλινωτηρίων, νὰ ἐκτείνωνται δὲ καὶ πέραν τῶν ἐμποδίων πέρατος τῆς διαδρομῆς των κατὰ μῆκος ἐπαρκές, πρὸς ἐξασφάλισιν ἀποδεκτῆς διανομῆς τοῦ βάρους τῶν μηχανημάτων εἰς τὸ ἔδαφος συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς προσκρούσεως ἐπὶ τῶν ἐν λόγῳ ἐμποδίων πέρατος. Τὸ μῆκος προεκτάσεως δὲν πρέπει νὰ εἶναι μικρότερον τοῦ ἐνὸς μέτρου (1,00).

β) Αἱ τροχιαὶ κινήσεως κυλιόμενου γερανοῦ ἀπαγορεύεται νὰ χρησιμοποιοῦνται ὡς σημεῖα ἀγκυρώσεως τούτου.

γ) Αἱ σιδηροτροχιαὶ ἐπὶ τῶν ὁποίων κινεῖται γερανός πρέπει νὰ :

αα) Στηρίζωνται ἐπὶ ἐπαρκῶς σταθερᾶς ἐπιφανείας πρὸς ἀποφυγὴν ὑπερβολικῆς κάμψεώς των.

ββ) Ἔχουν ἐπαρκῆ διατομὴ καὶ ὁμαλὴν ἄνω ἐπιφάνειαν.

γγ) Ἐνώνωνται δι' ἀρμοκαλυπτριῶν ἢ διπλῶν ἀκροσυνδέσεων.

δδ) Στερεώνωνται ἀσφαλῶς ἐπὶ τῶν στρωτήρων ἢ τοῦ φορέως των.

εε) Ἔχουν ἀκτίνα καμπυλότητος εἰς τὰ καμπύλα τμήματα των ἐπαρκῆ ὥστε νὰ μὴ ὑπάρχῃ κίνδυνος ἐκτροχιασμοῦ.

2. Ἀπαντα τὰ ἀνωτέρω ἀνυψωτικὰ μηχανήματα πρέπει νὰ διαθέτουν :

α) Σύστημα μειώσεως τῶν κραδασμῶν τῶν προκαλουμένων εἴτε εἰς τὸ τέλος τῆς διαδρομῆς εἴτε ἐκ συγκρούσεως εἴτε ἐξ ἀποτόμου πεδήσεως.

β) Ἰσχυρὰς λιθοκαθαριστικὰς διατάξεις διὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῶν τροχῶν ἀπὸ λιθοσυντρίμματα καὶ τυχόν ἐγκαταλειμμένα ἀντικείμενα.

γ) Μέσα ὑποστηρίξεως, τροχοπεδήσεως, προσδέσεως, ἱκανὰ διὰ τὴν πλήρη ἀκίνητοποίησιν των ἔστω καὶ ὑπὸ συνθήκας ἰσχυρῶν ἀνεμοπιέσεων.

3. Μεταξὺ τῶν πλέον προεξέχοντων τμημάτων μηχανήματος, τὸ ὁποῖον περιστρέφεται ἢ καὶ κυκλοφορεῖ ἐπὶ τροχιῶν καὶ τῶν σταθερῶν ἐμποδίων εἰς τὴν θέσιν ἐγκαταστάσεως, πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ἐλεύθερος χώρος πλάτους τουλάχιστον ἐξήκοντα ἑκατοστῶν (0,60) τοῦ μέτρου, διὰ τὴν ἀσφαλῆ κυκλοφορίαν τοῦ προσωπικοῦ.

Ἐὰν τοῦτο δὲν εἶναι δυνατόν, πρέπει νὰ δημιουργοῦνται καταφύγια κατὰ μῆκος τῆς τροχιάς καὶ εἰς ἀποστάσεις τὸ πολὺ δέκα (10,00) μέτρων. Ὅταν εἶναι ἀδύνατος ἡ τήρησις τῆς ἀνωτέρω ἀποστάσεως, πρέπει νὰ ἐπισημαίνεται καταλλήλως ἢ ἀπαγόρευσις τῆς εἰσόδου προσώπων εἰς τὴν ἐπικίνδυνον ζώνην.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'

Ὅργανα καὶ ἐξαρτήματα ἀνυψωτικῶν μηχανημάτων.

Ἄρθρον 58.

1. Τὸ χειριστήριον ἀνυψωτικοῦ μηχανήματος, πρέπει νὰ εἶναι ἐφοδιασμένον διὰ καταλλήλου συστήματος μανδάλωσης, πρὸς ἀποκλεισμόν τυχαίας κινήσεώς του.

2. Τὰ τύμπανα τῶν βαρουλῶν καθὼς καὶ αἱ αὐλακες τῶν τροχαλιῶν, πρέπει νὰ ἔχουν λείας ἐπιφανείας.

Ἡ διάμετρος τοῦ τυμπάνου δέον ὅπως εἶναι τουλάχιστον εἰκοσαπλάσιᾱ τῆς διαμέτρου τοῦ συρματόσχοινου, τὸ ὁποῖον χρησιμοποιεῖται.

3. Ἡ διάμετρος τοῦ συρματόσχοινου τὸ ὁποῖον χρησιμοποιεῖται ἐπὶ τροχαλίαις, δὲν πρέπει νὰ εἶναι μεγαλύτερα τοῦ πλάτους τῆς αὐλακῆς ταύτης.

4. Αἱ τροχαλῖαι πρέπει νὰ ἔχουν σύστημα ἐμποδίζον τὴν ἔξοδον τοῦ συρματόσχοινου ἀπὸ τὴν αὐλακᾱ. Τροχαλῖαι εὐρισκόμεναι εἰς θέσεις εἰς τὰς ὁποίας ἐνδέχεται νὰ ἐμπλακῇ ἢ χεῖρ τοῦ ἐργαζομένου πρέπει νὰ εἶναι ἐφωδιασμέναι δι' ἀντιστοίχου προστατευτικοῦ καλύμματος.

5. Οἱ ὁδηγοὶ τῶν ἀντιβάρων πρέπει νὰ εἶναι καταλλήλως προφυλαγμένοι.

Ἄρθρον 59.

Τὰ εἰδικὰ κιβώτια τὰ χρησιμοποιούμενα διὰ τὴν ἀνύψωσιν λίθων, πλίνθων, χύδην ὑλικῶν ἢ ὑλικῶν μικρῶν διαστάσεων πρέπει νὰ εἶναι εἰδικῆς ἰσχυρᾶς κατασκευῆς, νὰ φέρουν δὲ εἰς τὰ καίρια σημεῖα των ἐνίσχυσιν διὰ ταινίας ἐκ σιδηροῦ ἐλάσματος.

Οἱ κάδοι ἀνυψώσεως τῶν ἡμιρρεῦστων ὑλικῶν πρέπει νὰ εἶναι κατασκευασμένοι ἐκ σιδηροῦ ἐλάσματος πάχους τουλάχιστον πέντε χιλιοστῶν (0,005) τοῦ μέτρου μὲ ἐνδιάμεσον ἐνισχυτικὴν στεφάνην. Χρῆσις κιβωτίων ἢ κάδων προχείρου κατασκευῆς, ἐπισφαλοῦς ἀντοχῆς, ὅπως δοχείων πετρελαίου ἢ χρωμάτων ἀπαγορεύεται.

Ἡ ἀνάρτησις τῶν κιβωτίων τῶν κάδων καὶ τῶν λοιπῶν ἐξαρτημάτων ἀνυψώσεως ἐπὶ τοῦ ἀγκίστρου ἐκτελεῖται μετὰ τῆς προσηκούσης ἐπιμελείας, εἰς τρόπον ὥστε ἡ ἀντίστοιχος λαβὴ νὰ ἐφαρμόζεται καλῶς ἐντὸς τοῦ ἀγκίστρου. Τὰ χεῖλη τῶν ἀνηρτημένων κάδων καὶ δοχείων ἀνυψώσεως ἐν

γίνει είναι ορίζοντια. Τὸ φορτίον των δὲν ἐπιτρέπεται νὰ φθάνη μέχρι τῶν χειλέων.

Τὰ δίκτυα καὶ αἱ ἀρτάναι (σαμπάνια) αἱ χρησιμοποιούμεναι διὰ τὴν ἀνύψωσιν ὑλικῶν μεγάλων διαστάσεων εἶναι κατασκευασμένοι ἐκ σχοινίου ἢ συρματοσχοίνου. Τὰ στοιχεῖα τῆς χρησιμοποιουμένης ἀρτάνης (ὅπως τὸ ὑλικό, ἢ διάμετρος του, τὸ μήκος) ἐξαρτῶνται ἀπὸ τὴν ἐκάστοτε ἐργασίαν (βάρος, διαστάσεις καὶ ἄλλα στοιχεῖα τοῦ πρὸς ἀνύψωσιν ἀντικειμένου). Περιβολὴ τῶν πρὸς ἀνύψωσιν ἀντικειμένων ἀπ' εὐθείας διὰ τοῦ σχοινίου ἢ συρματοσχοίνου ἀνυψώσεως ἀπαγορεύεται. Αἱ ἀρτάναι ἐπιθεωροῦνται ὡς πρὸς τὴν καταλληλότητα καὶ τὴν καλὴν των κατάστασιν πρὸ ἐκαστῆς χρησιμοποιήσεώς των.

Αἱ ἀρτάναι, αἱ ὁποῖαι χρησιμοποιοῦνται ἐκάστοτε διὰ τὴν ἀνύψωσιν ὑλικῶν - ἀντικειμένων, πρέπει ἐπίσης νὰ ἔχουν μήκος ἐπαρκές καὶ ἡ γωνία ἢ σχηματιζομένη εἰς τὴν κορυφὴν των (παρὰ τὸ ἄγκιστρον ἀνυψώσεως), νὰ εἶναι ὀξεῖα, διὰ τὴν μείωσιν τῆς καταπονήσεώς των.

Ἄρθρον 60.

Σχοινία, συρματοσχοινία, ἀλύσεις καὶ τὰ λοιπὰ στοιχεῖα, τὰ ὁποῖα χρησιμοποιοῦνται ἐκάστοτε μετ' αὐτῶν, ὅπως ἄγκιστρα καὶ ἀρτάναι, πρέπει νὰ εἶναι ἐπαρκοὺς ἀντοχῆς, διὰ τὴν ἀσφαλὴ πραγματοποίησιν τῆς ἐκάστοτε ἐργασίας διατηρημένα καλῶς καὶ εἰδικώτερον :

α) Σχοινία, συρματοσχοινία καὶ ἀλύσεις χρησιμοποιούμεναι εἰς ἀνυψωτικὰ μηχανήματα ἢ βαροῦλκα, πρέπει νὰ εἶναι ἐνιαίας ἀντοχῆς καθ' ὅλον τὸ μήκος των καὶ ἀπαραιτήτως ἄνευ κόμβων.

β) Ἀπαγορεύεται ἡ χρῆσις ἀλύσου, ἡ ὁποία ἐβραχύνθη ἢ συνδέθη μετ' ἄλλης ἀλύσου διὰ κοχλιῶν καὶ περικοχλίου παρατεθέντων διὰ μέσου τῶν δακτυλίων τούτων.

γ) Ἡ πρόσδεσις τοῦ ἄγκιστρον ἐπὶ τοῦ σχοινίου γίνεται δι' εἰδικοῦ κόμβου ἀποκλείοντος χαλάρωσιν τῆς ἀναρτήσεως.

δ) Εἰς τὴν περίπτωσιν χρησιμοποιήσεως καινουργοῦς σχοινίου πρὸ τῆς τοποθετήσεώς του, πρέπει νὰ λαμβάνεται μέριμνα διὰ τὴν ἀπόσβεσιν τῶν συστροφῶν (ξεθύμασμα : τοῦτο ἐπιτυγχάνεται δι' ἐλευθέρας ἀναρτήσεως μετὰ βάρους κατὰ τὸ ἕτερον ἄκρον).

ε) Τὰ σχοινία ἢ συρματοσχοινία πρέπει νὰ στερεώνωνται ἐπὶ τοῦ τυμπάνου ἐλίκτρου στερεῶς, τὸ δὲ μήκος των εἶναι τοιοῦτον ὥστε νὸ τυμπάνον νὰ περιβάλλεται εἰσέτι διὰ τριῶν τουλάχιστον σπειρῶν, εἰς περίπτωσιν πλήρους καὶ μέχρι τοῦ τέταρτου τῆς διαδρομῆς ἀναπτύξεώς των. Ἰδιαιτέρως ἡ ἐγκατάστασις τοῦ ἄκρου συρματοσχοίνου ἐντὸς τῶν προβλεπομένων ἐπὶ τοῦ τυμπάνου ἐλίκτρου ἐγκαθίσεων (σφήνωσις ἢ ἐγκοχλίωσις) νὰ εἶναι τελεία καὶ τὸ συρματοσχοῖνον νὰ ἐδράζεται ἐπὶ τοῦ τυμπάνου ἀβιάστως. Ἡ ἀντοχὴ τοῦ συστήματος στερεώσεως τοῦ συρματοσχοίνου ἐπὶ τοῦ τυμπάνου πρέπει νὰ εἶναι τουλάχιστον τριπλάσια τοῦ καλονικοῦ φορτίου.

στ) Τὰ χρησιμοποιούμενα ἄγκιστρα πρέπει νὰ εἶναι τύπου ἀσφαλείας, ἥτοι μετὰ διατάξεως ἀναστολῆς τυχαίας ἀπαγκιστρώσεως τοῦ ἐξηρητημένου ἀπὸ αὐτὰ φορτίου.

ζ) Εἰς περιπτώσεις κατὰ τὰς ὁποίας τὰ συρματοσχοινία ἀνυψώσεως δὲν εἶναι ἀσύστροφα, ἀπαιτεῖται ἡ χρῆσις ἄγκιστρον διὰ συστήματος ἐξουδετερώσεως τῶν στροφῶν.

η) Ἡ στερέωσις ἄγκιστρον ἐπὶ συρματοσχοίνου πραγματοποιεῖται μέσω ψελίου (καρδιᾶς) καὶ ἀγκυλίου ἢ ἄλλων εἰδικῶν ἐξαρτημάτων ἐγγυημένης ἀντοχῆς.

Ἡ σύσφιξις τοῦ συρματοσχοίνου πραγματοποιεῖται διὰ χρήσεως εἰδικῶν σφιγκτήρων.

θ) Κατὰ τὴν περιέλιξιν συρματοσχοίνου ἐπὶ τυμπάνου, αἱ σπείραι πρέπει νὰ διάκεινται πλησίον ἀλλήλων τεταγμέναι ὁμοιόμορφως, πρὸς ἀποφυγὴν μονίμων παραμορφώσεων καὶ χαλαρώσεων τῆς πλοκῆς τοῦ συρματοσχοίνου.

ι) Πρέπει νὰ δίδεται προσοχὴ εἰς τὸν συνδυασμὸν τῆς φορᾶς πλοκῆς τοῦ συρματοσχοίνου καὶ τῆς φορᾶς περιελίξεώς του ἐπὶ τοῦ ἐλίκτρου (περιέλιξις ἐπὶ τοῦ τυμπάνου ἀριστερόστροφος διὰ συρματοσχοῖνον δεξιόστροφον καὶ ἀντιστρόφως), ὥστε ἡ περιέλιξις - ἐκτύλιξις νὰ πραγματοποιῇται ἀβιάστως καὶ ὁμαλῶς.

ια) Ἡ ἐγκατάστασις, ὁ ἐλεγχος καὶ ἡ συντήρησις σχοινίων - συρματοσχοινίων, καθὼς καὶ τοῦ συνόλου τῶν στοιχείων τῶν ἀνυψωτικῶν μηχανημάτων, ἐκτελεῖται ἀπὸ ἐμπειρον καὶ ἐξειδικευμένον προσωπικόν.

ιβ) Ἡ ἐπιθεώρησις τῶν συρματοσχοινίων πρέπει νὰ ἀφορᾷ κυρίως εἰς τὴν ἀνέυρεσιν φθορᾶς ἢ χαλαρώσεως ἐξωτερικῶν συρμάτων, σφαλμάτων συναρμολογήσεως, σχηματισμοῦ ἐκποματιστήρος κ.ἄ.

ιγ) Ἀπαγορεύεται ἡ χρῆσις συρματοσχοίνου ὅταν ἐπὶ μήκους 10πλάσιου τῆς διαμέτρου του ὁ ὀλικὸς ἀριθμὸς τῶν ὁρατῶν θραυσθέντων συρμάτων ὑπερβαίνει τὸ 5% τοῦ ὀλικοῦ ἀριθμοῦ τῶν συρμάτων αὐτοῦ.

ιδ) Ἐφ' ὅσον ἰδιαίτεροι ἐνδείξεις (π.χ. σκωρία) πείθουν περὶ τῆς κακῆς καταστάσεως τοῦ συρματοσχοίνου, εἶναι ἀναγκαῖα ἡ ἀντικατάστασις του ἀνεξαρτήτως τοῦ ἀριθμοῦ θραυσθέντων συρμάτων.

ιε) Ὅλα τὰ κινούμενα συρματοσχοινία, τὰ ὁποῖα χρησιμοποιοῦνται εἰς συνεχῶς λειτουργοῦν σύστημα πρέπει νὰ ἐπιθεωροῦνται καθημερινῶς. Γενικὴ ἐπιθεώρησις συρματοσχοίνου πρέπει νὰ γίνεται τουλάχιστον ἅπαξ τοῦ μηνός.

Συρματοσχοινία συστήματος μὴ λειτουργοῦντος πέραν τοῦ μηνός, πρὶν ἐπαναλειτουργήσουν, ὑπόκεινται εἰς γενικὴν ἐπιθεώρησιν.

ιστ) Τὰ σχοινία καὶ συρματοσχοινία δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἀποθηκεύωνται εἰς χώρους εἰς τοὺς ὁποίους χρησιμοποιοῦνται ἢ φυλάσσωνται χλωριοῦχα ἄλατα ἢ διαλύματά των ἢ ἄλλα χημικὰ ὑγρὰ τὰ ὁποῖα προκαλοῦν σκωρίασιν.

ιζ) Τὰ κανάβινα σχοινία πρέπει νὰ προφυλάσσωνται ἐκ τῆς ὑγρασίας, τοῦ ἐμποτισμοῦ δι' ἐλαιώδους ἢ λιπαρᾶς οὐσίας καὶ ἐν καιρῷ ψύχους, ἐκ τοῦ παγετοῦ. Τὰ ἐκ τοῦ παγετοῦ σκληρυνθέντα σχοινία πρὶν χρησιμοποιηθῶν ἐκ νέου πρέπει νὰ ἐπανελέγχωνται. Ἀπαγορεύεται ἡ χρῆσις σχοινίων ἐκ κανάβεως ἢ σιζάλου τὰ ὁποῖα εἶναι ἐμποτισμένα διὰ λιπαρῶν οὐσιῶν.

ιη) Ἀπαγορεύεται ἡ χρῆσις ἀλύσεως, κρίκου, δακτυλίου, ἄγκιστρον, ἀγκυλίου, συνδετήρος ἢ κοχλιωτοῦ κρίκου, ἐφ' ὅσον ὑπέστησαν ἐπιμήκυνσιν, μετασκευὴν ἢ διὰ συγκολλησεως ἐπισκευήν.

ιθ) Κατὰ τὴν ἀντικατάστασιν ἀλύσεων, συρματοσχοινίων, σχοινίων, ἄγκιστρων, ἀρτανῶν, καὶ λοιπῶν στοιχείων ἀνυψώσεως - καταβιβάσεως - ἀναρτήσεως, ταῦτα πρέπει νὰ διαθέτουν τὰ τεχνικὰ χαρακτηριστικά, τὰ καθοριζόμενα ὑπὸ τοῦ κατασκευαστοῦ.

Ἄρθρον 61.

Ἡ ἔνωσις τῶν ἄκρων συρματοσχοινίων πρέπει νὰ εἶναι ἔντεχνος, πραγματοποιουμένη κατ' ἀρχὴν δι' ἐνώσεως τῶν ἐμβόλων τῶν ἄκρων ὁμοίων τεμαχίων συρματοσχοινίων (ἀμμάτισις μακρὰ ἢ βραχεῖα). Ἡ τοιαύτη ἔνωσις συνεπάγεται μείωσιν τῆς ὀνομαστικῆς ἱκανότητος ἀναλήψεως φορτίου ὑπὸ τοῦ συρματοσχοίνου κατὰ τὸ 1/3.

"Αρθρον 62.

Ἡ σύνδεσις συρματοσχοίνων δι' ὀργάνων μέσω ἀκροσυνδέσμων δύναται νὰ πραγματοποιηθῇ διὰ χρήσεως μεταλλικῶν περικαλυμμάτων ἢ καλύκων.

"Αρθρον 63.

Ταχεία καὶ ἀσφαλὴς ἔνωσις συρματοσχοίνων μεταξύ των δύναται νὰ πραγματοποιηθῇ διὰ χρήσεως εἰδικῶν μεταλλικῶν κοχλιωτῶν συνδετήρων. Τὸ μέγεθος τῶν χρησιμοποιουμένων συνδετήρων καὶ ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς διαμέτρου τοῦ συρματοσχοίνου, ὅπως δεικνύεται εἰς τὸν κατωτέρω πίνακα.

ΣΥΝΔΕΤΗΡΕΣ ΣΥΡΜΑΤΟΣΧΟΙΝΩΝ

Διὰ διάμετρον συρματοσχοίνων εἰς χιλιοστὰ	Ἐλάχιστος ἀριθμὸς κοχλιωτῶν συνδετήρων
Ἔως 16	3 τεμ.
16 ἔως 20	4 »
20 ἔως 26	5 »
26 ἔως 40	6 »

Οἱ κοχλιωτοὶ συνδετήρες ἀπέχουν ἀλλήλων ἀπόστασιν τοῦλάχιστον ἴσην πρὸς τὸ πλάτος ἐνὸς συνδετήρος ἢ ἴσην πρὸς τὸ πενταπλάσιον τῆς διαμέτρου τοῦ συρματοσχοίνου. (Ἐκλέγεται ἡ μεγαλύτερα ἀπόστασις).

Τὸ τμήμα U κάθε κοχλιωτοῦ συνδετήρος θὰ τοποθετῇται κατὰ τὸ βραχὺ ἄκρον τοῦ συρματοσχοίνου ὅπως φαίνεται εἰς τὸ κατωτέρω σχῆμα 4.

Σχῆμα 4

Σύνδεσις Κοχλιωτῶν Συνδετήρων

Σωστὴ (τὸ ἄκρον U ὅλων τῶν συνδετήρων κατὰ τὸ βραχὺ ἄκρον τοῦ συρματοσχοίνου).

Λανθασμένη (οἱ συνδετήρες τοποθετημένοι κατὰ διαφόρους φοράς).

Λανθασμένη (οἱ συνδετήρες τοποθετημένοι μὲ τοὺς κοχλίες κατὰ τὸ βραχὺ ἄκρον τοῦ συρματοσχοίνου).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'

Χειρισμὸς καὶ ἔλεγχος ἀνυψωτικῶν μηχανημάτων.

"Αρθρον 64.

Ὁ χειρισμὸς τῶν ἀνυψωτικῶν μηχανημάτων γίνεται ἀπαραιτήτως ἀπὸ ἄτομον ὑγιές, μὲ καλὴν ὄρασιν καὶ ἀκοήν,

τὸ ὁποῖον ἔχει ἐμπειρίαν καί, ἐφ' ὅσον προβλέπεται ὑπὸ τῶν κειμένων διατάξεων, "Αδειαν Χειριστοῦ.

Ἀπαγορεύεται ὁ χειρισμὸς οἰασδήποτε ἀνυψωτικῆς μηχανῆς ἢ ἡ καθοδήγησις τοῦ χειριστοῦ τῆς διὰ σημάτων ἀπὸ ἄτομα ἡλικίας κάτω τῶν 18 ἐτῶν.

Ὁ χειριστὴς κατὰ τὴν διάρκειαν λειτουργίας τοῦ μηχανήματος εὐρίσκεται εἰς θέσιν ἐκ τῆς ὁποίας ἔχει πλήρη ὁρατότητα καὶ ἐποπτεῖαν φορτώσεως καὶ ἐκφορτώσεως τῶν ὑλικῶν καὶ τῆς ὅλης διαδρομῆς των, κατὰ τὴν ἀνύψωσιν ἢ καὶ τὴν ὀριζόντιον μεταφορὰν των. Ἡ ἐκτέλεσις ἐργασίας εἰς σημεῖα μὴ ὁρατὰ ὑπὸ τοῦ χειριστοῦ, εἶναι δυνατὴ μόνον ὅταν εἰς τὰς ἐπισφαλεῖς θέσεις ὑπάρχει ἐμπειρον πρόσωπον, προφυλαγμένον ἀπὸ τὴν πιθανὴν πτώσιν τῶν μεταφερομένων ὑλικῶν, διὰ νὰ κατευθύνῃ διὰ σημάτων τοὺς χειρισμοὺς.

Κάθε σῆμα διδόμενον διὰ τὴν κίνησιν ἢ ἀνακοπὴν κινήσεως τῆς ἀνυψωτικῆς μηχανῆς πρέπει νὰ εἶναι εὐκρινὲς καὶ νὰ δίδεται κατὰ τρόπον, ὥστε τὸ πρόσωπον πρὸς τὸ ὁποῖον ἀπευθύνεται νὰ δύναται νὰ τὸ ἀντιληφθῇ εὐκόλως.

Ὁργανα ἢ συσκευαί, τὰ ὁποῖα χρησιμοποιοῦνται διὰ τὴν παροχὴν ἡχητικῶν ἢ φωτεινῶν ἐγγράμων ἢ μὴ σημάτων, πρέπει νὰ διατηροῦνται εἰς καλὴν κατάστασιν λειτουργίας καὶ προστατεύονται ἐκ τυχαίας ἐπεμβάσεως.

"Αρθρον 65.

Ἡ θέσις ἢ ἐξέδρα, ἡ ὁποία διατίθεται διὰ τὸ προσωπικὸν ὀδηγήσεως τοῦ ἀνυψωτικοῦ μηχανήματος, πρέπει νὰ εἶναι γενικῶς ἐπαρκοῦς ἐπιφανείας, νὰ ἔχει ἀσφαλὴ προσπέλασιν καὶ νὰ εἶναι ἀσφαλὴς (κιγκλιδωμα ἀντοχῆς). Ἐξ ἄλλου, ὁ θάλαμος ὀδηγήσεως ἐφ' ὅσον διατίθεται, πρέπει, ἐπὶ πλέον τῶν ἀνωτέρω νὰ προστατεύῃ τὸν χειριστὴν ἀπὸ τὰς καιρικὰς συνθήκας, νὰ μὴν ἐμποδίζῃ τὸν ὀπτικὸν πεδίων του καὶ νὰ μὴν δυσκολεῖ τὸν περιοδικὸν ἔλεγχον τῶν τμημάτων τοῦ ἀνυψωτικοῦ μηχανήματος, τὰ ὁποῖα εὐρίσκονται ἐντὸς ἢ πλησίον τοῦ θαλάμου.

"Αρθρον 66.

Ὁ χειριστὴς κατὰ τὴν λειτουργίαν τοῦ ἀνυψωτικοῦ μηχανήματος πρέπει νὰ παρακολουθῇ συνεχῶς τὴν πορείαν καὶ τὴν ὅλην λειτουργίαν του, ἀπαγορευομένης τῆς περιφορᾶς καὶ ἀνυψώσεως τῶν φορτίων ὑπεράνω θέσεων ἐργασίας καὶ ἄλλων θέσεων συγκεντρώσεως προσωπικοῦ.

Ὁμοίως δὲν πρέπει νὰ ἐγκαταλείπῃ τὸ μηχανήμα μὲ φορτίον ἀνυψωμένον καὶ αἰωρούμενον καὶ προκειμένου νὰ ἀπομακρυνθῇ τοῦτο ὀφείλει νὰ θέτῃ τὰ χειριστήρια εἰς θέσιν «ΕΚΤΟΣ», νὰ διακόπῃ τὴν ἡλεκτροδότησίν του καὶ νὰ συσφίγγῃ τὴν πέδην. Εἰς περίπτωσιν αἰφνιδίας διακοπῆς τῆς τάσεως, ὁ χειριστὴς πρέπει ἀμέσως νὰ θέτῃ ὅλα τὰ χειριστήρια εἰς θέσιν «ΕΚΤΟΣ».

Ἐξ ἄλλου, οἱ ἐκτελοῦντες τὴν φόρτωσιν πρέπει νὰ ἀπομακρύνονται τοῦ φορτίου, πρὸ τῆς ἐνάρξεως ἀνυψώσεώς του.

"Αρθρον 67.

Ὁ ἔλεγχος τῶν ἀνυψωτικῶν μηχανημάτων πραγματοποιεῖται τοῦλάχιστον ἀπ' αὐτοῦ τοῦ ἐτους καὶ ὁπωσδήποτε πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν μεθ' ἐκάστην νέαν ἐγκατάστασιν. Ὁ ἔλεγχος τοῦτος καλύπτει ὅλα τὰ συστήματα, τμήματα καὶ ὅργανα τοῦ ἀνυψωτικοῦ μηχανήματος καὶ ἐπίσης δοκιμαστικὴν φόρτισίν του, μὲ βάρος 25% μεγαλύτερον τῆς μεγίστης ἀνυψωτικῆς ἰκανότητος τοῦ μηχανήματος.

Βλάβαι, ἀνωμαλῖαι λειτουργίας καὶ συναφῇ περιστατικὰ ἐπιβάλλουν τὴν διενέργειαν γενικωτέρου ἐπανελέγχου.

Ἡ πραγματοποίησις τῶν ἀνωτέρω ἐλέγχων καταχωρεῖται εἰς τὸ ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 113 τοῦ παρόντος Ἡμερολόγιον Μέτρων Ἀσφαλείας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

Ἐπικίνδυνοι ἐνέργειαι κατὰ τὸν χειρισμὸ ἀνυψωτικῶν μηχανημάτων.

Ἄρθρον 68.

Ἡ μεταφορὰ ἀνύψωσης προσωπικοῦ μὲ μηχανήματα ἀνυψώσεως ὑλικῶν, ἀπαγορεύεται.

Ἐπίσης ἀπαγορεύεται ἡ ἀναρρίχησης προσωπικοῦ ἐπὶ κατακορύφων τροχιῶν ἢ ἰκριωμάτων μηχανημάτων, ἐκτὸς ἐὰν αὐτὰ ἀκίνητοῦν καὶ ἔχει ἀπαγορευθῇ ἡ κίνησίς των (κλειδωμένον τὸ χειριστήριόν των), ἔχουν δὲ ληφθῇ καὶ ὅλα τὰ λοιπὰ μέτρα ἀσφαλείας τὰ ὅποια ἀπαιτοῦνται κατὰ περίπτωσιν.

Ἄρθρον 69.

Ἀπαγορεύονται αἱ ἀκόλουθοι ἐνέργειαι, ὡς ἐπικίνδυνοι :

α) Ὁ ἀνεφοδιασμὸς τοῦ μηχανήματος εἰς καύσιμα ἢ ἡ πραγματοποίησις ἐπισκευῶν στοιχείων του, χωρὶς τὸ μηχανήμα νὰ εἶναι ἐν πλήρει στάσει καὶ μὲ τοὺς κινήτηρας ἐκτὸς λειτουργίας καὶ ἐξασφαλισμένους ἐναντι τυχαίας λαθασμένης ἐκκινήσεως.

β) Ἡ ἐλευθέρη αἰώρησης φορτίου (χρῆσις σχοινίου ὀδηγοῦ).

γ) Ἡ ἀνάρτησις φορτίων ὑπὸ γωνίαν (μὲ ἄνισα σκέλη ἄρτανῶν).

δ) Ἡ ἀνύψωσης-καταβίβασις φορτίων, ἀπότομος ἢ μὲ μεγάλην ταχύτητα ἢ ἀπότομος πέδησις.

ε) Ἡ χρῆσις ἐφθαρμένων ἄρτανῶν, συρματοσχοινίων καὶ ἀκαταλλήλων ἀγκίστρων.

στ) Ἡ ἔλξις ἢ ἀνύψωσις φορτίων ὅταν τὸ συρματόσχοινον τοῦ συστήματος ἀνυψώσεως εὐρίσκεται ὑπὸ γωνίαν (μὴ κατακόρυφος ἀνύψωσις).

ζ) Ἡ ὑπερφόρτωσις τοῦ μηχανήματος.

η) Ἡ μεταφορὰ φορτίου προσδεδεμένου χαλαρῶς ἢ ἀνεπαρκῶς.

θ) Ἡ ἀνύψωσις ἢ ἀπόθεσις φορτίων πέραν τῆς προβολῆς τοῦ βραχίονος τοῦ μηχανήματος (λοξὸ τράβηγμα).

ι) Ἡ παραμονὴ οἰουδῆποτε προσώπου κάτωθεν ἀναβιβασομένων φορτίων, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ ἐκφωνοῦντος τὰ σήματα διὰ τὴν ἀνύψωσιν, ὁ ὁποῖος πρέπει νὰ εὐρίσκεται εἰς θέσιν ἀσφαλῆ.

ια) Ἡ παραμονὴ προσώπου πλησίον συρματοσχοινίων καὶ σχοινίων εὐρισκομένων ὑπὸ τάσιν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ'

Χειροκίνητα ἀνυψωτικά μηχανήματα (Βαροῦλκα κ.λπ.).

Ἄρθρον 70.

Διὰ τὰ χειροκίνητα ἀνυψωτικά μηχανήματα, πέραν τῶν ὀριζομένων εἰς τὰ προηγούμενα ἄρθρα τοῦ παρόντος τμήματος, πρέπει νὰ τηροῦνται τὰ ἀκόλουθα.

α) Ὁ σκελετὸς στηρίξεως τοῦ τυμπάνου νὰ εἶναι μεταλλικός. Τὸ τύμπανον, νὰ εἶναι ἀπολύτως ἐξησφαλισμένον διὰ καταλλήλων διατάξεων ἐναντι ἐνδεχομένης μετατοπίσεως ἢ ἀντιστρόφου περιστροφῆς του περὶ τὸν ἄξονα.

Ὁ ἄξων τοῦ τυμπάνου νὰ ἀποτελῇται ἐκ σιδηρᾶς ράβδου, τετραγωνικῆς, καταλλήλου διατομῆς.

β) Ἐφ' ὅσον τὸ βαροῦλκον χρησιμοποιῇται διὰ τὴν ἀνύψωσιν φορτίων βάρους μεγαλύτερου τῶν 10 χλγρ. ἢ ἐφ' ὅσον τὸ τύμπανόν του εἶναι μεταλλικόν, πρέπει νὰ φέρῃ ἀνασταλτικὸν ὄνυχον (καστάνιαν).

Διὰ φορτία μεγαλύτερα, ἐπιβάλλεται ἡ ὑπαρξὶς πέδης.

γ) Εἰς πᾶσαν περίπτωσιν, νὰ ἐξασφαλίζεται ἡ μὴ ὀλισθησις τοῦ σχοινίου ἐπὶ τοῦ τυμπάνου.

δ) Ἡ περιστροφή τοῦ τυμπάνου διενεργεῖται ὑπὸ δύο ἐργαζομένων.

ε) Τὰ τρίποδα βαροῦλκα (γάβριες) πρέπει νὰ ἐξασφαλίζονται ἀπὸ ὀλισθησιν ἢ ἀνατροπῇ. Πρέπει νὰ τοποθετοῦνται ἐπὶ σταθεροῦ ὑποβάθρου.

Οἱ τρίποδες πρέπει νὰ ἐξασφαλίζονται δι' αἰχμῶν εἰς τοὺς πόδας, δι' ἀλύσεων ἢ ράβδων εἰς τὰς κνήμας ἢ δι' ἄλλων διατάξεων.

Ἄρθρον 71.

Ἡ ἐγκατάστασις τοῦ σχετικοῦ διαπέδου ἐργασίας πραγματοποιεῖται διὰ τοποθετήσεως ὀριζοντίου πλαισίου σχήματος ὀρθογωνίου παραλληλογράμμου, συνισταμένου ἐκ τεσσάρων (4) ξυλίνων δοκῶν (καδρονίων), διατομῆς τοῦλάχιστον δέκα ἐπὶ δέκα ἑκατοστῶν ($0,10 \times 0,10$) τοῦ μέτρου. Αἱ κορυφαὶ τῶν γωνιῶν τοῦ πλαισίου αὐτοῦ ἐδράζονται ἐπὶ τεσσάρων ὀρθοστατῶν δι' ἀναβολέων (τάκων). Συμμετρικῶς ἐπὶ τοῦ πλαισίου τούτου καὶ καθέτως πρὸς τὸν τοῖχον τῆς οἰκοδομῆς, κοχλιοῦνται ἑτεραι δύο ξύλινοι δοκοὶ διατομῆς τοῦλάχιστον δώδεκα ἐπὶ δώδεκα ἑκατοστῶν ($0,12 \times 0,12$) τοῦ μέτρου ἐπὶ τῶν ὁποίων στηρίζονται τὰ ἔδρανα (πόδια).

Ἐμπροσθεν καὶ ὀπισθεν τοῦ βαροῦλκου κατασκευάζεται κανονικὸν ἰκρίωμα μετὰ προστατευτικῶν κιγκλιδωμάτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'

Αὐτοκίνητα ἐγχύσεως ἐτοίμου σκυροδέματος.

Ἄρθρον 72.

Τὰ αὐτοκίνητα ἐγχύσεως διὰ πιέσεως, ἐτοίμου σκυροδέματος καὶ κονιαμάτων (πρέσσαι) πρέπει, πέραν τῶν ἀπαιτήσεων τῶν διατάξεων περὶ ὁδικῆς κυκλοφορίας, νὰ ἔχουν καὶ τὰς κάτωθι ἐξασφαλίσεις :

1. Ἡ τοποθέτησις αὐτῶν νὰ γίνεται εἰς κατὰ τὸ δυνατόν ὀριζοντίαν καὶ ἐπίπεδον θέσιν, ἐξομαλυνόμενων τυχόν ὑπαρχουσῶν ἀνωμαλιῶν τοῦ ἐδάφους καὶ νὰ ἐξασφαλίζεται τὸ ἐλεύθερον ἄνοιγμα τῶν βραχιόνων (ποδαρικῶν) στηρίξεως (δυνατότης ἀναπτύξεως μέχρι τῶν προβλεπομένων σημείων σταθεροποιήσεως), ὥστε ἡ σταθεροποίησις αὐτῶν νὰ γίνεται ἀσφαλῶς.

2. Εἰς περιπτώσεις κατὰ τὰς ὁποίας ἡ ἀντοχή τοῦ ἐδάφους καὶ τῆς ἐπιφανείας στηρίξεως τῶν πελμάτων δὲν εἶναι ἐπαρκής, πρέπει νὰ τοποθετῇται κατάλληλον ὑπόβαθρον πρὸς ἐπαρκῆ αὔξησιν τῆς ἐπιφανείας στηρίξεως αὐτῶν.

Ἄρθρον 73.

1. Ἡ τοποθέτησις τῶν αὐτοκινήτων τούτων, πρέπει νὰ γίνεται εἰς τὸν τυχόν ὑπάρχοντα ἐλεύθερον, ἐναερίων ἤλεκτρικῶν ἀγωγῶν, χώρον.

2. Ὁ σωλὴν μεταφορᾶς καὶ ἐγχύσεως σκυροδέματος πρέπει νὰ ἀπέχη ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερον ἀπὸ ὑπάρχοντας ἤλεκτροφόρους ἀγωγούς, κατὰ τὰ προβλεπόμενα εἰς τὸ ἄρθρον 78 τοῦ Κεφαλαίου Α' τοῦ V Τμήματος τοῦ παρόντος ὥστε νὰ ἀποκλείεται ἀφ' ἐνὸς μὲν τυχαία ἐπαφὴ τοῦ σωλῆνος μὲ τοὺς ἀγωγούς, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ ἐξ ἐπαγωγῆς διαπῆδησις ἤλεκτρικῆς ἐνεργείας ἐκ τῶν ἀγωγῶν.

Διὰ τὴν ἀσφαλῆ ἀνάπτυξιν καὶ σύμπτυξιν (καταβίβασιν) τοῦ σωλῆνος ἐγχύσεως πρέπει νὰ ὑπάρχῃ συνεχῆς ὀπτική ἐπαφὴ τοῦ χειριστοῦ τῆς πρέσσας μὲ τὸν βραχίονα καὶ τὸν σωλῆνα, ἄλλως ἀπαιτεῖται ἡ συνεργασία συντονιστοῦ (κουμανταδόρου).

"Αρθρον 74.

1. Πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐργασίας ἐγγύσεως τοῦ σκυροδέματος πρέπει ἀπαραιτήτως τόσο ὁ χειριστὴς τῆς ἀντλίας ὅσον καὶ ὁ μεταφορέυς τοῦ σωλήνος αὐτῆς νὰ εὐρίσκωνται εἰς τὰς θέσεις ἐργασίας των.

2. Κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς ἐργασίας αὐτῆς πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ἄμεσος ὀπτική ἐπαφή μεταξύ τοῦ χειριστοῦ καὶ τοῦ μεταφορέως, ἄλλως ἀπαιτεῖται νὰ παρευρίσκηται καὶ συντονιστὴς (κουμανταδόρος) εἰς θέσιν ἔχουσαν πλήρη δραστὸτητα ἀμφοτέρων, διὰ τὸν συντονισμόν τῶν ἐνεργειῶν των.

ΤΜΗΜΑ V

ΗΛΕΚΤΡΟΔΟΤΗΣΙΣ ΕΡΓΟΤΑΞΙΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

Ἡλεκτρικαὶ ἐγκαταστάσεις - Γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας.

"Αρθρον 75.

Αἱ ἡλεκτρικαὶ ἐγκαταστάσεις ἐργοταξίων γενικῶς πρέπει νὰ ἀκολουθοῦν τὰς διατάξεις τοῦ ἰσχύοντος «Κανονισμοῦ Ἑσωτερικῶν Ἡλεκτρικῶν Ἐγκαταστάσεων». Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τὰς συσκευὰς καὶ τὰ μηχανήματα τὰ ὁποῖα λειτουργοῦν μετ' ἡλεκτρικὸν ρεῦμα, φορητὰ ἢ μὴ τὰ ὁποῖα χρησιμοποιοῦνται εἰς ἐργοτάξια. Αἱ γραμμαὶ τροφοδοσίας δι' ἡλεκτρικῆς ἐνεργείας, μετὰ ἀπὸ Πίνακα, δύναται νὰ ἀποτελοῦνται ἀπὸ καταλλήλους μεταφερομένας καλωδιώσεις, αἱ ὁποῖαι ὅμως πρέπει νὰ ἔχουν ἡδυνάμενην μηχανικὴν ἀντοχὴν καὶ ἐπαρκῆ ἡλεκτρικὴν μόνωσιν.

"Αρθρον 76.

Ἡλεκτρικοὶ πίνακες διανομῆς καὶ τροφοδοσίας, ἐγκαταστάσεις, συσκευαὶ καὶ μηχανήματα γενικῶς πρέπει νὰ συντηροῦνται εἰς τακτὰ χρονικὰ διαστήματα καὶ ἐκτάκτως εἰς πάσαν περίπτωσιν ἀνωμαλίας ἢ βλάβης, ὥστε νὰ εἶναι πάντοτε εἰς ἀρίστην κατὰστασιν ἀσφαλοῦς λειτουργίας.

Ἡ συντήρησις θὰ πραγματοποιηθῇ ὑπὸ ἐξουσιοδοτημένου ὑπευθύνου Ἀδειούχου Ἡλεκτροτεχνίτου, τὸ ὄνομα καὶ ἡ διεύθυνσις τοῦ ὁποίου θὰ ἀναγράφωνται εὐκρινῶς πλησίον τοῦ πίνακος διανομῆς καὶ τροφοδοσίας τοῦ ἐργοταξίου. Δι' ἐκτεταμένα ἐργοτάξια, αἱ ἴδιαι ἀναγραφαὶ θὰ ὑπάρχουν πλησίον τῶν σχετικῶν ὑποπινάκων διανομῆς ἡλεκτρικῆς ἐνεργείας.

"Αρθρον 77.

Οἱ ἡλεκτρικοὶ πίνακες διανομῆς καὶ τροφοδοσίας πρέπει νὰ εἶναι μεταλλικοὶ ἢ πλαστικοί, στεγανοῦ τύπου καὶ πρέπει νὰ ἔχουν τὴν δυνατότητα ἀσφαλίσσεως (κλειδώματος). Οἱ ὡς ἄνω πίνακες πρέπει νὰ γειώνωνται καταλλήλως μετ' ὀνισμὸν σταθερὰν ἐγκατάστασιν γειώσεως.

Τὰ κλειδιά τῶν πινάκων αὐτῶν θὰ φυλάσσωνται ὑπὸ ὑπευθύνου προσώπου.

Οἱ πίνακες διανομῆς καὶ τροφοδοσίας πρέπει νὰ φέρουν αὐτόματον προστατευτικὸν διακόπτην διαφυγῆς (διαφορικῆς προστασίας-ἀντιηλεκτροπληξιακὸς αὐτόματος).

"Αρθρον 78.

Διὰ τὴν πρόληψιν ἀτυχημάτων, ἀπὸ ἄμεσον ἢ ἔμμεσον ἐπαφῆν ἢ προσέγγισιν πρὸς δίκτυα ἢ λοιπὰ στοιχεῖα ἡλεκτρικῶν ἐγκαταστάσεων ὑπὸ τάσιν, πρέπει εἰδικώτερον :

α) Νὰ λαμβάνωνται ὅλα τὰ ἐπιβαλλόμενα μέτρα ὥστε νὰ ἀποκλεισθῇ ἡ προσέγγισις ἐργαζομένων εἰς ἡλεκτροφόρους ἀγωγούς ἢ στοιχεῖα, ἀσχετῶς τάσεώς των.

β) Αἱ μεταφοραὶ, χειρωνακτικαὶ ἢ μὴ, σιδηροπλισμοῦ, σωλήνων, κιγκλιδωμάτων κ.ἄ. καὶ αἱ ἐγκαταστάσεις μηχανημάτων, τροχιῶν ἀναβατορίων, πυραύλων κ.ἄ. ὡς καὶ αἱ προσεγγίσεις ἀντλῶν σκυροδέματος, νὰ πραγματοποιοῦνται μακρὰν ἀπὸ ἡλεκτροφόρους ἀγωγούς ἀσχετῶς τάσεως.

γ) Εἰς περιοχὰς ὅπου ὑπάρχουν ἐναέρια ἡλεκτρικὰ δίκτυα ἢ ἐγκαταστάσεις ἐφ' ὅσον ἐργάζονται ἢ κινοῦνται ὑψηλὰ ὀχήματα - μηχανήματα, γερανοί, ἐκσκαφεῖς κ.λ.π. νὰ λαμβάνωνται πέραν τῶν εἰς τὴν προηγουμένην παράγραφον καὶ μετὰ ἐγγραφον ἐγκρίσιν τῆς ΔΕΗ πρόσθετα εἰδικὰ μέτρα ἀσφαλείας.

Ἀντιπροσωπευτικὰ τῶν σχετικῶν μέτρων ἀναφέρονται, ἡ καταβίβασις τοῦ ἱστοῦ (μπούμας), ἡ κατασκευὴ εἰδικῶν ξυλῶν πλαισίων - περιθωρίων ἀσφαλείας εἰς σημεῖα συνήθων διελεύσεων κάτωθεν γραμμῶν κ.ἄ.

δ) Οἰαδήποτε ἀπαιτούμενη ἐπέμβασις εἰς τὰ δίκτυα τῆς ΔΕΗ (ὅπως ἀνύψωσις, διακοπὴ ρεύματος κ.λπ.), νὰ πραγματοποιηθῇ μόνον ὑπὸ ταύτης, μετὰ ἐγγραφον αἵτησιν τοῦ ἐνδιαφερομένου. Ἡ ἀνύψωσις ἢ ἄλλη ἐπέμβασις ἐπὶ τῇ πλησίον ιδιωτικῶν γραμμῶν, πρέπει νὰ πραγματοποιηθῇ ἀποκλειστικὰ ὑπὸ ἀρμοδίων ἀδειούχων ἡλεκτρολόγων.

ε) Ἡ ἐνάρξις ἐργασιῶν ὅπως ἡ ἐπίχωσις πλησίον ἐναερίων ἡλεκτρικῶν δικτύων ἢ ἡ ἐκσκαφὴ εἰς τὴν περιοχὴν ἐδράσεως στύλων ἢ πύργων νὰ πραγματοποιηθῇ μόνον κατόπιν ἐγγράφου ἐγκρίσεως τῆς ΔΕΗ ἢ ἄλλου εἰς τὴν κυριότητα τοῦ ὁποίου ὑπάρχοντα τὰ δίκτυα.

στ) Πρὸ τῆς ἐνάρξεως ἐκσκαφῶν, νὰ λαμβάνωνται ἀρμοδίως πληροφoρίαι διὰ τὸ ἐνδεχόμενον ὑπάρξεως εἰς τὴν περιοχὴν ὑπογείων καλωδίων μεταφορᾶς - διανομῆς ἡλεκτρικοῦ ρεύματος καὶ εἰς καταφαντικὴν περίπτωσιν ἢ ἀκριβῆς θέσις καὶ διαδρομὴ των πρὸς ἀποφυγὴν τῶν κινδύνων ἡλεκτροπληξίας. Διὰ τὸν σκοπὸν αὐτὸν πρέπει νὰ δίδεται ἡ σχετικὴ προσοχὴ εἰς τὰ ἐνδεικτικὰ τοῦ βλαβῆς ἢ τὰς εἰδικὰς ἐνδεικτικὰς πλάκας, μετὰ τὸ σῆμα «ΔΕΗ», αἱ ὁποῖαι τοποθετοῦνται ἄνωθεν τῶν καλωδίων.

ζ) Τὰ ὑπόγεια ἡλεκτρικὰ δίκτυα τὰ ὁποῖα ἐγκαθίστανται εἰς τὴν περιοχὴν τῶν ἐργοταξίων νὰ ἐπισημαίνωνται καταλλήλως καὶ εὐκρινῶς διὰ τὴν ἐξυπηρέτησίν των.

"Αρθρον 79.

Ἐὰν πλησίον ἐργοταξίου διέρχωνται ἀγωγοὶ ἡλεκτρικοῦ ρεύματος, εἰδοποιεῖται ἐγγράφως, ὑπὸ τοῦ ἐκτελοῦντος τὸ ἔργον, πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν, ἡ ἀρμοδιὰ ὑπηρεσίας τῆς ΔΕΗ. Τὰ μέτρα ἀσφαλείας τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ ληφθοῦν, ἐξετάζονται ἀπὸ κοινῶν ὑπὸ τῆς ΔΕΗ, τοῦ ἐκτελοῦντος τὸ ἔργον καὶ τοῦ ἐπιβλέποντος τοῦτο Μηχανικοῦ. Κατόπιν δὲ τῆς ἐγγράφου ἐγκρίσεως τῆς ἀρμοδίας ὑπηρεσίας τῆς ΔΕΗ λαμβάνονται ὅλα τὰ κατὰ περίπτωσιν ἐνδεικνύμενα περαιτέρω προστατευτικὰ μέτρα καὶ ἰδίως κατασκευὴ προστατευτικῶν στανιδωμάτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

Ἡλεκτρικὰ μηχανήματα, συσκευαὶ καὶ φωτισμὸς ἐργοταξίων.

"Αρθρον 80.

Αἱ φορηταὶ λυχνίαι (μπαλαντέζες) πρέπει νὰ εὐρίσκωνται εἰς ἀρίστην κατὰστασιν καὶ νὰ τροφοδοτοῦνται μετ' ἡλεκτρικὸν ρεῦμα Χαμηλῆς Τάσεως μέχρι 42 βόλτ, μέσῳ εἰδικοῦ μετασχηματιστοῦ, ἀποκλειομένου πάντως τοῦ τύπου αὐτομετασχηματιστοῦ.

"Αρθρον 81.

Κατὰ τὴν χρῆσιν εἰς ἐργοτάξια φορητῶν ἡλεκτρικῶν συσκευῶν, κινητῶν προβολέων καὶ μηχανημάτων λειτουργούν-

των με ηλεκτρικὸν ρεῦμα τάσεως 220/380 βόλτ, πρέπει νὰ τηροῦνται τὰ ἀκόλουθα :

α) Τὰ καλώδια τροφοδοσίας νὰ ἀκολουθοῦν διαδρομὰς εἰς τὰς ὁποίας δὲν δημιουργοῦν κινδύνους (μακρὰν ἀπὸ συνήθεις διακινήσεις προσωπικοῦ, ὀχημάτων καὶ ὑλικῶν).

β) Αἱ διαδρομαὶ καὶ θέσεις τῶν καλωδίων τροφοδοσίας εἰς ἐκάστην περίπτωσιν ἐπισημαίνονται ἐπαρκῶς. Εἰς σημεία εἰς τὰ ὁποῖα ὑπάρχει ἐνδεχόμενον δημιουργίας ἐπικινδύνων συνθηκῶν, πρέπει νὰ ἀποκλείεται ἡ κυκλοφορία ὀχημάτων - μηχανημάτων κ. ἄ.

γ) Κατὰ τὴν ἐγκατάστασιν καλωδίων τροφοδοσίας ἐπὶ δαπέδων, τὰ δάπεδα πρέπει νὰ εἶναι ἐλεύθερα ἀπὸ χαλίκια καὶ ἄλλα αἰχμηρὰ ὑλικά - ἀντικείμενα, λάδια - πετρελαιοειδῆ, ἀραιωτικά καὶ ἄλλα, τὰ ὁποῖα εἶναι δυνατόν νὰ προκαλέσουν φθορὰν τῶν καλωδίων.

δ) Εἰς θέσεις συνήθους διελεύσεως ὀχημάτων - μηχανημάτων, τὰ διερχόμενα καλώδια τροφοδοσίας πρέπει νὰ ἐξασφαλίζονται ἐπὶ πλέον με τὴν τοποθέτησιν εἰδικῶν προστατευτικῶν δαπέδων ἐπικαλύψεως τῶν.

ε) Οἱ χρησιμοποιοῦμενοι ρευματολήπται καὶ ρευματοδοταὶ πρέπει νὰ εἶναι στεγανοῦ τύπου.

στ) Ἡ ὅλη ἐγκατάστασις καὶ τὰ καλώδια τροφοδοσίας πρέπει νὰ περιλαμβάνουν ἀγωγὸν γειώσεως ἔστω καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις κατὰ τὰς ὁποίας τὰ ἐξυπηρετούμενα ἐργαλεῖα δὲν ἀπαιτοῦν γείωσιν.

Ἄρθρον 82.

1. Ἔργασίαι πραγματοποιοῦμεναι κατὰ τὰς νυκτερινὰς ὥρας ἢ εἰς χώρους σκοτεινοὺς, πρέπει νὰ διεξάγονται με τεχνικὸν φωτισμὸν διανεμόμενον εἰς ὁλόκληρον τὸ πεδίου ἐργασιῶν.

Εἰδικώτερον, ἀπαιτεῖται ἡ ὑπαρξίς :

α) Γενικοῦ φωτισμοῦ ὁδῶν, κλιμακοστασίων καὶ διαδρόμων προσπελάσεως.

β) Γενικοῦ Κατευθυνομένου Φωτισμοῦ τοῦ τύπου ἐργασίας.

γ) Εἰδικοῦ Φωτισμοῦ τῆς θέσεως ἐργασίας ἐξαρτωμένου ἀπὸ τὸ εἶδος τῆς πραγματοποιουμένης ἐργασίας.

2. Εἰς τοὺς ὑπαιθρίους χώρους νυκτερινῶν ἐργασιῶν, ἀπαιτεῖται φωτισμὸς διάχυτος καὶ κατὰ τὸ δυνατόν ὁμοιόμορφος, ὅχι ἐκτυφλωτικός, τόσο διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐργασιῶν, ὅσον καὶ διὰ τὴν διακίνησιν τοῦ προσωπικοῦ καὶ τῶν ὑλικῶν.

Ἄρθρον 83.

Εἰς χώρους εἰς τοὺς ὁποίους ὑφίσταται κίνδυνος ἀναφλέξεως ἢ ἐκρήξεως, αἱ ἐγκαταστάσεις φωτισμοῦ θὰ εἶναι τύπου ἀσφαλείας, ὡς προβλέπει «ὁ Κανονισμὸς Ἑσωτερικῶν Ἡλεκτρικῶν Ἐγκαταστάσεων».

Ἄρθρον 84.

Εἰς ἐργοταξιακὰς ἐγκαταστάσεις ἰδιαζόντων χώρων ὡς σηράγγων, ὑπονόμων, ἐκτεταμένων ὑπογείων κ.λ.π., ἐπιβάλλεται ἡ ὑπαρξίς ἐφεδρικοῦ φωτισμοῦ ἀσφαλείας αὐτομάτου λειτουργίας.

ΤΜΗΜΑ VI

ΔΙΑΚΙΝΗΣΙΣ ΥΛΙΚΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

Φόρτωσις - Ἐκφόρτωσις - Ἀποθήκευσις - Στοιβάσις.

Ἄρθρον 85.

1. Ἡ φόρτωσις, ἐκφόρτωσις καὶ μεταφορὰ ὑλικῶν ἢ ἀντικειμένων πρέπει νὰ γίνεται κατὰ τρόπον ὥστε νὰ μὴν ἐκτί-

θενται εἰς κίνδυνον πρόσωπα λόγω καταπτώσεως, κυλίσεως, ἀνατροπῆς, καταρρεύσεως ἢ θραύσεως ἀντικειμένων.

Ἡ ἐξόδος κεκλιμένων ἐπιπέδων, ἀνοικτῶν ἢ κλειστῶν ἀγωγῶν ἐκφορτώσεως ἢ ἀπορρίψεως, πρέπει νὰ εἶναι κατασκευασμένη, οὕτως ὥστε οὐδεὶς νὰ διακινδυνεύη κατὰ τὴν διεξαγωγὴ τῶν ἀνωτέρω ἐργασιῶν.

2. Οἱ ὁδηγοὶ ἐκφορτώσεως με κύλιστρα, κεκλιμένοι ἀγωγοὶ ἐκφορτώσεως, κεκλιμένοι τροχιαὶ καὶ φορτωτήρες πρέπει νὰ ἀσφαλίζονται κατὰ ἐκτροχιασμῶν, πλαγίων μετατοπίσεων καὶ καταπτώσεων ἐν ἀνάγκῃ δὲ νὰ ὑποστηρίζονται.

3. Εἰς φορτώσεις καὶ ἐκφορτώσεις ἀπαγορεύεται ἡ παραμονὴ προσώπων ἐντὸς τῆς τροχίᾳς διακινήσεως τοῦ ὑλικοῦ.

4. Πρὸ τῆς φορτώσεως καὶ ἐκφορτώσεως ὀχημάτων πρέπει ὑπ' εὐθύνη τοῦ ὁδηγοῦ νὰ ἐξασφαλίζονται ταῦτα κατὰ τρόπον ὥστε νὰ μὴ τίθενται εἰς τυχαίαν κίνησιν.

Ἄρθρον 86.

1. Κατὰ τὴν ἀποθήκευσιν καὶ στοίβασιν πρέπει νὰ καταβάλλεται φροντίς, ὥστε οὐδεὶς νὰ διακινδυνεύη ἐκ καταρρεύσεως ἢ πτώσεως ἀντικειμένων.

2. Ἐὰν ἡ ἀποθήκευσις ἢ στοίβασις ἀντικειμένων γειννιάζῃ με περιοχὰς ἐργασίας ἢ κυκλοφορίας, πρέπει νὰ λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα προστασίας ὡς λ.χ. περιφράγματα, στανιδώματα, προστατευτικὰ δίκτυα κ.λ.π.

3. Κατὰ τὴν στοίβασιν σιδηροδοκῶν εἰς περισσοτέρας ἐπαλλήλους στρώσεις, πρέπει νὰ τοποθετῶνται ἐγκαρσίως ὡς ὑπόστρωμα καὶ πρὸ τῆς τοποθετήσεως τῆς ὑπερκειμένης στρώσεως τεμάχια σανίδων ἢ καθρονίων.

Ἄρθρον 87.

1. Οἱ σωροὶ ξυλείας ἐπιτρέπεται νὰ ἀνεγείρονται μόνον ἐπὶ ἐπιπέδου καὶ σταθερᾶς βάσεως, κατὰ τὸ δυνατόν κατακόρυφοι, με χρησιμοποίησιν κανονικῶς τεμαχισμένων ξύλων στοιβάσεως καὶ συνδέσεως.

2. Κατὰ τὴν ἀποθήκευσιν στρογγυλῶν κορμῶν ξυλείας ἢ σωλῆνων πρέπει νὰ λαμβάνονται μέτρα πρὸς ἀποφυγὴν κυλίσεως.

3. Κατὰ τὴν στοίβασιν ἐν γένει ἐπιμήκων ράβδων κατακορύφως πρέπει νὰ λαμβάνεται μέριμνα διὰ τὴν ἀποφυγὴν κατολισθήσεως ἢ πτώσεως.

4. Ἡ ἀνοδος εἰς σωροὺς εἶναι ἐπιτρεπτή μόνον εἰς περίπτωσιν κατὰ τὴν ὁποίαν δὲν ὑπάρχει κίνδυνος καταρρεύσεως, ὀλισθήσεως ἢ κυλίσεως τοῦ συσσωρευομένου ὑλικοῦ καὶ ἐξασφαλίζεται σταθερὰ ἑδρασις εἰς τὸν ἐργαζόμενον.

Ἄρθρον 88.

Ὄταν φυλάσσεται εἰς τὸ ὑπαιθρον ἄσβεστος κονιοποιημένη πρέπει νὰ καλύπτεται διὰ στρώματος ἄμμου διὰ νὰ παρεμποδίζεται ἡ διασκορπισίς της ὑπὸ τοῦ πνέοντος ἀνέμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

Ἀπόληψις - Ρίψις - Μεταφορὰ.

Ἄρθρον 89.

1. Εἰς περίπτωσιν ἀπολήψεως συσσωρευμένου ὑλικοῦ, ὑποκειμένου εἰς κατολισθήσιν (γαῖαι, ἄνθρακες, κόνι, ἄμμος κ.λ.π.) δὲν ἐπιτρέπεται νὰ δημιουργοῦνται ἀπὸτομα πρηνῆ ἢ νὰ ὑπονομεύεται τοῦτο.

2. Ἀπαγορεύεται ἡ ἀπόληψις σωλῆνων, ξυλείας κ.λ.π. ἀπὸ τὰ πλάγια σωρῶν.

Ἄρθρον 90.

1. Ρίψις ἀντικειμένων ἀπὸ ὕψους ἐπιτρέπεται μόνον ὅταν ὁ ἐπικίνδυνος χώρος φυλάσσεται ἀπὸ ἐπιτηρητὴν καὶ φράσ-

σεται ασφαλώς. Ἡ ρίψις ἐπιτρέπεται νὰ ἀρχίσῃ ἀφοῦ προηγηθῇ εἰδοποιήσις μεγαλοφώνως ὑπὸ τοῦ ἐπιτηρητοῦ ὃ ὁποῖος πρέπει νὰ ἔχῃ βεβαιωθῇ ὅτι ἡ θέσις ρίψεως εἶναι ἐλευθέρη καὶ ἀπρόσβιτος καὶ δὲν ὑφίσταται κίνδυνος ἀναπηδήσεως ἐπ' αὐτῆς.

2. Οἱ ἐπιτηρηταὶ δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἀσχολοῦνται μὲ ἄλλας ἐργασίας.

Ἄρθρον 91.

1. Ἐπιμήκη ἀντικείμενα (καρδόνια, ράβδοι, σιδηροὶ ὅπλιμοι κ.λπ.) μεταφερόμενα ἀπὸ ἓνα ἄτομον πρέπει νὰ μεταφέρωνται ἔχοντα κλίσιν πρὸς τὰ ὀπίσω. Ἡ διάβασις παρὰ τὰς γωνίας κτισμάτων πρέπει νὰ γίνεται κατὰ ἀνοικτὴν καμπύλην.

2. Κατὰ τὴν μεταφορὰν βαρέος ἀντικειμένου ἀπὸ περισσότερα ἄτομα πρέπει ὁ ἀριθμὸς των νὰ ρυθμίζεται ἀναλόγως τοῦ πρὸς μεταφορὰν βάρους καὶ ἡ διάταξις των νὰ γίνεται κατ' ἀνάστημα, λαμβανομένης ὑπ' ὅψιν καὶ τῆς κλίσεως τοῦ ἐδάφους.

Ἡ διεύθυνσις (κουμάντο) πρέπει νὰ ἀνατίθεται εἰς κατάλληλον πρόσωπον, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ ἔχῃ διαρκῆ ὀπτικήν ἐποπτείαν τῆς ἐργασίας. Πρὸς τὰς ἐντολάς του πρέπει νὰ συμμορφοῦνται οἱ ἐκτελοῦντες τὴν μεταφορὰν.

3. Πρὸ τῆς ἀποθέσεως ἢ ἀπορρίψεως ἐπιμήκων ἀντικειμένων πρέπει οἱ ἐκτελοῦντες τὴν μεταφορὰν νὰ εὐρίσκωνται ἀπὸ τὴν αὐτὴν πλευράν.

Ἡ ἀπόθεσις ἢ ἀπορρίψις πρέπει νὰ γίνεται ταυτοχρόνως ἀπὸ ὅλους, κατόπιν μεγαλοφώνου παραγγέλματος.

ΤΜΗΜΑ VII

ΧΩΡΟΙ Ὡς ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΜΕ ΕΙΔΙΚΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ - ΠΥΡΚΑΓΙΑΙ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

Χῶροι ἢ ἐγκαταστάσεις, ἐπικινδυνὸι ἐκρήξεων ἢ ἀναθυμιάσεων.

Ἄρθρον 92.

1. Εἰς χώρους ἀποθηκεύσεως οὐσιῶν, αἱ ὁποῖαι εἰς συνήθη θερμοκρασίαν γίνονται πτητικαὶ ἢ εἰς τοὺς ὁποίους εἶναι δυνατὴ ἡ ἀνάπτυξις, συγκέντρωσις ἢ διασπορὰ ἐκρηκτικῶν μειγμάτων αερίου, αέρος, ἀτμῶν ἢ κόνεων εἰς ἐπικινδύνους ποσότητας (χώροι ἐπικινδυνὸι ἐκρήξεων), ἐφαρμόζονται πέραν τῶν προβλεπομένων εἰς τὸ ἄρθρον 83 τοῦ κεφαλαίου Β τοῦ V Τμήματος, τὰ εἰς τὰς ἐπομένους παραγράφους ἀναφερόμενα μέτρα. Τὰ μέτρα ταῦτα ἰσχύουν ἐπίσης διὰ γειτονικοὺς χώρους, οἱ ὁποῖοι εὐρίσκονται ἢ δύναται νὰ εὐρεθοῦν εἰς ἐπικοινωνίαν μὲ τοὺς προηγουμένους, συνεχῶς ἢ προσκαίρως λ.χ. διὰ θυρῶν, καναλιῶν, καπνοδόχων κ.λπ.

2. Οἱ χῶροι τοῦτοι δὲν ἐπιτρέπεται νὰ θερμαίνωνται δι' ἀνοικτῆς φλογὸς ἢ ἐρυθροπυρουμένων θερμαντικῶν στοιχείων.

Ἡ θέρμανσις πρέπει νὰ εἶναι τοιαύτη ὥστε νὰ μὴ εἶναι δυνατὴ ἡ πρόκλησις ἀναφλέξεως ἢ ἐκρήξεως αερίων ἢ ἀτμῶν ἐξ αὐτῆς.

3. Δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ἐργασία μὲ μηχανὰς ἢ ἐργαλεῖα προκαλοῦντα ἀνάπτυξιν σπινθήρων.

4. Τὸ κάπνισμα ἀπαγορεύεται.

5. Ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχῃ ἢ δὲν λειτουργῇ ἡλεκτρικὴ ἐγκατάστασις ἐπιτρέπεται ἡ εἴσοδος εἰς τοὺς χώρους μόνον μὲ φανούς ἀσφαλείας.

Ἡ εἴσοδος μὲ γυμνὴν φλόγα ἢ κοινὸν φανὸν ἀπαγορεύεται.

Ἄρθρον 93.

1. Αἱ ἐγκαταστάσεις ἀγωγῶν ἀτμῶν, θερμῶν ὑγρῶν ἢ αερίων πρέπει ὅπωςδήποτε νὰ ἐπισημαίνωνται δι' εἰδικοῦ κωδικοποιημένου χρωματισμοῦ καθ' ὅλην τὴν ἑκτασίαν των καὶ πινακίδων σημάτων, τοποθετουμένων κατ' εὐλογα διαστήματα εἰς χαρακτηριστικὰ καὶ ἐπικαίρους θέσεις.

2. Ἐλαστικοὶ συνδετήρες ἐφαρμοζόμενοι ἐπὶ ἀγωγῶν ὑπὸ πίεσιν (ἀτμοῦ, αερίων κ.λπ.), πρέπει νὰ ἐξασφαλίζωνται ἀπὸ ἀποσύνδεσιν.

3. Αἱ ἐγκαταστάσεις ἐκτονώσεως καὶ αἱ ὁπαὶ ἐκροῆς πρέπει νὰ εἶναι διατεταγμέναι οὕτως ὥστε κατὰ τὴν ἐκτόνωσιν ἢ ἐκροὴν νὰ ἀποφεύγωνται ἐγκαύματα (ζεματίσματα).

Ἄρθρον 94.

1. Εἰς τοὺς χώρους εἰς τοὺς ὁποίους ὑφίσταται ἔνδειξις ὑπάρξεως αερίων ἢ κόνεων ἐπιβλαβῶν διὰ τὴν υγείαν ἢ εὐαναφλέκτων πρέπει πρὸ πάσης ἐργασίας καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτῆς, νὰ ἐνεργῇται ἐλεγχος τοῦ χώρου δι' εἰδικῶν μέσων ὑπὸ προσώπων εἰδικῶν πρὸς τοῦτο, ὀριζομένων ὑπὸ τοῦ ἐργοδότη, πρὸς ἐξακριβωσιν τῆς ἐπικινδυνότητος διὰ τὴν υγείαν καὶ σωματικὴν ἀκεραιότητα τῶν ἐργαζομένων. Ἡ ἐναρξὶς τῆς ἐργασίας καὶ ἡ συνέχισις ταύτης θὰ ἐπιτρέπεται μόνον ἐφ' ὅσον κατὰ τοὺς ὡς ἄνω ἐλέγχους διαπιστοῦται καταλληλότης τῶν συνθηκῶν. Εἰς περιπτώσεις διαπιστώσεως ἀκαταλληλότητος τῶν συνθηκῶν κατὰ τὰ ἄνωτέρω αἱ ἐπιβλαβεῖς καὶ ἐπικινδυνὸι οὐσίαι πρέπει νὰ ἀπαγῶνται κατὰ ἀκίνδυνον τρόπον ἀπὸ τὰς θέσεις δημιουργίας ἢ ἐμφανίσεώς των διὰ καταλλήλων διατάξεων.

2. Διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν ἐκτάκτων περιστατικῶν, οἱ ἀπασχολούμενοι πρέπει νὰ ἐφοδιάζωνται μὲ τὰ κατάλληλα κατὰ περίπτωσιν ἀτομικὰ μέσα προστασίας.

3. Οἱ εἰσερχόμενοι εἰς ἐπικινδύνους χώρους, πρέπει νὰ εἶναι καταλλήλως προσδεδεμένοι, ὥστε νὰ εἶναι δυνατὴ εἰς περίπτωσιν κινδύνου ἢ ἄμεσος ἀνέλκυσίς των ὑπὸ τῶν ἐκτὸς τοῦ χώρου τοῦτου ἐπιτηροῦντων αὐτοὺς.

Ἄρθρον 95.

Ἐπικινδυνὸι θέσεις καὶ τόποι ἐργασίας πρέπει νὰ ἐπισημαίνωνται δι' εὐκρινῶν σημάτων κινδύνου συμφώνως πρὸς τὸ Π. Δ/γμα 422/15-6-79 «περὶ συστήματος σηματοδοτήσεως ἀσφαλείας εἰς τοὺς χώρους ἐργασίας» νὰ κλείωνται διὰ περιφράξεων, καλυμμάτων, προστατευτικῶν στεγαστρων ἢ νὰ φυλάσσωνται διὰ φυλάκων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

Πρόληψις καὶ ἀντιμετώπισις πυρκαϊῶν.

Ἄρθρον 96.

1. Διὰ τὴν πρόληψιν καὶ ἀντιμετώπισιν πυρκαϊῶν εἰς τὰ ἐργοτάξια, τηροῦνται οἱ «Κανονισμοὶ Πυρασφαλείας» τοῦ Πυροσβεστικοῦ Σώματος καὶ κατὰ περίπτωσιν αἱ οἰκείαι Διατάξεις τοῦ Ὑπουργείου Βιομηχανίας.

2. Ὡς ληπτέα μέτρα ἐνδεικτικῶς ἀναφέρονται τὰ ἀκόλουθα :

α) Ἀπομάκρυνσις κάθε μὴ ἀμέσως χρησιμοποιοῦμένου ποσότητος εὐφλέκτων ὡς ξυλείας ἀχρήστου (παλαιῶν ξυλοτύπων, ξυλείας ἀπὸ συσκευασίας κ.ἄ.), ἀχρήστων τηλημάτων (στουπιῶν), ἀπορριμμάτων, πετρελαίων, ἐλαίων, χρωμάτων, δοχείων ἢ βαρελίων ἔστω καὶ «κενῶν» τὰ ὁποῖα περιεῖχον ὅμως εὐφλεκτα ὑγρά κ.ἄ.

Τὰ ἄνωτέρω, ἐὰν δὲν εἶναι δυνατὴ ἡ τελικὴ ἀπομάκρυνσις ἢ διάθεσις των, πρέπει νὰ τοποθετοῦνται εἰς θέσεις ἀσφα-

λεῖς, κατὰ τὸ δυνατόν ἀπομονωμένας ἀπὸ τὸ ἔργον καὶ ἀπὸ ἄλλας ἐπικινδύνους γειτνιάσεις.

β) Ἔργασίαι ἀνοικτῆς φλογός, κοπῆς, συγκολλήσεων, καύσεων κ.λ.π. πρέπει νὰ ἐκτελοῦνται μόνον εἰς ἀκινδύνους περιοχὰς καὶ ὑπὸ συνεχῇ παρακολούθησιν διὰ τὴν πρόληψιν καὶ ἀντιμετώπισιν τυχόν ἀναφλέξεως.

γ) Κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἀπαραιτήτων ἐργασιῶν συγκολλήσεων ἢ ἄλλων ἀνοικτῆς φλογός ἢ ἀνατινάξεων εἰς θέσεις ἐπικινδύνους δι' ἀνάφλεξιν, ἐπιβάλλεται ἡ λήψις ἐιδικῶν μέτρων πυρασφαλείας καθοριζομένων ὑπὸ τῆς Πυροσβεστικῆς Ἱπηρεσίας κατόπιν αἰτήσεως τοῦ ἐνδιαφερομένου.

Εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὰς ἐργασίας συγκολλήσεων καὶ κοπῆς μετάλλων, ἰσχύουν ἐπίσης καὶ τὰ προβλεπόμενα διὰ τῶν διατάξεων τοῦ Π.Δ. 95/1978 «περὶ μέτρων ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας τῶν ἀπασχολουμένων εἰς ἐργασίας συγκολλήσεων».

δ) Φωτιαὶ προχείρου τύπου, ἔστω καὶ διὰ τὴν προσωπικὴν ἐξυπηρέτησιν καὶ θέρμανσιν ἐργαζομένων, ἀπαγορεύονται.

ε) Εἰς χώρους ἐπικινδύνους διὰ πυρκαϊάν, ὅπως εἰς ἀποθήκας καυσίμων, χρωμάτων καὶ ἄλλων εὐφλέκτων ὑλῶν κ.λ.π., ἀπαιτεῖται ἡ λήψις προσθέτων ἐιδικῶν μέτρων προλήψεως πυρκαϊᾶς ὅπως :

(αα) Ὁ ἔλεγχος τῆς τυχόν ὑπάρξεως εὐφλέκτων ἀερίων δι' ἐιδικῆς συσκευῆς (ἀνιχνευτῆς εὐφλέκτων ἀερίων). Ὁ ἔλεγχος τοῦτος διενεργεῖται τόσον πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν ὅσον καὶ κατὰ διαστήματα κατὰ τὴν διάρκειάν των.

(ββ) Ἡ μέριμνα διὰ συνεχῇ καλὸν ἐξαερισμὸν καὶ διατήρησιν τῆς θερμοκρασίας τῶν χώρων εἰς χαμηλὰ ἐπίπεδα, ὥστε νὰ ἀποκλείεται αὐτανάφλεξις.

(γγ) Ἡ ἀπαγόρευσις καπνίσματος, ἐργασιῶν γυμνῆς φλογός ἢ ἄλλων αἰ ὅποῖαι συνεπάγονται ἐνδεχομένως παραγωγὴν σπινθήρος. Ἡ ἀπαγόρευσις πρέπει νὰ ἐπισημαίνεται μὲ ἐιδικὰς εὐκρινεῖς ἐπιγραφάς.

στ) Ἐξασφάλισις ζώνης πυρασφαλείας εἰς τὰ ὅρια τοῦ χώρου τοῦ ἐργοταξίου, ἰδίως προκειμένου περὶ ἐργοταξίου εὐρισκομένου πλησίον δασώδους περιοχῆς ἢ ἔχοντος ἄλλας ἐπικινδύνους γειτνιάσεις.

ζ) Εἰς τὰ ἐργοτάξια πρέπει νὰ ὑπάρχουν μέσα σημάνσεως, συναγερμοῦ καὶ πυροσβέσεως (σωλήνες ἐκτοξεύσεως ὕδατος, πυροσβεστήρες καταλλήλων τύπων κατὰ περίπτωσιν, σκαπανικά ἐργαλεῖα κ.ἄ.). Τὰ ἀνωτέρω καθοριζόμενα πρέπει νὰ εἶναι ἔτοιμα δι' ἄμεσον χρῆσιν, καὶ εἰς θέσεις καὶ ποσότητας ἀναλόγους πρὸς τὰς ἀνάγκας.

η) Τὸ προσωπικὸν τοῦ ἐργοταξίου πρέπει νὰ εἶναι ἐξοικειωμένον εἰς τὴν ἀναγνώρισιν καὶ ἀποτελεσματικὴν χρῆσιν τῶν ἀνωτέρω μέσων.

θ) Εἰς τὰ ἐργοτάξια πρέπει νὰ ὑπάρχουν ὁδοὶ διαφυγῆς ἢ ἐξοδοὶ κινδύνου. Αὗται πρέπει νὰ εἶναι γνωσταὶ εἰς τὸ προσωπικόν, νὰ ἐπισημαίνωνται καταλλήλως καὶ νὰ φωτίζονται.

ΤΜΗΜΑ VIII

ΓΕΝΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

Ἔργασίαι διάφοροι.

Ἄρθρον 97.

1. Εἰς ἐργασίας σφυροκοπήσεως μὲ βαρεῖαν σφύραν, τὰ κοπίδια σφῆνης, τρυπάνια κ.λπ. πρέπει νὰ κρατοῦνται ὑπὸ δευτέρου προσώπου ὃχι ἀπ' εὐθείας διὰ τῆς χειρός, ἀλλὰ τῇ βοήθειᾳ καταλλήλου μέσου (λαβίδες ἢ ἄλλα μέσα).

Τὰ κεφαλώματα ἐπὶ κοπιδίων, σφηνῶν, σφυρῶν κ.λπ. πρέπει νὰ διορθώνωνται ἐγκαίρως.

2. Κατὰ τὰς ἐργασίας λαξεύσεως ἢ θραύσεως λίθων αἱ θέσεις τῶν πλησίον ἐργαζομένων πρέπει νὰ χωρίζονται ἀπὸ

τὰς θέσεις τῶν ὡς ἄνω ἐργασιῶν διὰ κινητοῦ διαχωρίσματος ἐκ καναβίνου ὑφάσματος ἢ λεπτῆς σανίδος.

3. Οἱ λιθοξόοι καὶ σκυροβαῦσται πρέπει νὰ εἶναι ἐφωδιασμένοι διὰ στερεῶν διοπτρῶν προφυλασσόμενων διὰ λεπτοῦ συρματίνου δικτύου παρεχομένων ὑπὸ τοῦ ἐκτελούντος τὸ ἔργον καὶ δαπάναις αὐτοῦ.

Οἱ ἀσχολούμενοι μὲ τὴν σβέσιν τῆς ἀσβέστου ἐργάται πρέπει νὰ φέρουν ἐιδικὰς διόπτρας παρεχομένας ὑπὸ τοῦ ἐκτελούντος τὸ ἔργον καὶ δαπάναις αὐτοῦ.

Ἄρθρον 98.

1. Ἐξέχοντες ἥλοι, κοχλῖαι, λαμάκια καὶ τεμάχια συρμάτων ἐπὶ κιβωτίων, βαρελίων, σανίδων ὑποστηλωμάτων, τοιχείων, δοκῶν κ.λπ. πρέπει νὰ ἀφαιροῦνται ἢ νὰ ἀναδιπλώνωνται ἢ νὰ καλύπτονται.

2. Δὲν ἐπιτρέπεται νὰ τίθενται εἰς τὰ θυλάκια ἄνευ προστασίας ἐργαλεῖα καὶ ἀντικείμενα μὲ ὀξεῖαν κόψιν ἢ αἰχμὴν. Καρφιά, βίδες, τρυπάνια κ.λπ. πρέπει νὰ τίθενται εἰς κατάλληλα δοχεῖα χορηγούμενα ὑπὸ τοῦ ἐκτελούντος τὸ ἔργον.

3. Δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἐγκαταλείπωνται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ τοῦ δαπέδου ἐργασίας κοπτερὰ ἢ αἰχμηρὰ ἀντικείμενα (φυτῖρια, ἀξίνες, καρφιά κ.λπ.).

Ἄρθρον 99.

1. Εἰς περιπτώσεις κατὰ τὰς ὁποίας γίνεται χρῆσις τετηγμένων μετάλλων, κραμάτων αὐτῶν ἢ ζεόντων ὑγρῶν πρέπει νὰ λαμβάνεται μέριμνα πρὸς ἀποφυγὴν ἀνατροπῆς τοῦ λέβητος ἢ τοῦ δοχείου τήξεως ἢ ζέσεως διὰ στερεώσεως τούτου ἐπὶ σταθερᾷ βάσει.

2. Κατὰ τὴν μεταφορὰν τοῦ τετηγμένου μολύβδου ἢ πίσσης, τὰ δοχεῖα πρέπει νὰ μὴν εἶναι ὑπερπληρωμένα, οἱ δὲ ἐργαζόμενοι νὰ εἶναι ἐφωδιασμένοι δι' ἐιδικῆς στολῆς ἐργασίας καὶ ἐιδικῶν περικνημίδων, χειροκτιῶν καὶ ἐμπροσθέλλας.

Οἱ ἐργαζόμενοι ὀφείλουν νὰ νίπτωνται ἐπιμελῶς μετὰ τὸ πέραν τῆς ἐργασίας ὡς καὶ πρὸ τῆς λήψεως πάσης τροφῆς καὶ νὰ μὴν καπνίζουν μὲ ἀκαθάρτους χεῖρας.

Ἄρθρον 100.

Εἰς ἐργασίας κατὰ τὰς ὁποίας ὑπάρχει κίνδυνος πνιγμοῦ πρέπει νὰ χρησιμοποιοῦνται ζῶναι ἀσφαλείας, ἐφ' ὅσον τοῦτον εἶναι ἐφικτὸν ἢ καὶ νὰ διατηροῦνται ἔτοιμα πρὸς χρῆσιν εἰς καταλλήλους θέσεις, μέσα διασώσεως ὡς λ.χ. λέμβοι, σχοινία, γάντζοι, σωσίβια κ.τ.λ. καὶ νὰ διατίθεται ἐξειδικευμένον διὰ τὴν χρῆσιν των προσωπικόν.

Ἄρθρον 101.

1. Ἡ ἀνάπαυσις καὶ ὁ ὕπνος εἰς ἐπικινδύνους χώρους ἀπαγορεύονται.

2. Ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς ἀπασχολουμένους νὰ φέρουν ἢ νὰ πίνουν οἶνοπνευματώδη ποτὰ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐργασίας, περιλαμβανομένων καὶ τῶν διαλειμμάτων.

3. Οἱ εἰς κατάστασιν μέθης δὲν ἐπιτρέπεται νὰ εἰσέρχωνται εἰς τὸν τόπον ἐργασίας, οὔτε νὰ γίνεται ἀνεκτὴ ἢ παραμονὴ των εἰς τοῦτον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

Ἀτομικὰ μέσα προστασίας.

Ἄρθρον 102.

Εἰς περιπτώσεις κατὰ τὰς ὁποίας ἡ προστασία τῶν ἐργαζομένων δὲν δύναται νὰ ἐξασφαλισθῇ ἀπόλυτα εἴτε διὰ τῆς ἐξαλείψεως τοῦ κινδύνου εἴτε διὰ τῶν ὁμαδικῶν μέ-

τρων προστασίας διατίθενται υπό του εκτελούντος το έργο εις τους εργαζομένους ατομικά μέσα προστασίας.

Τά άνωτέρω μέσα προστασίας πρέπει νά προστατεύουν αποτελεσματικά από τόν συγκεκριμένον κίνδυνον, νά εύρισκωνται εις άρίστην κατάστασιν, νά συντηρούνται περιοδικώς, νά καθαρίζωνται και νά αποθηκεύωνται με επιμέλειαν.

Αί συσκευαί και λοιπός εξοπλισμός πρέπει νά είναι προσωπικός δι' έκαστον εργαζόμενον. νά ελέγχεται και καθαρίζεται με επιμέλειαν πριν διατεθῇ εις άλλον εργαζόμενον.

Όλος ο άναγκαῖος εξοπλισμός ατομικῆς προστασίας νά τίθεται εις τήν διάθεσιν όλων τών εργαζομένων εις τὸ εργοτάξιον και νά είναι εις κατάστασιν άμέσου χρησιμοποίησης.

Οί εκτελούντες τὸ έργο πρέπει νά φροντίζουν ὥστε τὰ απαιτούμενα κατά περίπτωσιν ατομικά μέσα προστασίας νά χρησιμοποιούνται υπό τών εργαζομένων.

Οί εργαζόμενοι ὀφείλουν νά χρησιμοποιούν τὰ ατομικά μέσα προστασίας εις τὰς περιπτώσεις κατά τὰς ὁποίας απαιτεῖται τοιαύτη χρήσις.

Τὰ ατομικά μέσα προστασίας πρέπει νά προσαρμόζονται εις τὰ ἀνθρωπομετρικά στοιχεία και ἀνατομικῆς ἀναλογίας ἐκάστου εργαζομένου.

Άρθρον 103.

Οί εργαζόμενοι εις Έργοτάξια, ἀσφύτως ἀπασχολήσεως, πρέπει νά φέρουν κρίανη προστασίας τῆς κεφαλῆς, χρητιζόμενα υπό του εκτελούντος τὸ έργο.

Η χρήση κρανῶν είναι ὑποχρεωτική.

Άρθρον 104.

Εἰς εργασίας, αἱ ὁποῖαι, είναι δυνατόν νά προκαλέσουν βλάβας ὀφθαλμῶν ὡς π.χ. κατεδαφίσεις, συγκολλήσεις, τροχίσματα, κοπή κεφαλῶν ἡλων, τεμαχισμό λίθων, ἐκκένωσης ἢ μετάγγισιν ὀξέων ἢ ἀλκαλίων, κλπ. διατίθενται υπό του εκτελούντος τὸ έργο κατάλληλα μέσα προστασίας π.χ. ὀμματοστάλια, προσωπίδες, ἀσπίδες κ.ἄ.

Άρθρον 105.

Εἰς εργασίας, αἱ ὁποῖαι, είναι δυνατόν νά προκαλέσουν τραύματα ἢ ἐγκαύματα ἢ δερματικές παθήσεις χειρῶν, διατίθενται υπό του εκτελούντος τὸ έργο τὰ κατάλληλα χειροκτια (γάντια).

Άρθρον 106.

Οί εργαζόμενοι εις εργοτάξια πρέπει νά φέρουν κατάλληλα ὑποδήματα (σκληρὸν ἢ ἐνισχυμένον ποντίνι διὰ τήν προστασίαν ἔναντι πτώσεως βαρέων ἀντικειμένων και σόλα ἢ ὁποία νά προσυλάσῃ ἀπὸ κίνδυνον ὀλισθήσεως, διατρήσεως ἀπὸ κερφιά κλπ).

Δι' ειδικῆς εργασίας αἱ ὁποῖαι ἔχουν ειδικούς κινδύνους ὡς π.χ. εργασίαι παρὰ τὸ ὕδωρ ἢ πλησίον φωτιᾶς ἢ πλησίον καυστικῶν οὐσιῶν ὁ εκτελὼν τὸ έργο ὑποχρεοῦται νά παρέχῃ τὰ ειδικὰ κατά περίπτωσιν ὑποδήματα. Ἀπαγορεύεται ἡ χρήσις ἀκατάλληλων ὑποδημάτων (π.χ. σαγιονάρες, πέδιλα, παντῆς εἶδους πάνινα ὑποδήματα τύπου TENNIS ἢ ὑποδήματα με τακούνια).

Άρθρον 107.

Ό εκτελὼν τὸ έργο πρέπει νά ἐξασφαλίζῃ τήν δυνατότητα χρήσεως τών ζωνῶν ασφαλείας εις τὰς περιπτώσεις κατά τὰς ὁποίας ἡ χρήσις αὐτῆ είναι ἀναγκαία.

Αἱ ζώναι ασφαλείας δὲν πρέπει νά ἐπιτρέπουν τήν ἐλευθέραν πτώσιν πλέον του ἐνός (1,00) μέτρου.

Ἀπαγορεύεται νά ἐργάζωνται μεμονωμένως οἱ εργαζόμενοι οἱ ὁποῖοι χρησιμοποιούν διὰ τήν προστασίαν τών ζωνῶν ἀσφαλείας.

Άρθρον 108.

Κατὰ τήν εργασία ἐνδείκνυται ἡ χρησιμοποίησις υπό του εργαζομένου στολῆς εργασίας.

Η στολή πρέπει νά είναι κατασκευασμένη ἐκ κατάλληλου ὑφάσματος ἢ ειδικοῦ ὑλικοῦ, ὥστε νά μὴ προκαλῇ ἐρεθισμόν εις τὰ σημεῖα ἐποφῆς με τὸ σῶμα του εργαζομένου.

Η στολή πρέπει νά ἀποτελῇται ἐξ ἐνός ἢ δύο τεμαχίων.

Ἀπαγορεύονται οἱ ζώνες, πλατεῖς ἐπενδύται και ἐν γένει κρεμάμενα ἢ ἐξέχοντα τμήματα ἐνδυμασίας γραβάται, μανδύλια λαιμοῦ, ταυτότητες, δακτυλίδια, ἀλυσίδες κ.ἄ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'

Υγιεινὴ-Εστίσεις-Α' Βοήθειαι.

Άρθρον 109.

1. Διὰ τήν ἀλλαγὴν ἐνδυμασίας και φύλαξιν τών ἐνδυμάτων, πρέπει νά διατίθενται ἐπαρκεῖς και κατάλληλοι χώροι.

2. Διὰ τοὺς χώρους ὑγιεινῆς, και διὰ τὸ ὕδωρ (πόσιμον και καθαριότητος) ἐφαρμόζονται αἱ Ὑγειονομικαὶ Διατάξεις τοῦ Ὑπουργείου Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν.

3. Εἰς εργασίας ρυπαρὰς ἢ προκαλοῦσας ἐπαγγελματικὰς νόσους, πρέπει νά ὑφίσταται δυνατότης νίψεως και καθαρισμοῦ διὰ καταιονισμοῦ (ντοῦς) εις κατάλληλους χώρους, καθὼς και πλύσις ἢ και ἀπολύμανσις τών στολῶν.

4. Ἐντὸς τοῦ εργοταξίου συνιστᾶται νά ὑπάρχῃ κατάλληλος χώρος διὰ τήν διατήρησιν τοῦ φαγητοῦ τών εργαζομένων εις καλὴν κατάστασιν. Ἐφ' ὅσον ὁ ἀριθμὸς τών ἀπασχολουμένων είναι μεγαλύτερος τών ἐβδομήκοντα (70), ἡ διάθεσις τοῦ ὡς ἂνω χώρου είναι ὑποχρεωτική.

5. Εἰς περιπτώσεις κατά τὰς ὁποίας ἡ προστασία τῆς ὑγείας ἢ τῆς ασφαλείας τών εργαζομένων τὸ ἀπαιτεῖ, πρέπει νά ἀπαγορεύεται εις τοὺς ἀπασχολουμένους νά τρώγουν, νά πίνουν ἢ νά καπνίζουν εις τοὺς χώρους εργασίας.

6. Οἱ ἀπασχολούμενοι ὀφείλουν νά ἐπιμελῶνται ἰδιαίτερος διὰ τήν ατομικὴν τών καθαριότητα, ἰδίως πρὸ τοῦ φαγητοῦ και πρὸ τῆς ἀναχωρήσεως ἐκ τοῦ τόπου εργασίας.

7. Αἱ ἐιδικαὶ στολαὶ εργασίας πρέπει νά ἀφαιροῦνται πρὸ τοῦ φαγητοῦ, αἱ δὲ στολαὶ εργασίας πρέπει νά ἀφαιροῦνται πρὸ τῆς ἀναχωρήσεως.

8. Ἰδιαίτερη μέριμνα πρέπει νά λαμβάνεται διὰ τήν συγκέντρωσιν και ἀποκομιδὴν τών ἀπορριμμάτων φαγητῶν.

Άρθρον 110.

1. Εἰς έκαστον εργοτάξιον πρέπει νά ὑπάρχῃ πρόγειον μικρὸν φαρμακεῖον διὰ τήν παροχὴν πρώτων βοηθειῶν, τοποθετημένον εις θέσιν εὐκόλως προσιτὴν και ὑπὸ τήν ἐπίβλεψιν ἐντεταλμένου, μερίμνη τοῦ εργοδότη, περιέχον ἐνδεικτικῶς τὰ ἀκόλουθα εἶδη εις τὰς ἔναντι ἐκάστου ἐλαχίστας ποσότητας :

Α'. Ἐντὸς Πόλεως.

Εἶδος	Ἀριθμὸς	Ἔργαζομένων	Ἔργαζομένων	Ἔργαζομένων
	1-25	26-50	51-100	101-150

1. Σκεῦασμα διὰ κάψιμο (εἰς σωληνάρια ἢ πακέττα)

1 2 3

2. Εἰσπνεύσιμος Ἀμμωνία

1 2 2

3. Ἀποστειρωμένα Γάζαι κυττὰ τῶν 5 ἐκ., 10 ἐκ., και 15 ἐκ.

1 2 3

4. 'Επίδεσμοι γάζης τῶν 0,10 × 2,50 μ.	2	4	6
5. Τριγωνικοί επίδεσμοι	1	1	1
6. Λευκοπλάστ ρολλό	2	2	2
7. Ψάλλιδιον	1	1	1
8. Τσιμπίδα	1	1	1
9. "Υφασμα λεπτὸν διὰ καθαρισμὸν (CLEANSING TISSUE)	1	1	1
10. 'Αντισηπτικὸν διάλυμα (κατὰ προτίμησιν Μερκουροχρώμ)	1	1	1
11. 'Υγρὸς σάπων ἐντὸς πλαστικῆς συμπίεσιμου φιάλης	1	1	1
12. 'Ελαστικὸς επίδεσμος	1	1	1
13. 'Αντισταμινικὴ ἀλοιφή	1	1	1
14. Σπασμολυτικὸν	1	1	1

Φυλλάδιον ὁδηγιῶν χρήσεως καὶ πρώτων βοήθειῶν.

Β'. 'Εκτὸς πόλεως.

'Επὶ πλέον τῶν ἀνωτέρω προβλεπομένων :

1. 'Αντιφθιγὸς 'Ορός.
2. 'Ενέσιμον κορτιζονοῦχον σκεύασμα τῶν 100 mg. ('Αντισόκ).
3. Σύριγγες πλαστικαὶ μιᾶς χρήσεως τῶν 5 cc 2 τεμ.-3.
4. Σύριγγες πλαστικαὶ μιᾶς χρήσεως τῶν 10 cc 2 τεμ.-3.
5. Δισκία ἀντιδιαρροϊκά.
6. Δισκία ἀντιόξινα.
2. Εἰς ἐργοτάξια ἀπασχολοῦντα ταυτοχρόνως ἄνω τῶν 100 προσώπων, πρέπει νὰ ὑπάρχῃ καὶ ἐντεταλμένος, εἰδικῶς ἐκπαιδευθεὶς εἰς τὴν παροχὴν ἀπλῶν Πρώτων Βοηθειῶν, καθὼς καὶ αὐτοκίνητον δυνάμενον νὰ μεταφέρει φορεῖον.
- 'Εφ' ὅσον ἡ ἐργασία ἐκτελεῖται εἰς φυλακὴς (βάρδιας) ἐπιβάλλεται ἡ παρουσία τοῦ ὡς ἄνω εἰδικοῦ ἀνὰ φυλακὴν (βάρδιαν).
3. Εἰς ἐργοτάξια ἀπομεμακρυσμένα πλέον τῆς μιᾶς ὥρας διαδρομῆς ἀπὸ νοσοκομειακὰς μονάδας καὶ ἀπασχολοῦντα ταυτοχρόνως ἄνω τῶν 300 προσώπων, πρέπει καθ' ὅλας τὰς ἐργασίμους ὥρας νὰ ὑπάρχῃ πρόχειρον ἱατρεῖον ἐξυπηρετούμενον καὶ ὑπὸ συνεργαζομένου ἱατροῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'

'Υποχρέωσις ἐργοδοτῶν-ἐργαζομένων.

"Αρθρον 111.

Διὰ τὴν διαρκὴ ἐπιβλεψιν καὶ ἐπιμέλειαν τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ παρόντος ὡς καὶ τοῦ Π. Δ/τος 778/80 «περὶ τῶν μέτρων ἀσφαλείας κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν οἰκοδομικῶν ἐργασιῶν» εἰς τὰς οἰκοδομικὰς καὶ ἐν γένει ἐργοταξιακὰς ἐργασίας, παρίσταται ἀνελλιπῶς καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἡμερησίας ἐργασίας οἱ νόμω ὑπόχρεοι ἐργοδοτοὶ ἢ οἱ ἐκπρόσωποι τούτων.

Τὸ προσωπικὸν ἐκάστου συνεργεῖου πρέπει νὰ ἐπιθεωρεῖται τοῦλάχιστον ἅπαξ τῆς ἡμέρας ὑπὸ τοῦ ἐπικεφαλῆς του ὑπεργολάβου, ἅπαξ δὲ τῆς ἐβδομάδος, ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου, ἐφ' ὅσον ἔχει εἰδικὰς γνώσεις, ἢ ὑπὸ καταλλήλου ἐκπροσώπου του.

Οἱ ὑπεργολάβοι καὶ ἐργολάβοι ὀφείλουν διαρκῶς νὰ καθοδηγοῦν τοὺς ἐργαζομένους περὶ τῶν, κατὰ φάσιν ἐργασίας, ἀπαιτουμένων μέτρων ἀσφαλείας.

"Αρθρον 112.

Οἱ ἀπασχολούμενοι, εἰδικῶς δὲ οἱ νεοπροσλαμβανόμενοι, πρέπει νὰ διακρίνονται μερίμνῃ τῶν ἀμέσως προϊσταμένων των σχετικῶς μὲ τοὺς κινδύνους τοὺς συνυφασμένους μὲ τὴν ἐργασίαν των καὶ γενικώτερον νὰ ἐνημερώνονται ἐπὶ τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος.

"Αρθρον 113.

1. Εἰς ἕκαστον ἐργοτάξιον τηρεῖται μερίμνῃ τοῦ ἐργοδοτοῦ ἢ τοῦ ἀρμοδίως ἐξουσιοδοτημένου ὁργάνου 'Ημερολόγιον Μέτρων 'Ασφαλείας, τῆς 'Εργασίας εἰς τὸ ὁποῖον ἀναγράφονται τὰ ὡς κατωτέρω ἀναφερόμενα ὡς καὶ ὀριζόμενα τοιαῦτα ἐκ συναφῶν διατάξεων ἢ κανόνων ἀσφαλείας.

α) 'Ο ἀριθμὸς τῆς θεωρημένης βεβαιώσεως τοῦ ἐπιβλέποντος μηχανικοῦ τῆς ἀφορώσης εἰς τὴν καταλληλότητα τῶν ἐξωτερικῶν ἱκρίωμάτων καὶ ἀναφερομένης εἰς τὴν παρ. 2 τοῦ ἀρθρου 3 τοῦ 778/80 Π. Δ/τος «περὶ τῶν μέτρων ἀσφαλείας κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν οἰκοδομικῶν ἐργασιῶν».

β) Αἰ, κατὰ τὴν παρ. 4 τοῦ ἀρθρου 21 τοῦ ὡς ἄνω Π. Δ/τος, ἐπιθεωρήσεις πρὸ τῆς ἐπαναλήψεως ἐργασιῶν διακοπείσων λόγῳ θεομηνίας.

γ) Αἰ, κατὰ τὸ ἀρθρον 13 τοῦ παρόντος, ἐπιθεωρήσεις τῶν πρηνῶν ὀρυγμάτων καὶ τῶν ἀντιστηρίξεων των.

δ) 'Η, κατὰ τὸ ἀρθρον 35 τοῦ παρόντος, ἄδεια τοῦ ἐπιβλέποντος μηχανικοῦ διὰ τὴν περίπτωσιν ἐγκαταστάσεως, ἀνυψωτικῆς μηχανῆς ἐπὶ ἱκρίωματος (ὡς καὶ ἡ ἐν προκειμένῳ ἐνίσχυσις του).

ε) Αἰ, κατὰ τὴν παρ. ΙΕ' τοῦ ἀρθρου 60 τοῦ παρόντος, γενικαὶ ἐπιθεωρήσεις συρματοσχοίνων ὡς καὶ οἱ κατὰ τὴν παρ. ΙΖ' τοῦ αὐτοῦ ἀρθρου ἀπαιτούμενοι ἐπανελέγχοι.

ζ) Οἱ, κατὰ τὸ ἀρθρον 67 τοῦ παρόντος ὀριζόμενοι ἐλέγχοι καὶ ἐπανελέγχοι τῶν ἀνυψωτικῶν μηχανημάτων.

2. Αεπομέρεια διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος ἀρθρου ρυθμίζονται δι' ἀποφάσεως τοῦ 'Υπουργοῦ 'Εργασίας μετὰ γνώμην τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου 'Εργασίας.

"Αρθρον 114.

1. "Εκαστος ἐργαζόμενος καὶ οἰοδῆποτε ἄλλο ἄτομον τὸ ὁποῖον εὐρίσκεται εἰς τοὺς τόπους ἐργασίας, πρέπει νὰ συνεργάζεται μετὰ τοῦ ἐργοδοτοῦ διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ.

2. "Εκαστος ἐργαζόμενος ὁ ὁποῖος ἀσχολεῖται εἰς τὸ ἐργοτάξιον, πρέπει νὰ εἰδοποιῇ ἀμέσως τὸν ἐργοδοτὴν ἢ τὸν προϊστάμενον τοῦ ἐργοταξίου δι' οἰοδῆποτε ἐλάττωμα τὸ ὁποῖον ἴσως ἀντιληφθῇ εἰς τὴν ἐγκατάστασιν ἢ τὰς μηχανὰς ἢ οἰοδῆποτε λάθος ἀτόμου τὸ ὁποῖον δύναται νὰ προκαλέσῃ ἀτύχημα.

3. Οὐδεὶς πρέπει νὰ παρενοχλῇ, νὰ μετατοπίσῃ, νὰ ἀφαιρῇ, νὰ προκαλῇ βλάβας ἢ νὰ καταστρέφῃ τὰς ἐγκαταστάσεις καὶ τὰς διατάξεις ἀσφαλείας, αἱ ὁποῖαι προδιαγράφονται ὑπὸ τοῦ παρόντος Π. Δ/τος ἢ ἄλλου Κανονισμοῦ, χωρὶς νὰ λαμβάνῃ τὴν ἄδειαν τοῦ ἐργοδοτοῦ ἢ τοῦ ὑπευθύνου προϊσταμένου τοῦ ἐργοταξίου.

4. "Εκαστος ἐργαζόμενος, πρέπει νὰ χρησιμοποιοῇ τὰ μέσα προστασίας καὶ ὅλας τὰς διατάξεις ἀσφαλείας, ἢ τὰς ἄλλας ἐγκαταστάσεις αἱ ὁποῖαι προβλέπονται διὰ τὴν προστασίαν του καὶ πρέπει νὰ συμμορφοῦνται πρὸς τὸ σύνολον τῶν ὁδηγιῶν ἀσφαλείας αἱ ὁποῖαι ἀναφέρονται εἰς τὴν ἐργασίαν του.

5. "Εκαστος ἐργαζόμενος πρέπει νὰ ἐφαρμόζῃ μεθόδους ἐργασίας ἀσφαλείας, νὰ λαμβάνῃ τὰς ἀπαραιτήτους προφυλάξεις διὰ τὴν προσωπικὴν του ἀσφάλειαν καὶ διὰ τὴν ἀσφάλειαν οἰοδῆποτε ἄλλου ἀτόμου, καὶ νὰ ἀπέχῃ ἀπὸ οἰανδῆποτε πρᾶξιν ἢ ὁποῖα ἐνδέχεται νὰ θέσῃ εἰς κίνδυνον τὸν ἴδιον ἢ οἰοδῆποτε ἄλλον ἄτομον.

6. Οὐδεὶς ἐργαζόμενος, πρέπει νὰ προσέρχεται ἢ νὰ ἐγκαταλείπῃ τὴν θέσιν του, ἄνευ τῆς χρησιμοποιήσεως τῶν μέσων ἀσφαλοῦς προσβάσεως ἢ ἐξόδου, τὰ ὁποῖα ἔχουν προβλεφθῇ.

"Αρθρον 115.

1. Οί νόμοι υπόχρεοι εργοδότης και οί εκπρόσωποι αὐτῶν υποχρεοῦνται ἐν περιπτώσει ἀτυχήματος ἐπισυμβάντος εἰς τὸν τύπον ἐργασίας εἰς τινὰ τῶν ἐργαζομένων, νὰ εἰδοποιοῦν ἀμελλητὶ τὴν πλησιέστεραν Ἀστυνομικὴν Ἀρχήν, νὰ ἀναγγέλουν δὲ ἐντὸς εἴκοσι τεσσάρων (24) ὥρῶν τὸ ἀτύχημα εἰς τὸ οἰκεῖον Τμήμα ἢ Γραφεῖον Ἐργασίας καὶ ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ σοβαροῦ τραυματισμοῦ ἢ θανάτου, νὰ διατηροῦν ἀμετάβλητα πάντα τὰ στοιχεῖα, ἅτινα δύναται νὰ χρησιμεύσουν πρὸς ἐξακρίβωσιν τῶν αἰτίων τοῦ ἀτυχήματος.

2. Ὁ εργοδότης ἢ ὁ ἐκπρσωπῶν τοῦτον υποχρεοῦται εὐθὺς ὡς συμβῇ τὸ ἀτύχημα νὰ μεριμνήσῃ διὰ τὴν ἀμεσον παροχὴν πρῶτων βοηθειῶν εἰς τὸν παθόντα διὰ τῶν μέσων τῶν ἀναφερομένων εἰς τὸ ἀρθρον 110 τοῦ παρόντος, εἰς σοβαρωτέρας δὲ περιπτώσεις, διὰ ἐργοτάξια μὴ ἐμπίπτοντα εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν παραγράφων 2 καὶ 3 τοῦ ἀρθρου 110, διὰ τὴν ἀμεσον μεταφορὰν τοῦ παθόντος εἰς τὸ πλησιέστερον φαρμακεῖον ἢ σταθμὸν πρῶτων βοηθειῶν ἢ νοσοκομεῖον ἢ κλινικὴν.

"Αρθρον 116.

Ὁ ἑλεγχος καὶ ἡ ἐπίβλεψις τῆς ἐφαρμογῆς τόσο τοῦ παρόντος ὅσον καὶ τοῦ Π. Δ/τος 778/80 ἀνατίθεται εἰς τὰ ἀρμόδια ὄργανα τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας καὶ τὰς Ἀστυνομικὰς Ἀρχάς.

Τὰ ὡς ἄνω ὄργανα δικαιοῦνται νὰ διατάσσουν τὴν διακοπὴν τῆς ἐργασίας, εἰς Τμήμα ἢ τὸ σύνολον τοῦ ἔργου κατὰ τὸν διενεργούμενον ἑλεγχον ὅτι εἰς τὸ ὑπὸ κατασκευὴν ἔργον δὲν ἔχουν ληφθῇ τὰ ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω διαταγμάτων προβλεπόμενα μέτρα ἀσφαλείας.

ΜΕΡΟΣ ΙΧ

ΤΕΛΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

"Αρθρον 117.

Πᾶσα παράβασις τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος διώκεται καὶ τιμωρεῖται συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθρου 3 τοῦ Β.Δ. 25-8/5.9.20 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν περὶ ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας τῶν ἐργατῶν διατάξεων, ὡς αὐταὶ ἀντικατεστάθησαν διὰ τοῦ ἀρθρου 1 ἐδαφ. β τοῦ Ν. 2943/1922 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐργατικῶν τινῶν νόμων».

"Αρθρον 118.

Ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ παρόντος καταργοῦνται :

- α) Τὸ ἀρθρον 1.
- β) Τὰ ἀρθρα 17 καὶ 18 τοῦ Κεφ. Β.
- γ) Τὰ ἀρθρα 20 καὶ 21 τοῦ Κεφ. Γ.
- δ) Οἱ παράγραφοι 1, 2, 3 τοῦ ἀρθρου 22, τὰ ἀρθρα 23 καὶ 24, οἱ παράγραφοι 1, 2, 4 καὶ 5 τοῦ ἀρθρου 26, τὰ ἀρθρα 27, 28, 29, 30 καὶ 31 τοῦ κεφ. Δ τοῦ Π. Δ/τος 447/75 «περὶ ἀσφαλείας τῶν ἐν ταῖς οἰκοδομικαῖς ἐργασίαις ἀσχολουμένων μισθωτῶν».
- ε) Τὸ Π. Δ/γμα 12.1.34 «περὶ κανονισμοῦ προβλέψεως ἀτυχημάτων εἰς ὑπαίθριους ἐργασίας».

"Αρθρον 119.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἀρχεῖται μετὰ ἑξ (6) μῆνες ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Εἰς τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας, ἀνατίθεται τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Θεσσαλονίκῃ τῇ 12 Σεπτεμβρίου 1981

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΣΚΑΡΗΣ

Η ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΕΙ ΟΤΙ:

Ἡ ἐτήσια συνδρομὴ τῆς Ἐφημερίδας τῆς Κυβερνήσεως, ἡ τιμὴ τῶν φύλλων τῆς ποὺ πωλοῦνται τμηματικὰ καὶ τὰ τέλη δημοσιεύσεων στὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, καθορίσθηκαν ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1981 ὡς ἀκολούθως:

Α' ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

1. Γιὰ τὸ Τεύχος Α'	Δραχ.	1.500
2. » » » Β'	»	3.000
3. » » » Γ'	»	1.000
4. » » » Δ'	»	2.500
5. » » » Νομικῶν Προσώπων Δ.Δ. κ.λπ. »	»	1.000
6. » » » Ἀν. Εἰδ. Δικαστηρίου	»	200
7. » » » Παράρτημα	»	600
8. » » » Ἀνωνύμων Ἐταιρειῶν κ.λπ. »	»	1.000
9. » » Δελτίο Ἐμπορικῆς καὶ Βιομηχανικῆς Ἰδιοκτησίας	»	600
10. Γιὰ ὅλα τὰ τεύχη καὶ τὸ Δ.Ε.Β.Ι.	»	15.000

Οἱ Δῆμοι καὶ οἱ Κοινότητες τοῦ Κράτους καταβάλλουν τὸ 1/2 τῶν ἀνωτέρω συνδρομῶν.

ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Ἀλληλοβοηθείας Προσωπικοῦ τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου (ΤΑΠΕΤ) ἀναλογοῦν τὰ ἑξῆς ποσά:

1. Γιὰ τὸ Τεύχος Α'	Δραχ.	75
2. » » » Β'	»	150
3. » » » Γ'	»	50
4. » » » Δ'	»	125
5. » » » Νομικῶν Προσώπων Δ.Δ. κ.λπ. »	»	50
6. » » » Ἀν. Εἰδ. Δικαστηρίου	»	10
7. » » » Παράρτημα	»	30
8. » » » Ἀνωνύμων Ἐταιρειῶν κ.λπ. »	»	350
9. » » Δελτίο Ἐμπ. καὶ Βιομ. Ἰδιοκτησίας ..	»	30
10. Γιὰ ὅλα τὰ τεύχη	»	750

Β'. ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΩΝ

Ἡ τιμὴ πωλήσεως κάθε φύλλου, μέχρις 8 σελ., εἶναι 7 δραχ., ἀπὸ 9 ὡς 24 σελ. 14 δραχ., ἀπὸ 25 ὡς 48 σελ. 20 δραχ., ἀπὸ 49 ὡς 80 σελ. 40 δραχ., ἀπὸ 81 σελ. καὶ ἄνω ἡ τιμὴ πωλήσεως κάθε φύλλου προσαυξάνεται κατὰ 40 δραχ. ἀνὰ 80 σελίδες.

Γ'. ΤΙΜΗ ΦΩΤΟΑΝΤΙΓΡΑΦΩΝ

Ἡ τιμὴ διαθέσεως στὸ κοινὸ τῶν ἐκδιδομένων ἀπὸ τὸ Ἐθνικὸ Τυπογραφεῖο φωτοαντιγράφων τῶν διαφόρων φύλλων τῆς Ἐφημερίδας τῆς Κυβερνήσεως καθορίζεται σὲ τρεῖς (3) δραχμὲς κατὰ σελίδα.

Δ'. ΤΕΛΗ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΩΝ

1. Στὸ τεύχος Ἀνωνύμων Ἐταιρειῶν καὶ Ἐταιρειῶν Περιορισμένης Εὐθύνης:

Α' Ἀνωνύμων Ἐταιρειῶν:

1. Τῶν καταστατικῶν	Δραχ.	18.000
2. Τῶν ἀποφάσεων «περὶ συγχωνεύσεως ἀνωνύμων Ἐταιρειῶν»	»	18.000
3. Τῶν κωδικοποιήσεων τῶν καταστατικῶν (ΦΕΚ 309/67, τ. Β')	»	9.000
4. Τῶν τροποποιήσεων τῶν καταστατικῶν	»	5.000
5. Τῶν ἰσολογισμῶν κάθε χρήσεως	»	8.000
6. Τῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων «περὶ παροχῆς βοήθειας ἐπεκτάσεως τῶν ἐργασιῶν Ἀσφαλιστικῶν Ἐταιρειῶν», τῶν ἐκθέσεων ἐκτιμήσεως περιουσιακῶν στοιχείων καὶ τῶν ἀποφάσεων τοῦ Δ.Σ. τοῦ ΕΛΤΑ, μὲ τίς ὁποῖες ἐγκρίνονται καὶ δημοσιεύονται οἱ κανονισμοὶ αὐτοῦ	»	7.000

7. Τῶν ἀποφάσεων «περὶ ἐγκαταστάσεως ὑποκαταστήματος, διορισμοῦ γενικοῦ πράκτορος καὶ παροχῆς πληρεξουσιότητος πρὸς ἀντιπροσώπευσιν ἐν Ἑλλάδι ἀλλοδαπῶν Ἐταιρειῶν» καὶ τῶν ἀποφάσεων «περὶ μεταβιβάσεως τοῦ χαρτοφυλακίου Ἀσφαλιστικῶν Ἐταιρειῶν κατὰ τὸ ἀρθρο 59 παρ. 1 τοῦ Ν.Δ. 400/70»

8. Τῶν ἀνακοινώσεων γιὰ κάθε μεταβολὴ ποὺ γίνεται μὲ ἀπόφαση Γ.Σ. ἢ Δ.Σ., τῶν προσκλήσεων σὲ γενικὲς συνελεύσεις, τῶν κατὰ τὸ ἀρθρο 32 τοῦ Ν. 3221/24 γνωστοποιήσεων, τῶν ἀνακοινώσεων, ποὺ προβλέπονται ἀπὸ τὸ ἀρθρο 59 παρ. 3 τοῦ Ν.Δ. 400/1970 «περὶ Ἀλλοδαπῶν Ἀσφαλιστικῶν Ἐταιρειῶν», τῶν ἀποφάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ΕΛΤΑ, ποὺ ἀναφέρονται σὲ προσωρινὰ διατάξεις καὶ τῶν ἀποφάσεων τοῦ Ὑπ. Συγκοινωνιῶν διὰ τοὺς ΗΛΠΑΠ-ΗΣΑΠ-ΟΣΕ

9. Τῶν συνοπτικῶν μηνιαίων καταστάσεων τῶν Τραπεζικῶν Ἐταιρειῶν

10. Τῶν ἀποφάσεων τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Χρηματιστηρίου «περὶ εἰσαγωγῆς χρεωγράφων εἰς τὸ χρηματιστήριον πρὸς διαπραγμάτευσιν, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθρου 2 παρ. 3 Α.Ν. 148/1967»

11. Τῶν ἀποφάσεων τῆς ἐπιτροπῆς κεφαλαιαγορᾶς «περὶ διαγραφῆς χρεωγράφων ἐκ τοῦ χρηματιστηρίου, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθρου 2 παρ. 4 Α.Ν. 148/67»

12. Τῶν ἀποφάσεων «περὶ ἐγκρίσεως τιμολογίων τῶν Ἀσφαλιστικῶν Ἐταιρειῶν»

Β' Ἐταιρειῶν Περιορισμένης Εὐθύνης:

1. Τῶν καταστατικῶν	Δραχ.	2.000
2. Τῶν κωδικοποιήσεων τῶν καταστατικῶν	»	2.000
3. Τῶν ἰσολογισμῶν κάθε χρήσεως	»	2.500
4. Τῶν ἐκθέσεων ἐκτιμήσεως περιουσιακῶν στοιχείων	»	2.000

5. Τῶν τροποποιήσεων τῶν καταστατικῶν (γιὰ κάθε συμβολαιογραφικὴ πράξη)

6. Τῶν ἀνακοινώσεων μὲ συμβολαιογραφικὴν πράξη

7. Τῶν ἀνακοινώσεων μὲ ἀπόφαση τῆς Γ.Σ.

8. Τῶν προσκλήσεων σὲ γενικὲς συνελεύσεις

Γ' Ἀλληλασφαλιστικῶν Συνεταιρισμῶν -

Ἀλληλασφαλιστικῶν Ταμείων καὶ Φιλανθρωπικῶν Σωματείων:

1. Τῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων «περὶ χορηγήσεως ἀδείας λειτουργίας Ἀλληλασφαλιστικῶν Συνεταιρισμῶν - Ἀλληλασφαλιστικῶν Ταμείων»

2. Τῶν ἰσολογισμῶν τῶν ἀνωτέρω Συνεταιρισμῶν, Ταμείων καὶ Σωματείων

Δ' Τῶν δικαστικῶν πράξεων:

II. Στὸ Τέταρτο τεύχος:

Τῶν δικαστικῶν πράξεων γιὰ παρακατάθεση ἀποζημιώσεως

Ε'. ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ - ΤΕΛΩΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ Τ.Α.Π.Ε.Τ.

1. Οἱ συνδρομὲς τοῦ ἐσωτερικοῦ καὶ τὰ τέλη δημοσιεύσεων προκαταβάλλονται στὰ Δημόσια Ταμεῖα ἐναντὶ ἀποδεικτικοῦ εἰσπράξεως, τοῦ ὁποῦ φροντίζει ὁ ἐνδιαφερόμενος νὰ τὸ στείλει στὴ Γενικὴ Δ/νση τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου.

2. Οἱ συνδρομὲς τοῦ ἐξωτερικοῦ εἶναι δυνατὸ νὰ στέλνονται καὶ σὲ ἀνάλογο συνάλλαγμα μὲ ἐπιταγὴ ἐπ' ὀνόματι τοῦ Διευθυντῆ τῶν Διοικητικῶν καὶ Οἰκονομικῶν Ὑποθέσεων τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου.

3. Τὸ ὑπὲρ τοῦ ΤΑΠΕΤ ποσοστὸ ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω συνδρομῶν καὶ τελῶν δημοσιεύσεων καταβάλλεται ὡς ἑξῆς:

α) στὴν Ἀθήνα: στὸ Ταμεῖο τοῦ ΤΑΠΕΤ (Κατάστημα Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου),

β) στὶς ὑπόλοιπες πόλεις τοῦ Κράτους: στὰ Δημόσια Ταμεῖα καὶ ἀποδίδεται στὸ ΤΑΠΕΤ σύμφωνα μὲ τίς 192378/3639/1947 (ΡΟΝΕΟ 185) καὶ 178048/5321/31.7.65 (ΡΟΝΕΟ 139) ἐγκύκλιες διαταγῆς τοῦ Γ.Λ.Κ.,

γ) στὶς περιπτώσεις συνδρομῶν ἐξωτερικοῦ: ὅταν ἡ αἰτιολογία τους γίνεται μὲ ἐγκριτὴς μὲτρίαις αὐτὲς στέλνεται καὶ τὸ ὑπὲρ τοῦ ΤΑΠΕΤ ποσοστὸ.

Ο Γενικὸς Διευθυντὴς

ΑΘΑΝ ΠΑΝ. ΣΠΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ